

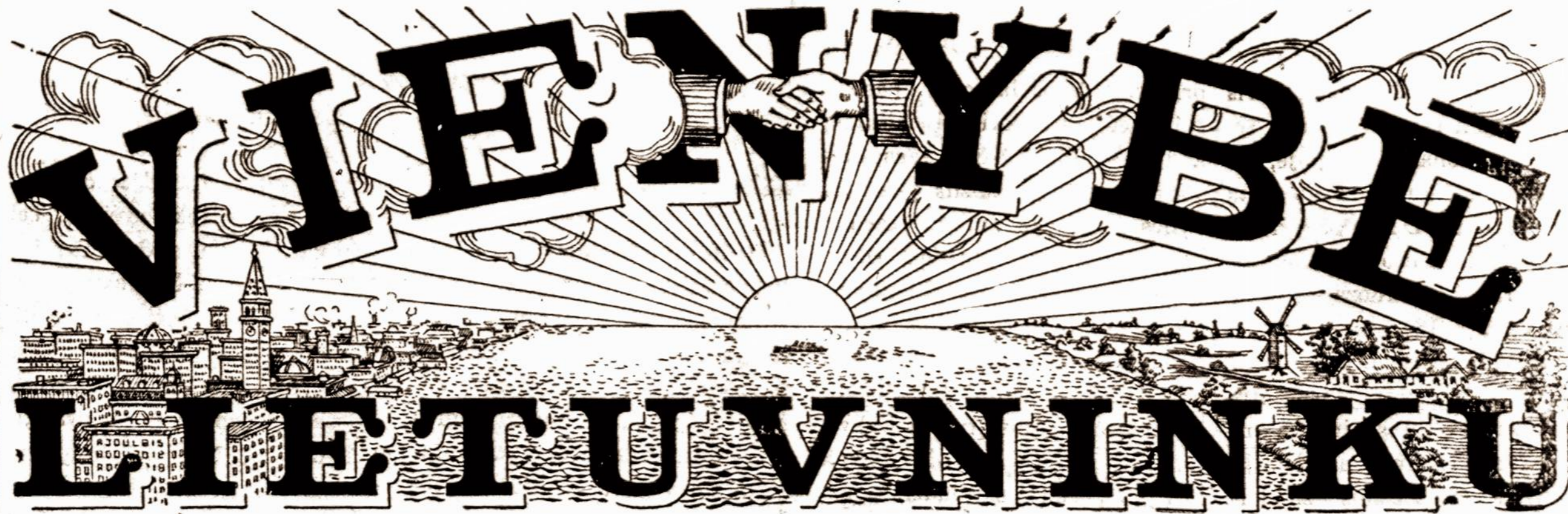
"VIENYBE LIETUVŲNINKŲ"

ISEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.

Prenumerata metams:
Sovienyose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apparsinimų kainų klauskite
rašku:

J.J. Pauksztis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.



Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVŲNINKŲ"

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.

Brooklyn New York.

Yearly subscription rate:

In the United States \$2.00
To Foreign Countries \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications
to the publishers:

J. J. Pauksztis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

DARBININKAI IR NAUJŲ METŲ ŠVENTĖ.

Už dienos-kitos mėš jau vėl turėsimė naujus 1913 metus. Žmonės sveikina viens kitą su Naujais Metais, linkėdami viso to, kas žmogui yra geistina ir reikalinga dvasiškamė ir medžiagiškamė žmogaus gyvenimė. Pažiūrėkimė ar galimė ką-nors geresnio sulaukti su šiais ateinančiais 1913-ais metais.

Del geresnio permatyto to dalyko mėš turimė atsi-grežti atgal į praėjusius se-nuosius 1912-tus metus. Nors truputį pagalvokimė apie tas laimes, kurias tie senieji metai mums suteikė. Juk pernai visi kaip vienas laukėmė sekančių Naujų Metų, o ar nors kiek su jais pagerejo mūsų padėjimas. Anaipol! Visi, kurie manė apie ateinančias laimes, gi-liai apsiriko, nes darbdaviai mokėjo tik tiek, kad darbi-ninkas galėtų paprastai pra-misti ir šiaip taip apsideng-ti. Kokia daugybė vargšų darbininkų visamė pasauli-je liko nužūdyta už kasnį pagėrejo mūsų padėjimas. Anaipol! Visi, kurie manė apie ateinančias laimes, gi-liai apsiriko, nes darbdaviai mokėjo tik tiek, kad darbi-ninkas galėtų paprastai pra-misti ir šiaip taip apsideng-ti. Kokia daugybė vargšų darbininkų visamė pasauli-je liko nužūdyta už kasnį pagėrejo mūsų padėjimas. Anaipol! Visi, kurie manė apie ateinančias laimes, gi-liai apsiriko, nes darbdaviai mokėjo tik tiek, kad darbi-ninkas galėtų paprastai pra-misti ir šiaip taip apsideng-ti. Kokia daugybė vargšų darbininkų visamė pasauli-je liko nužūdyta už kasnį pagėrejo mūsų padėjimas.

Vienu žodžiu, viskas yra kapitalistų rankose ir laukti kokios-nors laimės, kokio-nors pagerinimo gyvenimė, tai visai tušti svajonė. Jeigu kur darbininkai jau susiprato ir patyrė, iš kur plūsta jų vargas ir skurdas susitarė išeina ant streiko, reikalaujami pagerinimo savo ekonomiško gyvenimo,

tada valdžia ateina kapita-listams į pagalbą ir daro, kaip valdžiai ir kapitali-stams tinkama. Dvasiški-ja ir-gi beveik visur pilna šir-dimi atsidavusi kapitali-stams ir valdžiai.

Vargšams darbininkams turi būt aišku, kokias lai-mes suteikia jiems kiekvie-ni ateinanti Nauji Metai. O mėš jų laukiame kartu su tais, kurie mus spaudžia iš-jokio pasigalėjimo. Pasi-žiūrėkimė tik tą vakarą prieš Naujus Metus — te-atruose klubuose, hoteliuo-se ir visokiose kitose įstai-goje linksminasi ir lėbauja tie visi turtuoliai, visi dar-bininkų išnaudotojai. Pas-kius-gi išėikime ant gatvių ir pažiūrėkimė, kas tenai de-dasi kas tenai linksminasi ir vaikštinėja, tuoj pamatysi-mė paniurusius darbininkus išblykusius veidus, su-džiuvusius ir be laiko sulin-kusius ir pasenusius žmo-nes. Jie vaikštinėdami gatvėmis pasikankina tuom, kad pažiūri, kaip jų pus-alkani ir nuplyšę vaiku-čiai bėgiodami trūbina ir skambina varpeliais, lauk-damį išmušant dvyliktos valandos.

Mėš neturime laukti, kad savaimi ateitų mums ge-geresnios dienos, laiminges-nis gyvenimas — mėš turimė visomis pastangomis eiti prie vienybės, mokslo ir blaivybės, nes girtuoklystė — tai didžiausias žmonijos vargintojas. Mums nėra ko laukti nuo ateinančių Naujų Metų, nes tie patiš debesį turė.s aptraukę del mūsų dangų ir per ateinan-čius metus. Tie patiš var-gai ir nedatekliai stovės, kol mėš nesueisime į vienybę, kol neįgysime pilno susipra-timo.

Čia nėra vilties, kad atė-jus Naujiems Metams duos Dievas geresnius laikus...

Darbininkai turi atsiduo-ti vien tik ant realio darbo, ne ant svajonių — tegul vie-nintėliu ją troškimu, vie-nintėliu jų šauksmu bus vienybė, mokslas ir blaivy-bė. Bet ateis laikas, kad ir darbininkai galės su užga-nėdinimu ir linksnumu lau-kti Naujų Metų šventės.

Steponas Raubickas

— Pagelbėk, ponas daktare, tu-riu didį galvos skaudėjimą.
— Nusiumk tamsta skrybelę ir plaukus — ir skaudėjimas praeis.

Peržvalga.

„Vėliausiai atkeliaavė lietu-viai. Imigracijos žinyba prane-ša, jogei praėjusiu spalio mėnesiu viso labo Amerikon atkeliaavo 2,012 lietuvių (iškeliaavo gi svetur ar tai sugrįžo Lietuvon 317 lietu-vių). Todėl šiuo mėnesiu pasi-dauginio lietuvių Amerikoje ant 1,695 ypatų.

Per spalį atkeliaavo ant 108 lietuvių daugiau, negu rugsėjo mėnesį, nes per rugsėjį buvo atvykusių tik 1904 (žr. „V. L.“ N46).

Neįleista Amerikon per spalį 12 lietuvių. Sugrąžinta vienas jau po išsėdino Amerikon.

Nuo liepos, t. y. pradžios fis-kalinio mėto iki spaliniui Ameri-kon atkeliaavo 8,005 lietuviai (iš kurių 280 jau ne pirmą sykį at-keliauama). Išvažiavo per tą lai-ką 1,806. Pasidauginio ant 6,199.

„Naujas laikraštis. Nesenai pasirodė pirmas numeris Ameri-kos Lietuvių R-Katalikų Moks-leivių Susiv. organas „Moksleiv-is“. Išvaizda to mėnesinio — 24 pusl. laikraštuko gan maloni ir reikia tikėtis, kad ir jo turinys bus švarus, nes laikraštuką lei-džia moksleiviai, kurių sielos jausmai ir norai visad tur būti padorūs, prakilūs ir naudingi visuomenėi. Žodyje „Nuo Re-dakcijos“ skaitome: „Moksleiv-is“ turės vaikščioti pas moksleivius stiprintų jų dvasios, idant jie būtų gerai tautiečiai ir žen-gių tikros tiesos keliu. Žengs-gi tais keliais, jeigu eis katalikystės žibintuvais nušviestaisiais ke-liais... „Moksleivis“ ir eis panašiais keliais“. Pagirtinas dalykas, kad „Moksleivis“ eina savystoviai, neprisidėjęs prie kito laikraščio, tik gaila, kad jo pakraipa vien-šališka ir per daug katalikiška. Turinys to pirmo numerio skyas-tas, bet reikia vilties, kad tolyn eis geryn, nes visad pradžia yra sunki. Linkime geros kloties tam jaunimo lapeliui!

„Laisvamųjų laiškas nuo Madagaskaro salos. „Laisvosios Minties“ N33 patalpintas laiškas, kurį Madagaskaro laisvamųjų kuopa prisuntė „L. M.“ redak-toriui, kaipo atsakymą ant jo laiško. Tarp ko kito laiške skai-tomė sekančius žodžius: „Mums labai parūpo jūsų padorūs jaus-mai, išreikšti mums. Tikimės, kad Madagaskaro laisvamųjų atsiliepiamas yra nuosirdus ir mėš siunčiamė lietuviams laisvama-niams doriausią padaršinimą ko-vojant už išliuosavimą visos žmo-nijos nuo „autokratų ir religijų priespaudes“... Toliau laiške pri-menama apie karių baisybes ir ką jos atneka žmonijai, o taipgi — kaip tur veikti pasaulio laisva-

maniai, idant greičiau įkūnyti sa-vo siekius, paremtus ant laisvės, lygybės, brolybės... Laiškas ra-šyts Tananarivės mieste, spalį 14. 1912 m.

„Keleivis“ apie savo baus-mę. „Keleivis“ N51, aprašyda-mas apie \$100 bausmės, kurią jis užmokėjo byloje su kun. Baka-veckiu, sako, jog ta bausmė jam uždėta už tą, kad jis kovoja už darbininkų tiesas, kad jis eina prieš kapitalistus, kad jis kovoja prieš dvasiškią ir tt. Bet berei-kalo „Keleivis“ mato priežastį bausmės prakilnuose savo sie-kiuose — jei jis skleistų socializ-mą, žmoniškumo ir apšvietos ideas atsakančioj tam formoj, tai be abejonės jam nereiktų mokėti panašių bausmių; nejaugi „Ke-leivis“ tą, už ką jis užmokėjo \$100 byloje su B. skaito savo nuopelnu, naudingu ir geru dar-bu!..

„Krasos siuntiniai. Nuo 1 sausio 1913 „Suv. Valst. krasa i-veda nemažą pagerinimą; iki šiol krasa negalima buvo siūsti sun-kesnių daiktų kaip 4 svarai, da-bar-gi galės siūsti krasa iki 11 svarų. Siuntiniai turi būti atsa-kančiai supakuoti; pagal toľumo bus 8 skyriai — pirmas skyrius iki 50 mylių, o paskutinis virš 1800 mylių; sulyg šito bus ir už-mokesnis.

„Ateitis“. „Vienybė“ prane-ša girdėjusi, kad „Ateitis“ ne-trukus pradėsianti eiti skyrium nuo „Draugijos“. Prašymas gu-bernatoriui jau esąs paduotas. Prie to paskutinis spalį m. „Dr.“ numeris išėjo be „Ateities“; tuo tarpu-gi, kol nebus išgautas lei-dimas, laikinai nebeisianti.

„Škotijoje organizuojama bendrovė mėnesiniam satyros laikraščiui išleisti. Gal tikcia bendrovė ir susitars, bet koks bus laiškas ir per daug katalikiška. Turinys to pirmo numerio skyas-tas, bet reikia vilties, kad tolyn eis geryn, nes visad pradžia yra sunki. Linkime geros kloties tam jaunimo lapeliui!

„Rygos Garso“ redakeija, norėdama pelngvinti savo skai-tytojams sekimą visuomenės rei-kalų ir juose dalyvavimą pada-ryti gyvenimui, pasiryžo išleisti „Rygos Garsą“ du syk į sa-vaite, būtent: seredomis ir suba-tomis. Laikraščio programa pa-siliks ta pati, tik bus žymiai pra-platinta. Kaina liks mažai ką padidinta: metams—3 r. 50 k, pusp. 1 r. 80 kap. Du kartu į sa-vaite „R. G.“ pradės eit nuo 1 (14) grūdžio š. m.

Išsirinko.

— Vakar anksnių daiktų krau-tuvėį ko akių nepagadinau besi-rinkdamas...
— O ką gi tamsta išsirinkai!
— Gražinke pardavėją.

Politikos savaitė

AMERIKA. Suv. Valstijų ka-rės ministeris reikalauja sudrū-tinti kareivišką apsaugą ant Ha-vajų salų. Šiame laike ant salos Oachu yra 3,000 kareivių; minis-teris nori tą skaitlių padauginti iki 10,000 žmonių. Šitokia armi-ja, anot jo, reikalinga apgynimui Panamos perkasos iš rytų pusės.

H. Grin, tautiško komiteto va-das, daug prisidėjęs prie pertrau-kimo santaikos tarp Rusijos ir Amerikos, kreipėsi į Europos par-liamentų narius ir į mokslo drau-gijas su atsisankimu, apginti Rumynijos žyduš, kuri, atimda-ma žydamis lygias tiesas, laužo 7 punktą Berliino sutarties.

MEKSIKA. Nesenai buvo smarkus susirėmimas tarp val-džios kareivių ir revoliucionie-rių. Užmuštais krito 300 kareivių, iš kurių 250 iš valdžios pusės ir 50 revoliucionierių.

TAIKOS KONFERENCIJA LONDONE. Gruodžio 16. inga-liotiniai, kuriems pavesta įvykti-ti sątaikos ryšius Balkanų karė-je, susirinko istoriškame St. Jam-es palociuje, Londone; joje dalyvauja ir Graikijos ingalio-tiniai. Po formališko konferen-cijos atidengimo per Anglijos už-sieninių dalykų ministerį, Edw. Grey, kuris pasakė labai gražią ir tam atsakančią kalbą, kviesda-mas kits-kitams nusileisti ir pa-sistengti susitaikinti, perėjo susi-rinkusieji prie rinkimo konferen-cijos pirmsėdžio ir aptarimo po-sėdžių ir tarimosi tvarkos. Atsakydami ministeriui Edw. Grey, kalbėjo prezidentas Bul-garijos parlamento Dr. Daneff ir Graikijos premieras Venizelo. Pirmsėdžiu išrinktas serbų inga-liotinis Novakovič, o Edw. Grey pagarbos prezidentu.

Pradžia išaiškinimo taikos są-lygų seka gruodžio 17. Reika-lavimai keturių sąjunginių Bal-kanų valstijų siekia labai toli — Turkijai mažai kas liktų Europo-je. Turkija-gi iš savo pusės no-ri kiek galint daugiau užlaikyti žemės. Taip Adrianopolis ir jo apielinkės turi likti Turkijai. Rubėžiu tarp Turkijos ir Bulga-rijos į pietus nuo Adrianopolio tur būti upė Marica, o visa teri-torija į vakarus nuo Maricos iki upės Strumos, pereina Bulgarijai, kuri paima taipgi portą Kavalą, kurio senai jau norėjo Salonikai, del kurių eina ginčai tarp Grai-kijos ir Bulgarijos turi likti Tur-kijai, panašiai prie Turkijos lie-ka Monastyr, Skutari ir terioto-rija, apsupanti Albaniją. — to-čias sąlygas stato Turkija. Serbi-ja turėtų gauti distriktus Us-kub, Mitrovicą ir dalį Novobaza-ro sandžako, kurio kita dalis pe-

reina Juodkalnijai. Graikijai tur-klūti visos Egeiško jūrių salos kartu su Kreta.

Tarpas tarp išstatytų iš abiejų pusių taikos sąlygų taip didis, kad beveik nėgalima ir manyti apie geistinus rezultatus, ir įvy-kinimas sątaikos yra, galima sa-kyti, visai kol-kas negalimas daiktas.

Gruodžio 17. Londone prasidė-jo taipgi ambasadorių konferen-cija, kuri svarstys klausimus, kaip pabaigti Balkanų karę ir įvykinti sątaiką. Konferencijoje dalyvaus ambasadoriai Franci-jos, Anglijos, Rusijos, Vokietijos ir Italijos.

Daugelis tvirtina, kad į tarp-i-ninkus, tarpe priešingų pusių prie įvykinimo sątaikos bus pa-kviestos Suv. Valst., nes jos vi-sai nežinteresuotos tame klau-si-me.

AUSTRIJA. Žinios, ateinan-čios į Vienną iš Bielgrado, tvirti-na, kad Serbija turės greitu laiku galutinai pertraukti ryšius su Austrija ir stoti į atvirą kovą. Anot Serbijos laikraščių, tokia karė gruoja Austrijai panaiki-nimui Habsburgų dinastijos. Už-ėimimas Serbijos per Austriją be abejonės sukeltų abėnų europiš-ką karę, o ta, tvirtina Serbijos dienrašciai, pasibaigtų sugriovi-mu Austrijos ir padalinimu jos tarp Italijos, Rusijos, Rumynijos ir Serbijos.

Nekurie Balkanų valstijų atsto-vai, Londone, nurodo, kad Aust-rijos mobilizacija daroma grei-čiau del jaučiamos viduryje val-s-tijos betvarkės, nes nėra galutinio ramumo ir užsitikėjimo, ant Vengrijos, Bosnijos ir Gercogo-vinos, kurias agituoja Serbija; paskui visoj monarchijoj jaučiasi pansloveniška agitacija. Tas viskas parodo, kad Austrijai nėra jokio išrovavimo stoti karėn su Serbija. Prie to Vokietija sten-giasi sulaukyti europišką karę, nes nemato tam atsakančios prie-zasties ir kokio-nors reikalo.

Pranešama, kad Austrija šau-kia į kareivių eiles visus rezerv-istus; toki reikalavima gavo Austrijos rezervistai, gyvenanti Belgijoje.

SERBIJA. Iš vienu šaltinių pranešama, kad Serbija protes-tuoja prieš taip smarkią Austri-jos mobilizaciją; kitos-gi žinios tvirtina, kad Serbija išreikšė Austrijai pasiryžimą išsiūsti sa-vo atstovus kas link sątaikos su-tarties. Serbija, kaip pranešama, pripažįsta Albanijai autonomiją, vienok būtinai reikalauja sau porto ant Adriatikos jūrėmis; tas portas bus grynai prekystės vieta ir neturės jokios reiškmės karės dalykuose. Taipgi Serbi-ja pasižada daryti su Austrija visokias piningiškos rūšies su-tartis. Nežiūrint ant to viso, iš Bielgrado ateina žinios, kad Ser-

bija ant greitųjų rengia dvi nauji kareivių divizionai įvairiose nuoturkų paimtose vietose.

Visoje Serbijoj jaučiasi suirutė; gyventojams grumoją badas, nes karės laukę stovi vyrai nuo 16 iki 65 metų amžiaus. Ligonbūduose, — apie 40,000 ligonių.

BULGARAIJA. Bulgarijos diplomatiškose sferose visai nepasitiki ant sudarymo sątaikos Londone. Parlamento atstovai išreiškia savo valdžiai neužsiganėdinimą, kad ji sustabdė armiją priešpat Konstantinopolio vartus; jie raikaloja toliau tęsti karę ir sątaikos sutartį su turkais daryti užėmus Konstantinopolį. Tarp bulgarų viešpatauja karės dvasia.

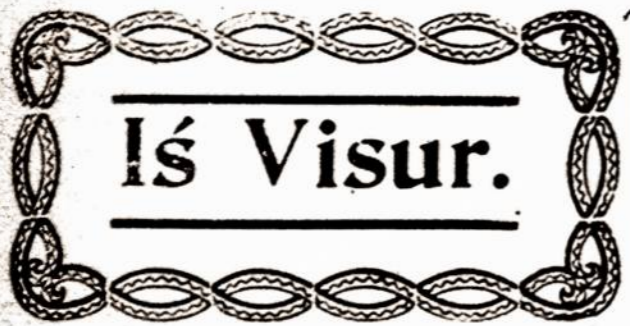
GRAIKIJA. Pas Janiną eina gan smarki muštynė tarpe graikų ir turkų. Panešus didžius nuostolius, graikai užėmė gan svarbias pozicijas — Schla ir Paramylia.

Iš sątaikos atstovų konferencijoje, pranešama, kad graikai netur tiesos dalyvauti toje konferencijoje, nes jie nesustabdė mušio su turkais, ką padarė kitos kariaujančios valstijos.

Graikų miestą Kessani užpuolė turkai ir išplovė 300 vyrų, moterių ir vaikų.

FRANCIJA taipgi smarkiai ruošiasi prie karės; eina savo rušies mobilizacija. Kareivių garnizonai prie Vokietijos rubežiaus liko susitiprinti. Bankams priskyta niekur neišduoti aukso. Francijos Darbo federacija išleido į darbininkus atsisaukimą su pakvietimu ant 24 val. streiko, kaip protestą prieš dabartinį militarizmą; tur mesti darbą gelžkelių, telegrafų ir fabriku darbininkai.

Italija. Neapolis. Italijos valdžia išleido slapta paliepiamą su rengti Neapolio uoste 40 didesniųjų garlaivių pervežimui kareivių. Iš pusiau oficiališkų šaltinių pranešama, kad iškilus Serbijos-Austrijos karėi, pagal sutarties Austrijos, Italijos ir Vokietijos turėtų būti greit dastatyta į uostus Durazzo ir Valana Albanijoje 96,000 kareivių.



Orlaiviais į Ameriką. Vokietijos kapitalistai išdirbo planus sudaryti orlaivius, kurie reguliariai lakios su keleiviais iš Europos į Ameriką ir atpaj. Vadu šito dalyko yra garsus inžinierius H. Berner. Orlaiviai bus labai gražiai ištaisyti ir 4,000 mylių padarys i 1½ — 2 dieni; vidutiniškas greitumas bus 67 mylios (amer.). Kiekvienas orlaivis galės pakelti 210 tonų, 216 keleivių ir 102 žm. komandos. Orlaivis kainuos apie \$465,000. Komunikacija prasidės greitu laiku.

Baisi bausmė. Londonas. Parlamento priėmė teisę ir karalius jau ją patvirtino, kad visi prekiautojai gyvenoj „tavoru“ bus, apart kalėjimo, baudžiami plakimu rykstėmis; iš tos priežasties daug panašios rušies komersantų apleido visai Angliją ir persineš ant kontinento.

Vyriausis valdonas Europoj. Monachium, Bavarija. Šiose dienose čia mirė Bavarijos kunigaikštis — regentas Lditpold, kuris jau sirgo gan senai. Jis buvo seniausis valdonas Europoje, gimęs 1821 m., kunigaikščio vietą užėmė 1886 m. Dabar gi vyriausiu valdytoju Europoje bus karalius Pranciškus-Juozapas (Austrija), gimęs 1848 metuose.

Hotelių akademija. Berlin. Pildomasis komitetas tarptautiškos lygos hotelių savininkų nutarė sutverti „Hotelių akademiją“ su grynai moksliskais siekais. Žymesnieji Europos hoteliai sutarė jau tam dalykui \$37,000; akademija tur-būt liks atidaryta Vokietijoje. Akademijoje bus išguldomos visos augšto, mokslo šakos: kursas — 3-jų metų.

Danijos moteris pilnai pasitiki, kad parlamentas suteiks joms balsavimo tiesas.

500 jaunatūrių liko suareštuota Konstantinopolyje, už dalyvavimą sutartyje apšaukti respubliką. Skaitliu suareštuotų daugybių ir šiaip valdininkų. Išleistas prisakimas, kad atstatyti nuo tarnystės ir areštuoti kiekvienas, kas intariamas prigulėjime prie partijos „Vienijimos ir progresas“.

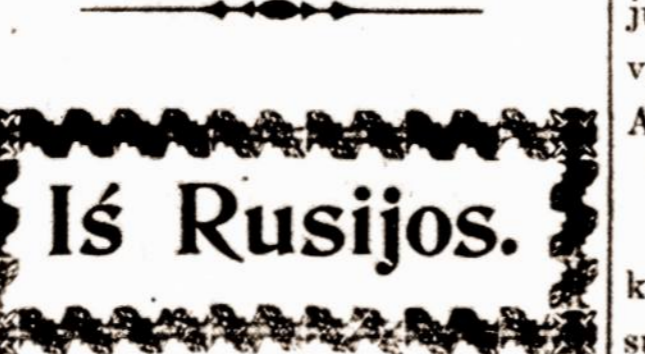
Princesa susidegino. Iš Konstantinopolio pranešama, kad viename palociuje arti Turkijos sostinės pati save sudegino ant lauko princesa Zekkie, žmona vieno iš vyresniųjų turkų armijos oficerių. Tą ji padarė, negalėdama pernešti paniekinimų tėvynės iš priešasties karės nepasiekimu. Gavusi žinią apie puolimą Solonikų, ji paliepė sudėti savo palociaus kieme laužą ir padabinti jį divonais ir gyvomis gelėmis. Pralėdusi keletą valandų gilioje maldoje ir jausmingai atsisveikinusi su visais ten buvusiais, ji užlipo ant laužo ir pati jį padegė.

Nors artimi jai žmonės meldė jos atmainyti užmanymą, bet ji tvirtai stovėjo prie savo ir dar kartą pasakė, kad jos nuosprendis neatmainomas. Pasiūstame vyrui į armiją laisė Zekkie rašo, kad ji miršta negalėdama pernešti išardymo ir puolimo jos taip mylimos plačios tėvynės — Turkijos.

Mongolijoj vis neramu. Chinijos prezidentas pasakė, kad mongolai dar nepribrendo prie savystovios valstijos ir pataria jai pilnai prisidėti prie Chinijos; jis pažada jiems daug liuosybių. Kaip pranešama iš kitų šaltinių tarp mongolų ir chinų eina formališka karė; 40,000 Chinijos kareivių stovi trijose vietose; buvo kiti susirėmimai.

Naktinė apsauga Paryžiuje. Paryžiuje tam tyčia paskirtas atsakantis naktinės policijos skaitlinis apsaugojimui pavojingesnių miesto gatvių. Policinonius bus apsiginklavę geriausiais revolvoriais ir vaikščiosis gatvėmis su „mokytais“ sunimis. Paryžiečiai džiaugiasi, kad greit ir Francijos sostinė pasidarys mažiau pavojinga gyvenimui vieta.

Suėmė grumojimas. Ant mitingo kariaujančios sufragistės nutarė pasinaužoti dinamito spēka, jei tikta valdžia nepatvirtins teises apie moterų lygias tiesas. Tarp ko jos apskelbė, kad pirmiausia liks suardytas dynamitu parlamento namas.



Rusijos sosto ipediniu-caru-ko liga pasirodė neišgydoma;

priežastis ligos laikoma paslapyje, bet jau siek-tiek išsiaiškino, kad ji sunkiai sužeidė tarnarevolucionierius; žaidza yra tos rušies, kad ji padaro caruką neatsakančiu ant Rusijos sosto. Iš šito atžvilgio caro Nikolajaus šeiminyje žyla klausimas, kas dabar turi likti sosto ipediniu, užvis, kad didis kunigaikštis Mikolas, caro brolis, tur atsisakyti nuo sosto, nes yra vedęs prastą mergaitę, kas uždraudžia jam likti caru. Pagal nurodymų augštų ypatų Rusijos sosto ipediniu bus apšauktas didis kunigaikštis Dimitras, 21 metų amžiaus, sūnus didžio kunigaikščio Poviolo Aleksandrovičiaus.

Būsų poperinių piningų kursas smarkiai puola žemyn; priešastis — pablogėję atsinešimai tarp Rusijos ir Austrijos.

Žydai geriausiais mokiniais. Švietimo ministerija atkreipė dėmesį, kad baigiant gimnazijas daugiausiai aukso medalių už gerą mokinimos yra išduodama žydams. Ministerija tą išaiškino lengvesniu žydų-mokinių padėjimu, nes jie neturi tikėjimo lekeljū ir nepraleidžia laiko dievmaldystei, kas labai svarbu laikė kvotimui. Iš to atžvilgio ministerija pripažino reikalingu apskaituoti tas jų liuosas valandas ir tuo apskinti gavimą medalių.

Lakiojantis „antichristas“. Viename Jaroslavljo gub. sodžiuje žmonės, pamatę lekiantį orlaivį, su šauksmu bėgo paskui jo, manydami, kad tai lekia koksai peklos „prajovas“. Orlaivis pradėjo leistis žemyn. Subėgo miestonių žmonių net iš aplinkinių sodžių. Kiti meldėsi ir su persigandimu kalbėjo: „Stebūklai— antehristas atlėkė“. Ir tik, kada orlaivis nusileido ir iš jo išlipo du jaunu oficeriu, tai minia apmirė.

Peterburgas. Mnisterių taryba nutarė inesti į teisdarystės įstaigas projektą apie policijos reformą. Sulg projektas išlaidos policijai sieks 117 mil. rublių ir metus, t. y. daugiau ant 77 mil. rub. dabartinės sumos. Alga poliemeisterio apribuota 5000 r., antstolio — 2800 rub., raito-policisto — 600 r., paprasto — 500 r.; gul būt ir žemesnės algos.

Ankauja sūnų Dievui ant garbės. Šiose dienose viename sodžiuje Tveriaus gub. tikėjimiskas fanatizmas priminė dar senovės laikus. Valstietė M. Koselova stebėtinai pamėgo dievmaldystę; meldė ne tik jį pati, bet vertė prie maldos savo vyrą ir 6 metų dukterį. Tinkamiausiu jos pasakojimu pasidarė pasaka kaip Abraomas paaukavo Dievui savo sūnų. Ant galo karšta „davatka“ vieną rytą atsikėlusį gan anksti, pakūrė pečių, pažadino vyrą ir mergaitę ir pranešė apie šventę, emė melsies su duktere. Staug pagrobė iš lopšio 9 mėn. savo vaiką ir įmetė jį pečių „ant liepsnojančių žarijų. Tą patį jį stengėsi padaryti ir su 6 metų mergaite. Verksmą kūdikio ugnyje ir šauksmą mergaitės užgirdo lauke buvęs tėvas. Inbėgęs kambarin jis įstrankė kūdikį iš ugnies ir išliuosavo iš motinos rankų mergaitę. Kūdikis baisiose kančiose greit mirė. Tyrinėjant M. Koselova ramiai asu parodė būk norėjusi apėstyti nuog nuodėmių save ir vaikus sekdama paveikslu Abraomo.

Viskas užsibaigs tnomi, kad aš nebeiškentęs apsisėvius su ja. Jei tamsta žinotum kokias ji man akutes padaro... — O paskui — matysi, kokius ji nugėžius padarys!



VILNIUS. Neleido vakaro. Vilnius Katalikų Darbininkų draugija norėjo kitą sekmadienį Pagirių geležinkelio salėje pataisyti vakarą, žadėjo vaidinti lenkų komediję, paskui dainuoti ir groti. Bet tos draugijos pirmininkas Mikoša gavo iš gubernatoriaus pranešimą, jog žadamąjį vakarą jis tegalys leisti tik-ta sąlyga, kad vakaro programa bus papildyta dar dalykėliais rusų ir lietuvių kalbomis.

Vilniaus gubernatorius Veriovinas atkreipė drauge draugijos pirmininko dėmesį į tai, jog visos tos draugijos taisomos paskaitos ir vaidinimai esti tik lenkų kalba. Tada, gubernatoriaus nuomone, visai nesutinką su draugijos įstatais, kadangi katalikų draugijon galj ineiti nariais ne vien lenkai, bet ir gudai ir lietuviai. Taigi gudams turj būti suteikiami pasisamiginimai rusų kalba, lietuviams-gi — lietuvių kalba.

Kadangi, kaip „Gaz. Codz.“ rašo, tasai gubernatoriaus reikalavimas esąs sunkiai įvykdomas, tada vakaro nebūsią.

Kauno lietuviai. Paskutiniuoju dešimtmečiu Kauno lietuviai įsigijo sau nejudomojo turto daugiau, kaip už 600,000 rublių; be to lietuvių inkūrta kredito draugija jau nepaisiais gyvavimo metais turėjo apyvartos ligi 150 000 rub. Lietuvių sankrovų skaičius nuolat didina, dabar jau priaugo jų ligi 70 visame mieste.

MARIAMPOLĖ. Mūsų inteligentai. Mūsų mariampoliečių gyvenime matome indomų apsi-rėkimą. Seniau čia kad ir mažiau buvo inteligentų, negu dabar, tačiau jų labiau buvo žymu, jie daugiau krutėjo, daugiau dirbo, daugiau buvo juose idealizmo. Dabar bedirba čia tik vieni kuniginiai. Pasauliniai gi inteligentai, „šviesai“ mirus, visai apri-mo. Yra moterų draugija, bet nei apie tos draugijos susirinkimus, nei apie kitokį veikimą nieko negirdėti (nebent tik „Arbatinė“), nors yra ir moterų inteligentių. Yra daug jaunimo, moksleivių, bet šie kruta tik savytaryp, inteligentai gi jiems beveik nieko nepada. **Pišūklas.**

Dubisis upė. Ventspilės pirkliai vėl pakėlė klausimą apie Dubisis upės pagilinimą. Jie žada būtinai išreikalauti, kad Dubisa būtų pagilinta, ypač ties Bubiais, Šiaulių apskr., kad tokiu būdu galėtų susijungti su Nemunu Ventspilės upė. Šį kartą vyresnybė tam prašymui, sako, pritarusi ir tasai klausimas netrukus būsiąs įneštas V. Dūmon nutarti.

Pajunostis, Pan. ap. Čia neseniai buvo garsios vestuvės, arba nekviestų „svečių“ kova. Buvo susirėmę du nelygiu gaivalu: baltakės mėgėjai „bajorai“ ir baltakės mėgėjai „muzikai“. „Muzikų karžygiai“ vienam „bajorui“ baisiai perpjovė veidą. Dabar tariamieji „muzikai“, arba sodiečiai nebegali ateiti bažnyčion, nes miestiečiai „bajorai“ tykvoja jiems atkeršyti. Baisu žiūrėti j mūsų jaunųjų brolių žvėriškumus! Gaila!... **B.**

Kauno šv. Juozapo darbininkų draugija keletą paskutinių metų labai gerai darbavosi ir visi nariai gyvai jautė savo draugijos naudą. Draugija švietė narių protus (kartkartėmis buvo taisomos paskaitos, pasikalbėjimai), ramino dvasią, teikdama gražių, padorių pasilinksminimų (vakarai, gegužinės ir k.), pagaliaus,

kas darbininkams svarbiausia ir labiausiai suprantama, gydė ligonius ir šelpė nelaimėse.

Bėpig buvo draugijai darbuotis, kad turėjo tinkamą vadą. Tai gerb. kun. Pr. Turauskas. Per kelis metus pirmininkaudamas mūsų draugijoje kun. T. tiek daug indėjo mūsų draugijon savo gabumu ir sielos, tiek daug darbavosi, taip susigyveno su mūsų draugija, kad mes ir bijote bijojome minties: kas gi bus, jeigu mūsų vadą kuomet nors atims. Bet štai ir įvyko tai, ko taip bijojome. Kun. Turauskis išvažiuoja į Mažeikius. Suprantama, kaip mes tai pajutome ir kaip sunku buvo su juo skirties. Lapkr. 4 d. atsiveikinome. Jo žodžiai, tame susirinkime ištarti: mylėkite viens kitą ir laikykitės vienybės, bus mums mylimo vado testamentas. Pasizakėjome jo laikytiės.

Šv. Juoz. dr. nariai. Praeitą savaitę čia atidarė dvi lietuvių moterų krautuvi: L. K. M. Draugijos „Saldaininė“ ir lietuvių moterų kooperacijos draugijos „Grožybės“ krautuvi. Kaip vienos taip ir antros atidarymas lietuviams, o tuo labiau kauniskiams yra labai malonus, nes LL. K. M. D. saldaininėje galėsime gauti visokios rušies duonos ir šiaip visokių pyragėlių ir saldumynų sąžiningai pirnuostų savo draugijos kepykloje; moterų gi „Grožybės“ krautuvi galėsime gauti įvairių materijų, apikaklių kaklaraiščių, kojinių, pirštinių, veidrodelių, šepetėlių ir daug kitokių gerų ir nebrangių prekių.

Lietuviams tuo ypač svarbi Liet. Mot. Vart. Draug. „Grožybė“, nes ji, rodos, pirmutinis lietuvių moterų žiedas. Ši draugija parodė, kad ir moteris lietuvis nesnaudžia, kad ir jos padeda lietuvių kooperaciją kelti.

V. 2—čius.

Naujos draugijos. Vyresnybė patvirtino Abelių ir Ragelių (Kauno gub.) ūkio būrelių įstatus.

L. K. Moterų draugija. Vidaus reikalų ministeris patvirtino naujus Lietuvių Katalikų Moterų draugijos įstatus. Tais įstatais draugija galėsianti steigti savo skyrius ir Vilniaus gubernijoje **SUBACIUS,** Ukmergės apskr. Pusantų metų kybojės Damoklo kardas ant Subačiaus švietimo draugijos „šviesai“ šiomis dienomis perkirto jos galvės siūlą. „šviesai“ valdžios uždaryta.

Nauja draugija. Gruodžio mėnesio pradžioje pradės veikti Vilniuje mažosios amatinkų Paskolos draugija. Naujos draugijos direktorium yra p. Juozas Korolec, „Atsargumo“ draudimo draugijos Vilniaus skyriaus viršininkas. Draugijos būtas bus „Atsargumo“ būste, prie Botanikos g-vės.

Žemaičių vyskupija. Kun. Kaz. Kašinskas, Svedasų kam., perkeltas į Pumpėnus kamendorių; kun. Žadeikis, Pumpėnų kam., į Kauną prie Karmelitų bažnyčios; kun. Maliauskas paskirtas Viliampolės „Saulės“ mokyklos kapelionu.

KUPIŠKIS, Ukmg. ap. Kauno vyresnybė leido žemiečių viršininkui Krestnikovui perkelti savo raštinę iš Kupiškio miestelio į Kikonų sodžių.

(„Viltis“.)

EIŠIŠKIS, Viln. g., Lyd. pav. Parapija. Dvarininkai išnyko. Uklininkavimas. Eišiškių parapija gana didelė, nes joi dūšių skaitas daugiau 10 tūkstančių; tame skaičiuje lietuvių yra nuog 1500 iki 2000, kurie lietuviškai dar su-

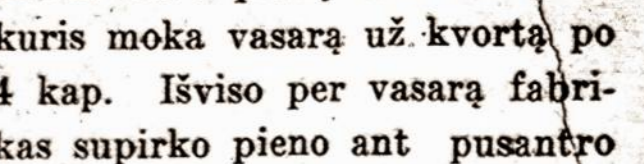
pranta. Tokių-gi, kurie lietuviškai tarpu savės ir dabar kalba, rasis daugiau tūkstanties. Eišiškių parapiją seniau buvo kurkaskas didesnė. Prie jos prigulėjo dalis dabartinių Kolesnykų, Budrimonių, Načos parapijų. Bet paskui žmonės gavę šokią tokią liuosybę sukruto statyti bažnyčias, susitvėrė parapijos, kurios tokiu būdu ir sumažino žymiai mūsų parapiją. Eišiškių parapija priguli prie turtingųjų parapijų, kitados (seniau) ji buvo dvarponijos užgyventa. Senelias pasakoja, kad nedėlios dienų privažiuodavo daugybė ponų, kurių arkliais staminiais visas miestelis būdavo nustatytas. Dabar jau to nebėra, diduomenės čia jau nebematyti, neužgirsi ir arklių bildesio, kaip šluota iššluota. Dar yra ar 4 namai, bet ir tie baigia nykti. Dvarai vieni savaimi liko parduoti, kiti-gi dvarponiai buvo bankuonsna persiskolią; tie bankai ir privertė juos perleisti kitosna rankosna savo žemę. Žemę tų dvarų išpirko daugiausia prasti žmoneliai, apylinkių parapijų ūkininkai. Čia jų iš visur prisirinko: nuog valkininkų, Kolesninkų, Varėnos, Butrimonių, Binekainių, Rodunės. Jie visi beveik lietuviai, tik dabar sukvailinti tų pačių brolių lietuvių, ginaisi ir saugojas šnėkėt lietuviškai.

Nupirkę kur dvarą — dalijas tuojau šniūrais ir gyvena senobniu būdu, vadinas ulyčiose (sodžiuose). Nuog vienasėdžių, (kolonijų) šalinai. Nors ne kartą jiems jau buvo aiškinta, kalbėta, kad gyvenimas kolonijose kur kas geresnis, naudingesnis, liuosesnis, bet tas prirodinėjimas nei kiek jų negali pertikrinti, iki vienas kitas geresnis ūkininkas atsiskyres nuog savųjų (kai kurie žada atskirti) neduos pavyzdžio. Tada tik gal susiprastų, ir pradėtų skirstytis kolonijonsna.

Našlaitis. **KIETAVIŠKIS,** Viln. g., Trakų pav. Sodžiaus gyvenimas. Mės daugiausia gyvenam susisipetę dideliuose sodžiuose po 40 ir 50 gyventojų — viename kaime. Sodžiai turi apie 20 ir daugiau valakų žemės. Taigi laukai mūsų traukiasi nuo gyvenimų vietų per 3—4 varstus, delto labai nepatogu yra laukus dirbt. Negalime nei laikų žemės apdirbti, nei javus nuvalyti. Nes, pavyzdin, jei norime mėsą vežti ar javus, tai iš tokios tolumos per išties dieną vos, 3, 4 ar 5 kartus galima suvažinėti.

RYLISKIAI, Viln. gub., Trakų pav. Nauda iš pieno. Merkienės parapijoje dangelis sodžių išėjo į kolonijas. Vienasėdžiams Ryliskiuose valdžia intais švietimo mūšimo fabriką. Fabriko mašinos valdžiai kaštavo 700 rub.; fabriko vedėjui valdžia moka mėnesiui 25 rub. algos. Žmonės parduoda savo pieną tam fabrikui, kuris moka vasarą už kvortą po 4 kap. Išviso per vasarą fabrikas supirko pieno ant pusantro tūkstančio rublių. Kai kurie ūkininkai uždirbo po 100 rub. Tam kampani tokie uždarbjai labai didelė nauda tuo labiau, kad ten kitokių uždarbjų nėra. **Cit.**

Delei Panamos. Washington, D. C. Valstijos sekretorius Knox atsakyme ant Anglijos valdžios protesto kas link liuosio plankiojimo S. V. laivų per Panamos perkasą nurodo, kad tas dalykas yra



Delei Panamos. Washington, D. C. Valstijos sekretorius Knox atsakyme ant Anglijos valdžios protesto kas link liuosio plankiojimo S. V. laivų per Panamos perkasą nurodo, kad tas dalykas yra

jau patvirtintas per Amerikos Kongresą ir likęs tiesa, su kuria turi skaitytis ir Anglija, ir joks protestas to negali dabar atmainyti, prie to Anglija visai nepripasidėjo prie išlaidų, reikalingų pravedimui perkamos, o taipgi ji nemano prisidėti ir prie palaikymo jos.

Universalistiška tityba. Po S. V. važinėjasi Persijos pranašas Abdul Baga, kuris pranašauja sątaiką ant visos pasaulės ir susilieji- mą visų titybų į vieną universališką. Geriausi pasisekimą senis-pranašas turi pas moteris. Jis 20 metų išsėdėjo Turkijos kalėjime už savo pranašystę; jo įsitikėjimas į suvienijimą titybų nepakrutinamas. Baga garsina, kad jis turi pasekėjų apie 10,000,000 ypatų.

Brangūs pietai. Philadelphia, Pa. Ponia Edg. Stolesburis vienam hotelyje surengė pietus su šokiais, kas jai kainavo \$40,000. Iškilmeį dalyvavo 150 ypatų.

Savistovi gelžkelių darbininkų komisija. Washington D. C. Darbo ir prekybos departamento sekretorių Ch. Nagel, duodamas metinį raportą apie to departamento veikimą, pataria tarp kito sutverti pastovią Arbitratų Komisiją, kuri ristik visus nesusi-pratimus tarp gelžkelių darbinin- kų ir kompanijų. Šitokia komisija be abejonės atneštų darbininkams daug naudos, prisidėdama prie pagerinimo jų būvio.

Tai Amerikos šposai. Ashtobula, O. Viena panelė 3 val. 30 min. po pietų išėjo už vyro; 4 v. 30 m. tą pačią dieną jaunavedžiai pri- buvo į savo namą, o už valandos laiko jaunutė 2 valandų ponia padavė prašymą apie persiskyri- mą. Reik pridurti, kad prieš ves- tuves panelė tvirtino, būk labai e- santį prisiriusi prie savų numy- lėtinio; jau 19 metų amžiaus.

Gili senatvė. Šiose dienose Tex- as'o valstijoje mirė 85 m. am- žiaus farmeris; jis buvo labai tvirto sudėjimo kūno, ir per 65 metus nė karto nemiegojo po sto- gu, o tiktai ant tyro oro. Nei ly- ai, nei vėjai neįvarė jo ant nak- ties į kambarį.

Studentų išlaidos. Studentai Harvardo un-tatės Bostone kas metą praleidžia \$603,780 ant dra- bužių, \$98,255 ant sigarų (papi- rosų), \$73,250 ant alaus, \$200,000 ant teatrų ir tik \$71,250 ant knygų.

Umušė policijos šefą. Riverside, Col. Vietinis policionas Bere Barrett nusovė savo perdetinį, poli- cijos šefą J. R. Baird' už tą, kad tas jį smarkiai subarė. Užmušėjas norėjo ir patsai nusišauti, bet liko sulaukymas per šeryfą Nelson, kur- is spėjo ištraukti iš jo rankų re- volverį.

Paliuosavimas kalinių. Austin, Texas. Vietinis gubernatorius pri- rengė paliupimą paliuosuoti Ka- lėdų šventėms 42 kalinių.

Arėstavo mokyklų komitetas. St. Louis'e arėstuosios mokyklų komitetas, susidedantis iš 12 na- rų už tą, kad neįvedė gaisrinės uiptas mokyklų namuose.

Turtinaga mergina. Kotr. Bar- ker, LaPort, Ind. po tėvo mirėiai gavo \$20,000,000.

Svarbus radinys. New Jersey valstijoje surastas gerai užsilai- kęs žmogaus skeletas (kaulai). Sunku spėti, kaip senas šitas skeletas, bet raudonasis molis, matyt, nepersimainė laike pasku- tinių 200,000 metų.

Gerai palikai pačiai. Mirdamas Kar. Ebergard'tas paliko savo pa- čiai 1 dol. kaip atlyginimą už jos ištikimą pildymą šeimyniškų pa- reigų.

Pagerinimai ant Ellis Island. Imigracijos komisierius sten-

gias įsteigti visokius pagerinimus ant salos Ellis Island, kur pir- miausiai sustoja atvažiuavę Ameri- kon imigrantai ir kur gauna pir- mą įspūdį apie Naująjį Svietą. Tankiai imigrantai tą salą vadina „sala ašarų ir vargo“. Komisionie- rius reikalauja, kad būtų paskir- ta \$350,000 ant visokių tos salos dabinių ir pagerinimų. Jis sako, kad ta suma visai nėra didelė, nes valdžia kasmet paaima nuo pereinančių Ellis Island imigrantų 3 mil. dol., o ekonomijos tame da- lye nereikia žiūrėti, nes tai yra vieta, kur imigrantai pirmiausiai pajunta atsidūrę ant tos naujos „tėvynės“.

Trūstai prieš teismą. Philadel- phia, Pa. Cukreus trūstas savo gyvenimo laike pridarė daug pra- sižengimų. Paskutiniame laike prieš jį smarkiai stojo į kovą ge- nerališkas prokuroras, kuris su- darė procesą priešais šitą trūstą civiliškame teisme.

Sviesto trūstas. Elgin Butter Board Chicagoje, kuris kontrolia- vo sviesto kainas visose Suv. V., taipgi bus patrauktas teisman.

Korespondencijos

BROOK LYN, N. Y.

Gruodžio 11. š. m. vietinės Lie- tuvių Siuvėjų Unijos 54-tos sky- rius surengė Tautiško Namon sve- tainėje prakalbas delei paaiškini- mo siuvėjams apie besiantinanti generališkaį siuvėjų streiką. Pirmas kalbėjo vienas iš genera- liškos valdybos viršininkas, p. H. Hačkinas rusiškoį kalboį. Jis perstatė klausytojams, koku būdu jie yra skriaudžiami ir ap- gaudinėjami per kapitalistus; o kad šiek-tiek 'apsigint nuo tų skriaudikų, priversti jie yra streikuoti, nes kitokio kelio nėra. Kad sužinot, ar visi siuvėjai nori streikuoti, bus leidžiama patiems siuvėjams-unijistams ant nubal- savimo (referendum); tokiu bū- du bus žinoma, ką patis darbi- ninkai mano apie streiką, jeigu nubalsuos streikuoti, streikas bus, jeigu — ne, tad pasilikis taip, kaip buvo. Kitaisgi metais tas nebuvo daroma; streikas būdavo šaukiamas per generališkus virši- ninkus; tad yra manoma, kad tos priežasties delei ir nebuvo gerų pasekmių, nes darbininkai vieni streikuodavo, o kiti dirbdavo. Antras kalbėjo Juozas Augūnas lietuviškoį kalboį. Šis kalbėto- jas paaiškino darbininkams, del kokios priežasties streikas yra rengiamas vien-tik New Yorko valstijoje ir koku būdu gali jis būt laimėtas. Yra statomi šie reikalavimai: 1) keturios dešim- tis darbo valandų į savaitę ir 2) reikalaut didesnės užmokėsties. Paskui kalbėjo Jonas Šaltis, ku- ris smarkiai agitavo darbininkus rašyties į unijas ir aiškino kokią naudą jį atneša darbininkui ir ką galima laimėt joje esant; toliaus drašino darbininkus, kad nesi- bijotų streiko, bet su tvirtu pasi- ryžimu eiti į kovą su savo išnau- dotojais. Iškilus streikui, jis kvietė darbininkus laikyties vieny- bės, nebūti streiklaužiais, neklausti, kas ką sako ar gzdina, bet dirbti pradėtąjį darbą. Publi- kos buvo į pusantro tūkstan- čio; laike prakalbų visi užsilai- kė labai ramiai ir tēmijo kiekvieną kalbėtojo žodį. Iško galima su- prasti, kad jau darbininkams į- kirėjo dabartinis gyvenimas, ir nėra abejonės, kad kiekvienas re- ngiasi prie streiko ir jeigu, iš-

kilus streikui, darbininkai veiks tap solidariskai, tai galima tikė- taip solidariskai, — galima tikė- tis pilno išlaimėjimo.

A. Augūnas.

P. S. Kaip siuvėjų, taip ir pro- sininkų vietinės unijos paskuti- nuose susirinkimuose numazi- no įstojimo į uniją mokėstis. Tai- gi pereitoy pėtnyčioį gruodžio 13. š. m. prie unijos prisirašė virš šim- to penkių dešimtų lietuvių, užmo- kėdami įstojimo po vieną dolerį ir dešimtis centų.

ROCHESTER, N. Y.

„Vietinės lietuvių Sv. Jurgio pa- rapijos buvo surengti „Feraí“, kurie traukėsi beveik porą mėne- sių — spažio ir lapkričio Aš nežinau, kiek iš to gauta pelno, bet galima tikėtis, kad pelnas bu- vo vidutiniškas, nes parapijonis- nariai lankė „ferus“, kurie atsi- buvo po bažnyčia keturiuose mokslainės kambariuose. Feraí buvo rengiami su svaiginančiais gėrimais, per ką du nedėlvakariu išliko muštynės, su koliojimais ir keiksmiais ir bažnyčioje dar tarp- duryje prie judančios žmonėmis gatvės. Svetimtaučiai, eidami gatvę, sustoję, kad pasižiūrėti, kas čia daros — ar muštynės ar ugnis, nes bažnyčios tarpduris pilnas žmonių; visi grūdosi ir ne- savu balsu rėkė. Svetimtaučiai su pasibjaurėjimu žiūrėjo ant to- kių nežmoniškų lietuvių pasieli- mų priešais savo bažnyčios. Pas- kui policija paliepė uždaryti „fe- rą“ su svaiginančiais gėrimais.

Vargas ir paniaka del mūsų, broli- ai lietuviai, kad mėš patis ne- mokame žmoniškai apsiesti, bet vis laukiame kol kas mus pamo- kės — ar tai svetimtaučiai, ar poli- cija. Nors mėš ir turime dvisi- skišką vadovą — jauną ir energiš- ką kuningą J. Kašakaitį, kuris galėtų lietuvius šiek-tiek ap- šviesti ir pakelti juos ant augš- tesnio kultūros laipsnio ir jo energija kas link to prakliinaus darbo yra apmirusi. Apšviestie- ni kitų miestų lietuvių tveria blaivybės draugijas, o pas mus net dar pratina prie girtuoklia- vimo; stebėtinas doros sklei- dimas.

Lietuvos Kareivis.

ROCKFORD, ILL.

Gruodžio 5. š. m. TMD. 117 kuopos įvyko nepaprastas susi- rinkimas. Svarbiausias nutarimas to susirinkimo, — tai paręngti šią žiemą vakarėlių pagerbinui mūsų dainiaus Pr. Vaičiūčio. Tą darbą pavėdė komisijai, suside- dančiai iš šių narių — P. P. Pet- rėno, J. Petraičio ir K. Miklo. Gražu žiūrėti į mūsų miestelio lietuvius, kaip jie viską veikia sezonais. Pereitą vasarą buvo inėję madon rengti „piknikus“ taip, kad nekurię mūsų „veikė- jai“ neteko kelių porų akinių,— būdavo taip nusišnapsuoja, kad vienas kitam ir apčiupinėja akis. Dabar inėjo madon rengti teat- rus, apie nieką daugiau ir nekal- bama, kaip tik apie teatrą.

Ukėšų Klubas žada pastatyti ant scenos keturių aktų dramą „Alkani žmonės“, o giedorių draugijėle „Klanklės“ — „Aud- rą Giedroį“.

Kitos draugijos irgi žada ne- nusileisti... TMD. narys.

WORCESTER, MASS.

Mūsų lietuvių sukruko ne ant juoko — vieni rengia prakalbas ir ginčus, kiti teatrus, treti kokias- nors paskaitas; kiekviena kuopa dirba kiek tik gali. Šiais metais TMD. labai pakilo, nes narių pri- sirašė apie 40 ypatų; užaugo ir SLA. narių skaitlius, o kaip gir- dėti, ir LSS; įsokios rūšies pa- šalpinės draugystės taipgi smar- kiai auga, — mat, žmonės supra-

to vienijimos naudą.

Gruodžio 13. liko sužeistas dirb- tuveje Juoz. Sederevičė; jau vie- na pirštą jam nupjovė, bet ir ran- ka yra pavojuje. Di—nas.

GARDNEER, MASS.

Kaip kituose lietuvių apgyven- tuose miestuose, pradeda pūsti tautiškas vėjalis, taip ir pas mū- sų miestelio lietuvius apsiereiskia grynai tautiška dvasia ir paduo- da viltį, kad greitu laiku galuti- nai pranyks visi mūsų tautos priešai „kurie trukdė praklinius darbus susipratusiųjų brolių- lietuvių“.

Vienintėlė mūsų miestelio drau- gijėle, kuri stiprina tautiška dvasią, yra dramatiška kuopa „Aidas“; ji rengia teat- rus, šokius; taip lake vienų metų pastato ant scenos po 10 veikalų. „Aidas“ turi gana gabjų artistų, tarpe kurių yra ir kelios Ameri- koje gimusios lietuvaities.

Ant Gardner'io scenos jau liko sulosti Fr. Gužučio-veikalai, tarp ko „Ponas ir Mužikai“; vienas iš svarbiausiųjų jo veikalų; buvo nesenai dar vaidintas. Buvo pra- dėta mokinties Tolstojaus „Pa- tamsio Galybė“, bet pasirodė, kad ant Gardnerio salių nebus ga- lima to perstatyti; delto gruodžio 7. „Aidas“ nutarė sulosti vietoj „Patamsio Galybė“ du veikalų — „Netikėtai“ ir „Malūnininkas ir Kaminkrėtis“. Toliaus „Aidas“ žada vaidinti kitus geresnių mū- sų rašytojų scenos veikalus. „Ai- das“ turi nusišamdęs ant Right gatvės salę, kur daro susirinki- mus ir repeticijas. M. St—nas.

WATERBURY, CONN.

11 kuopa SLA. gruodžio 8. vakare parėngė prakalbas. Kalbė- jo p. J. Lutkauskas iš Brooklyn, N. Y., pirmias kalbėjo vietiniai — Balčūnas ir kelis žodžius—Ze- mantauskas apie išlygas prisira- šymo prie SLA. Lutkauskas visą laiką kalbėjo apie SLA. ir jos istoriją su visais prietikiais iki šių dienų; ragino lietuvius rašy- ties prie tos organizacijos, rūpi- ties pastoti šios šalies piliečiais, mokinties amatų ir tt. Labai jis nupeikė tuos, kurie stengėsi SLA. sugriauti. Kalbėjo ir apie LSS.— jos geroje, kiek ta politiškai-eko- nomiška organizacija galėtų daug gero padaryti, jei nepaaikaustu nekuriems tamsios dvasios žmo- nės, atsižymėjusiems savo ne- švariais darbais. Toliaus per- skaitė iš „Lietuvos“ N49 šnipiš- ką pranešimą Suvalkų gubernato- riui rusų ir lietuvių kalboje.

Paskui buvo klausimai ir atsaky- mai; kai-kurios klausimus aiš čia paminėsiu. Taip, Kankaliauskas iš priešakinės sėdynės pašokęs, sako: „Kodel pranešimas parašy- tas rusų kalboje, be rašėjo vardo; ir dar „jėgo preveshoditelstvu Suvalskommu gubernatoru“; o ne jo šunybei Suvalkų gubernato- riui? Ir tuojuos pats atsako: „Todel, kad toks Balutis ir Olšev- skis moka rusų kalbą.“ Kitam vėl neaišku, kodel rašoma Suval- kų gubernatoriui iš Kauno? Nors kalbėtojas dar keletą sykų pa- antrina ir patsai klausėjas sakė- si turįs nusipirkęs „Lietuvą“ ir gerai preskaitęs, vienok jam vis- gi buvo neaišku; girdi, reikėjo rašyti Kauno gubernatoriui, o ne Suvalkų. Pruselaitis išmėtinėja, kad perdaug kalbama apie Bago- čių ir Kutrą, kur jau ir be to nu- sibodo laikraščiuose skaityti, žmonės, sako, už savo dešimtuką norėjo ko-nors mokslisko išgirsti, o apie Širvydą ir Olševskį kaip abudu TMD. kningas vogė tą vis- ką slepia. Kalbėtojas atsakė ant užmetimo delei TMD., išdė- sdamas tą dalyką ir nurodyda- mas, kur galima kreiptis, kad per-

sitikrinti iš dokumentų kas neti- ki žodžiams. Paskui, sako, šian- dien man vienas draugas, būtent Vokėtaitis daug labai akvyvų da- lykų pripasakojo ir apie p. Pru- selaitį, žadėjo ir laiškų daugelį priduoti, turinčių ryšius su Pru- selaičio darbais, o užpakalyje tų laiškų figuroja Bagočius ir „Ke- leivis“.

Vienas, kalbėdamas apie ama- tus, matomai taikė kalbėtoju, bet išėjo nei šis, nei šas. Girdi, jeigu būsimę visi amatinkais-grabo- riaus, tai ir tykosim vienas kitą iš užkampjo, patamsėj, nudėti, kad potam turėti-darbą. Kites- gi norėjo iškvošti, kokią parti- ją kalbėtojas pripažįsta už dar- bininkiską — republikonų ar de- mokratų? Kalbėtojas atsako, kad darbininkų partija yra angliškaį vadinama „social demokrat“, o lietuvių, kurie toleruoja Bago- čiaus, Kutros-Vasiliansko darbus, yra Kutros partija; tas vyrukas pasijuto, kaip ant žarijų pason- dintas. Iš publikos vieni juokėsi, kiti pyko, ant galo kai-kurie taip įsikarsčiavo, kad iškilo varžynės tarp pačių draugų už balsus ir jo- kiu būdu vieni kitiems nenorėjo užleisti pirmybę, o kartais šoko kalbėti bent keli ant syk. Vaka- ro vedėjas, Zemantauskas, uždarė ginčus, pranešdamas, kada bus sekantis kuopos susirinkimas; ta- da pasidarė tikras jomarkas, su- spieptė būrelis „draugų“ prie pagrindos ir šūkavo kiek ir ką galejo ir tas klegėsis tęsėsi iki vi- si išsiskyrstė. Publikos buvo apie porą šimtų; laike prakalbos užsi- laikė labai ramiai ir tik laike ginčų buvo juokų ir piktumų.

Waterburyje žada užgimti „Perkūnas“, tik ne tas Perkū- nas, kur ant deglosios jodinėja, o juokų laikraštukas vardu „Per- kūnas“; jau ir doleriai yra ren- kami. J. Ažunaris.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų koresp.)

Mūsų nauja svetainė, regis, dar nebus užbaigta prieš Kalė- das — vis, mat, atsiranda įvairios kliūtys. Visos draugystės yra nu- tarusios, kad kiekvienas lietuvis, priklausantis į kurią-nors pašal- pinę draugystę, turi mokėti \$1.00 del svetainės; kuris-gi pri- klauso į 2 ar 3 draugystes, tai vis- vien reikia mokėti tik vieną dolo- rį. Regis, kad draugystės laiky- sis šitos sistemos pakol bus išmo- kėta svetainė, ar bent iki to, kol įeigos duos nuosimtį. Bankas yra davęs, kaip girdėjau, \$16,000 ar \$18,000. Apatinė (mažesnė) salė jau galima laikyti susirinki- mus.

Gruodžio 1. buvo SLA. 34 kp. prakalbos. Kalbėjo J. V. Lutkaus- kas iš Brooklyn, N. Y. Kalbėjo gerai. Kad ir davė pipirų tiems žmonėms bei laikraščiams, kurie graujau SLA., bet juk tas viskas gryna teisybė, ką-gi padarysi. Kalbėtojas išrošinėjo, kad tie žmonės negali atlyginti SLA. da- rytas skriaudas, kurias jie yra suteikę, rašinėdami laikraščiuose ir šiaip prie kiekvienos progos leisdami niekuo nepamatuotas ir neteisingas žinias. Bet ateis lai- kas, kada žmonės pamatys, kokie jie yra ir nebeklausys jųjų dau- gianus. Atbaidė jie minias žmo- nių nuo SLA. savo priešinga agi- tacija, o tie žmonės nuėjo prie svetimtaučių, nes be jokio apsi- saugojimo žmogus negali juk ge- venti; nuėjo ten, kur lietuvis bus lygus su pingais. Čia kalbėto- jas prirodė skaitlinėmis, kad S. L. A. mokėstis yra mažesnė negu ko- kioį kitoį organizacijoj svetim- tautų; mokėstis, paveizdan ant \$1000 apsaugos, jeigu apsidran- si Insurance kompanijoj, rodosi „Prudential“, reikia mokėti \$5.00

daugiau negu SLA. p. J. V. L. aiškiai išrodydamas, papeikė socialistų kalbėtojus, kurie akį- ria 3 ar 4 laikraščius ir liepia skaityti publikai, o kitus išpeikia ir uždraudžia skaityti.

Paskui deklamavo eiles p-lės Paulauskiutė ir Sakalauskiutė su broliu ir p-nia Salaveičikiene su dukterimi. p. J. V. Lutkauskas savo kalba sukirsijo nekuriuos iš socialistų, bet greit viaskas atėjo į savo vėžes ir prakalbos užsiba- gė ramiai.

Gal kas iš jūsų nenorėsite ti- kėti, bet tai faktas — gruodžio 5. atsibuvo vestuvės vieno lietu- vio J. P. su p-lė J. K. Gal pirmas lietuvis, kuriam policijos virši- ninkas (Chief) buvo už „brolių“.

Mat, p. P. rodosi buvo pasižadė- jęs vesti p-lę K. Na i rvestuves rengė, o mergina vaikiniui pinin- gus davė, bet vaikas, matyt, „susinaravijo“ — emė ir prasiša- lino. Adventui užėjus, jaunikis vėl namo sugrįžo ir apreiskė mer- gina, kad ves ją po Kalėdų, bet merginai, matyt, perbaisus ad- vento šalčiai išrodė. Ji nuėjo pas policijos viršininką ir pasakė, kad ji ilgiau laukti negali; poli- cija, kaip jau žinoma, paprastai tur jausmingą širdį šitokiuose at- sitikimuose, todėl susimylėjo ir ant J. K. ir tuojuos tą vaikną paėmė uždarė šaltojo, kad pa- daryti, taip sakant „rokundą są- žinės“, ir tas mūsų jaunikičiui kaip tik ir pamažėjo — tuojuas atsirado noras vesti karštąją J. Susižinojus su kun. Žebriu, gruodžio 5. Cieif'as Rawling prakli- niai numaravo su jaunaisiais šv. Andriejaus bažnyčion, kur, aky- veizdoje p. Rawling ir nuotekos sesers, klebonas surižo juos neat- mezgamu mazgu.

Tą pačią dieną buvo teismas tū- lo A. C. B.-ir dviejų mergalių, iš kurių viena lietuvaite ir tik 15 metų. Teisiama buvo už krimi- nališkus prasižengimus, t. y. pa- leistuvystę. Teisme išsiaiškino labai bjaurūs dalykai, kur, anot angliško laikraščio, ir spaudą jo- kiu būdu negalima dėti. Mergai- tės pavardės čia neminėsiu; ro- dosi jos pavardė minėjau metal atgal, kada ta pati ir da kita lietuvaite, buvo sugautos su chinie- čiu skalbykloį, už ką nelaimin- gas chinietis, rodosi, gavo 8 me- tus kalėjimo. Tas vyras dabar uždejo \$2,000 kaucijos, o jos po \$200 kiekviena. Teismas bus da- syki.

NEW BRITAIN, CONN.

Nuo redakcijos. Nors apie pra- kalbą p. J. V. Lutkausko gruo- džio 1. yra parašyta augščiau til- pusioj korespondencijoj, vienok talpiname ir šitą, nes čia yra pa- duotos nekurius statistiškos skait- linės, o taipgi užkliudomi nekurię gan svarbūs klausimai, surišti su SLA.

Gruodžio 1. buvo surengtos 34 SLA. kuopos prakalbos. Kalbėjo p. Lutkauskas iš Brooklyn; žmo- nių susirinko gan daug. Kalbė- tojas, rodos, gana aiškiai papasa- kojo kas link SLA. — je tikslą, augimą ir veikimą laike savo gy- vavimo; čia buvo nurodyta, kad SLA. yra atlikęs didelius darbus tautiškoį ir apšvietos dirvoje. Pagal statistikos žinių nuo 1886 m., iki 1911 m. yra išmokėta: Moksleiviams — \$1,789.96, kan- kinėms — 1,366.67, apšvietos rei- kalams — 1,750.00, imigrantams — \$403.19, kultūros reikalams 1,365.67, kitiems įvairiems tiks- lams — 446.15. Viso labo — 8, 141.64.

Posmertinių per tą laiką išmo- kėta — \$68,228.10. Šiaip pašal- pos išmokėta našlaičiams ir su- žeištiems, atsišaukusiems į SLA. narius — \$1,391.23.

Taigi, žiūrint į SLA. istoriją, kurią kalbėjo nors paviršutiniai perbėgo, pasirodo, kad ta draugija didelės pinigų sumas iš mokėjusi visokiems tautos ir kultūros reikalams.

Sitos skaitinės, rodos, galėtų pertikrinti tos draugijos priešus, kurių skelbė žodžiu ir per laikraščius, išmąsdydami visokių nebūtus daiktus ir įkalbėdami kitiems, būk SLA. nieko gero lietuviams nesuteikė ir būk darbininkams neverta yra net prigulėti į tokią draugiją. Tokiems „mokytojams“ pirmą reikėtų patiemis susipažinti su SLA. darbais, o paskui jau kalbėti.

Tarp ko kito p. J. V. L. išrodinėjo, kad mums lietuviams Amerikoje reikia laikytis visiemis vienybėje ir veikti sujungtomis spėkomis ant tautos ir kultūros labo, nes mums daug dar visko trūksta, o kitos tautos mūsų reikalų juk neaprupins. Vienok visai maža dalelė Amerikos lietuvių yra susiorganizavusių į žymesnes draugijas. Paveizdan, lietuvių priskaitoma į 500,000, o prigulėnčių į dideles draugystes bus gal tik apie 15,000; kalbėtojas maž-daug paminėjo, kiek į kokią draugiją priklauso narių.

Ir taip, klausytojai turėjo progą išgirsti daug naudingų ir pamokančių dalykų, kuriuos reikėtų gerai kiekvienam išimtyt ir mokintis doros ir teisybės, nes, anot kalbėtojo žodžių, neužtenka mums gerai kalbėti, bet reikia gerai ir daryti. **Newbritainietis.**

PHILADELPHIA, PA.

Šiaurinėje miesto dalyje lenkai sumanė sutverti „neprigulmingą“ parapiją. Prie šitos būsiandos parapijos žada prisidėti ir nekurie sulenkėję lietuviai, prigulėję iki šiol prie Sv. Jurgio lietuvių parapijos. Jau daugiau metų laiko, kaip šitoje lietuvių parapijoje viešpatauja pilna betvarkė iš priežasties nesutikimų tarp vietinio klebono kun. A. Miluko ir parapijos. Parapijonys jau senai stengiasi iškrapštyti kun. A. Miluką, o paskutiniu laikui tai ne ant juoko visi sujudo ir tur būt žmonės „pastatys ant savo“. Bet „pastatyti ant savo“ čia reikia atgaivinti pilną tvarką, kurią kun. A. Milukas galutinai suardė ir stoti vėl prižiūrėtojais parapijos ir bažnyčios turto, su kuriuo gerbjamas klebonas elgiasi visai savotiškai. Vienu žodžiu, mūsų Sv. Jurgio parapijoj kun. A. Milukas pasidarė pilnu „autokratu“. Tas be abejonės kenkia visai parapijai, žemina tikėjimiškų jausmų ir stačiai sakant, demoralizuoja plačiąją minią.

Prie Sv. Jurgio parapijos yra lietuviška mokykla, kurią prižiūri ir veda taipgi kun. A. Milukas. Bet ta mokykla taip blogai pastatyta, kad vaikai, vietoj įgyti pradinį gryną mokslą ir išlavinti savo protą, jausmų ir doros pamatus, stačiai išdyksta ir gal sakyti, amžinai pagenda... Tėvai būtinai turėtu rimtai į tą pažvelgti ir visomis spėkomis pasirūpinti, apsaugoti savo vaikus nuo to pagėdimo. Jei būtų mokyklą gėra tvarka, t. y. jei ją vestų atsakanti vadovai, tai vaikai, nes tikti pasiektų mokslą lygų valdiškoms mokykloms, bet išauklėtų žmoniškumą. Stačiai gailu žiūrėti ant tų kūdikų, kurie čia yra padėti ant paniekos.

Taip, lietuvių kalbos mokytoja, pradėjus dar prieš Velykas iki užbaigimui savo mokytojavimo, vis mokino „Septynis didžiulius nuodėmes“ ir „Dešimtis Dievo prisakymų“ — Paskutiniojo laiku lietuvišką kalbą mokina klebono brolis p. M. Milukas; mokinimas siek-teik pagerėjo, nors tiek, kad sutrumpino mokymosi laiką.

Kas link angliškos kalbos, tai ten nuolatos pestynės. Vaikai nežmoniškai mušami ir visokiais būdais baudžiami. Daug kartų patysai girdėjau triukšmą, einantį iš mokyklos langų: kaip pradeda mušti kokį nors vaiką, tai kankina kokią pusę valandos — tą gali paliudyti ir kiti aplinkinės lietuvių ir svetimtaučiai.

Stačiai gaila ir iš dales juokinga, kad taip netikusiai elgiasi tie mūsų jaunosios kartos auklėtojai. Tankiai angliškos kalbos mokytoja, baudamas vaikus, pališka po kelis mokykloje, pasibaigus mokymosi laikui; užrakina duris ir pati išeina namon. Taip kiek laiko atgal ji užrakino du vaikus už prasikaltimus. Nesulaikdami paluosavimo vienas šoko nuo antro gyvenimo pro langą ir gerokai susizeidė, kitį gi vaikai, jį pagavę, nusinešė namon. Kaip tas viskas užsibaigė, nėra žinios.

Tik pasimįskite, lietuviai, kas gal išieiti iš tapi auklėjamų ir mokinančių vaikų — vietoj džiaugsmo jie suteiks tėvams didžiulį širdies skausmą ir panieką: jų gyvenimas ant visad liks užnuodytas, jų nekalti jausmai ir siekiai galutinai sudarkyti. Jei netikėte yra mokytojai ir mokyklos vadai, tai niekad negali išieiti gerai ir apsviesti vaikai — jie visad lieka apsunkinimu tėvų, tautos ir abelnai visos žmonijos, kaip nariai tokios. Taigi, lietuviai parapijonys, pasirūpinkime savo parapiją ir savo vaikelių reikalais! **Jeviniškių Juozas.**

PHILADELPHIA, PA.

Siomis dienomis pas mus žymiai atpigo kiaušiniai; geriausi išrinkti šaldyklose kiaušiniai, kurie buvo parduodami po 48 ir 50 centų tuzinas, dabar tam tikra moterų draugija „Housekeeper's league“ parduvinėja po 24 centus tuziną. Kiaušiniai, stovėje šaldykloje nuo 3 berželio 1911 m., išparduodama 200,000 tuzinų į dieną. Manoma, kad ir sviestas atpigsias; geriausias sviesto randasi šaldyklose 9, 000,000 svarų, už kurį dabar mokama nuo 45c. iki 50c. svaras. Miesto majoras R. Blankenburg pakelino įvežti produktus tiesiog nuo fermų ir parduvinėti ant gatvių; pirmiau buvo suvaržyta. **P. Kanakas.**

LORAIN, OHIO.

Senai jau čia apsigyvenę keliolikos lietuviškų šeimynų ir nekurie turi jau savo namus. Uždarbis čia pusėtinai — mažiausias mokeskis — \$1.75 į 10 val. darbo dienas. Darbai pas mus sunkūs — geležies dirbtuvėse, bet darbą greit galima gauti. Iki šio lietuviškų draugysčių čion nebuvo; gyvenusi čia pirma 166 kuopa SLA. suiručių laike buvo numirusi, bet, lietuviams susipratusi ir pasidarbavus nekurius ypatoms, tapo vėla 1 gruodžio š. m. sutverta; iš kart prisirašė 13 asmenų — nekurie prisirašė į III. ir II. skyrius. Galima tikėtis, kad kuopa dabar augs ir bujos, nors tiesa, yra ir priešų, bet, kiek man teko patirti, jie kuopai nieko negali padaryti nes ji greitai laiku bus garna tvirta. Būtu malonu, kad visi lietuviai, supratę vienybės svarbą, su noru pradėtų ristiis į minėtą organizaciją. **Vincas Laukauskas.**

CLEVELAND, OHIO.

Clevelande, kaip visiemis žinoma, yra keli tūkstančiai lietuvių, kurie turi savo parapiją, dangybę visokių vardu draugijelių, kuopų ir kuopelių. Pagal savo pa-

žvalgų lietuviai susiskaldė į daug dalių, kaip va: katalikai, bedieviai, eicilikai, tautininkai — vie ni kitiems nepasudoda; bet delei naudos mūsų tautos, delei pakėli-ties, kad lietuviai nėra priprate prie susirinkimų, — jie eina ant prakalbų, o patys nežino, kur eina ir jei prakalbos neužganėdina jų norų, tai jie kelia triukšmą ir betvarkę, o tuomi viską gadina. Lietuviai, laikas susiprasti ir būti žmonėms apsviestais ir draugiškais. **Anton Booben.**

„BLAIVYBĖS“ KONKURSAI.

Primename mūsų dramų rašytojams ir vertėjams, jog katalikų „Blaivybės“ draugija šiu metų balandžio mėnesį buvo paskelbusi scenos veikalų konkursą (žiūr. „Viltis“ N42 š. m.).

Isviso paskirta esą 350 rublių, kurie suskirstyti į tris premijas: geriausiai lietuviškai parašytam veikalui 200 rublių, gresniam originaliui parašytam 100 rublių ir geram vertimui 50 rublių. Neatsiradus visai gerų originalių veikalų, bet atsiradus keliems pusėtinai lenkams, o kal ir lietuviams parduavę juodo katino ausį ir pasakė, kad į kišenę įsidėjęs gali eiti, kur nori — niekas tavęs neregės; tas žmogus, nusipirkęs tu katino juoda ausį už \$25.00, nutraukė į salioną ir, užėjęs už baro, pradėjo ragauti visokių gerimų; saliono savininkas tikiai žiūri, kas čia darosi su tuomi žmogum ir užklausk, ką jis čia dabar dirba? Tas atsakė: „tyšk — juk tu manęs nematai“. Salioninkas tokį „kostumerį“ už pykaklės išmetė laukan ant gatvės. Šitas tamsuojis, matydamas, kad Pupauskis jį prigavo su katino ause, tuoj nuėjo pas jį, bet nerado namie: būta tiktai jo moteris. Pupauskienė sako: Juodos katės ausis nėra visa ta galybė, — pirk tu nuo manęs stebuklingą žirni, ir kad jį turėsi, tai ištikro tavęs niekas nematys; prekę ta pati — \$25.00. Nusipirkęs žirni, grįžta atgal į tą salioną ir vėl tas pats atsitiko su stebukliu įjieskitojui kaip ir pirma. Kitam J. Pupauskis pardavė sidabrinį dolerį, kuris grįžta atgal; už tą dolerį užmokėjo \$50.00. Tie du prigauti nuėjo į policijos stotį ir apskundė p. Pupauskį; tuoj iš policijos du detektivu stojo dabo-ti Pupauskio banką iš gatvės. Ant nelaimės Pupauskio tuom laiku du žmogų pirkto pinigų dirbimui mašinas; tai buvo vakaro laikas. Detektivai, matydami, kad Pupauskis parduoda kokias-tėnai skryntes, įėjo į vidų ir užklausk, ką čia perka. Buvo atsakyta, kad tai pinigų dirbimui mašinos. Pupauskis tuoj likos suareštuotas ir nuvežtas į tamsiąją, kur nabagas gavo visą nak-tį išbūti — jokie stebūkliai neišvedė jo iš tenai. Tai viskas rodo, kaip dar žmonės vargsta, kaip jie dar neatskiria kur teisybė, o kur melas.

Teko man būti ant kelių vakarų, kur buvo laikytos prakalbos. Bet ar tu važiuok į tautiškus, ar į bažnytinės draugystės vakarus, visur rasi betvarkę: laike prakalbų mažai kas užsilaiko namiai; vyrai da pusė bėdos, bet moteris — tai jau nėra ko ir kalbėti: kalbasi, kvatoja, daro įvairius patėmėjimus ir cypinasi su vaikai; ir tuomi, žinoma trukdo visiems klausyti prakalbų. Aš mįsliu būt daug geriau, kad tokios bobelės ir vyrai, kurie daro betvarkę laike prakalbų, visai nevažiuotų ant prakalbų, o praleistų laiką namie ar kur kitur, ir tada mes lietuviai gal ir atlaikytumėm kokias nors prakalbas atsakančioje tvarkoje panašiai kitoms apsviestoms tautoms. Be abejonės, negeras pasielgimas laike viešų susirinkimų, aiškiai liū-dija, kad lietuviai nėra priprate prie susirinkimų, — jie eina ant prakalbų, o patys nežino, kur eina ir jei prakalbos neužganėdina jų norų, tai jie kelia triukšmą ir betvarkę, o tuomi viską gadina. Lietuviai, laikas susiprasti ir būti žmonėms apsviestais ir draugiškais. **Anton Booben.**

PROGRESAS IR TURKIJA.

Žmonija turi daug vietų, kurias reikėtų pamiti celybėje į muzėjus, kur tos vietos — relikvijos, vietos, — lopšys žmonijos civilizacijos galėtų būti apsaugotas del ateinančių žmonijos kartų.

Indija, Aigijptas, Palestina, Graikija.

Nežinau, kur smarkiau ir giliau mušė žmonijos mintis.

Ar Budda Indijoje, ar Sokratas Graikijoje ar Jėzus Palestinoje?..

Ar Budda Indijoje, ar Sokratas Graikijoje ar Jėzus Palestinoje?.. Bet, žinoma, visos ideos tujų žmonių turėjo didelę kultūrinę vertę del visos žmonijos.

Krikščionybė — toji krikščionybė, kurią mes tėjimam dabar, pasidėkavoiant dogmatizmui, pasidėkavoiant tam, kad prie tyrės krikščionybės ideos prisimaisė valdžia apskurių žmonių įvairių bažnyčių — visiškai nustojo savo vertės, kaip skelbėja meilės ir savo paprastumo. Tujų didžių brangumynų, kurie auklėja žmonią arba, geriau pasakius, tą dalį žmonijos, kuri mums davė perstatymą humanizmo.

Suprantama, jog ir ten galima patėmyti visas atmetančias puses žvėries-žmogaus, bet reikia atminti, kad tas ir yra, taip sakant, jėga gamtos, patsai pamatas iš kur pačina homo sapiens — žmogus, kurį mes matom dabar.

Galima manyti, kad be tų amžinųjų idejų paveiklas žmonių gyvenimo būtų dar baisnesnis, dar arčiau prieitų panašybėn kaimenės, laukinių žvėrių.

Žmonijos istorija — tai istorija kelionės, kurioje žmogus nu-stoja savo žvėriškumo ir laipsniškai išdirba naujas humaniškas idejas — labiau stengiasi liktiesi žmogumi.

Atkartoju, jog viena iš tokių vietų, kur ypatingai stipriai mušė žmogaus mintis ir yra Palestina. Dabar atėjo laikas išliuosuoti tą žmonijos lopšį nuo žmonių valdžios, kuri nieko bendro neturi su žmonijos mintimis, su humanizmomu, nes visada ji tarnavo tiem tetogradiniam elementam, kurie žmonijos istorijoje losė roly progrose — slogintojų, spaudėjų ir gesintojų visų jos prakilinių apsišreikimų.

Turkai Europoje visada buvo žinomi kaip tvirtas reakcijos elementas, ir mes galime sau daleisti, kad jie dabar pražuvo ne delto, kad bulgarai arba serbai pasirodė tvirtesni, bet del kitų priežasčių.

Jų mirtis yra įstata žmonijos išsivystymo istorijos, kuris jaukia gyvenimam tiktai tą, kas gali tarnauti labai visos žmonijos.

Skerdynės, prievarta, plėšimai — tai liekana žvėriškumo, ir tos tautos, kurios tuomi gyvena yra pasmerktos ant mirties.

Turkai, kaip tauta, kuri įneštų į žmonijos aruodą ką nors gero negyvoja.

Turkai geriaus žinomi, kaip tauta, kuri gyvena iš pergalėtųjų ir pavergtųjų misdama į prakaitu; jie užganėdino visus savo geismus su pagelba tų tautų, kurias jie laikė baimėje ugnimi ir kardu.

Tai greičiaus kariškas lageris, o ne ramūs gyventojai.

Visokis sukčius, visokis žvėries-žmogus ar tai būtų atskira ypatata, arba čielta tauta — lieka teistais istorijos taisyklėms miriopi, nes tokiejiems gaivalams nėra vietos ten, kur gyvoja progresas.

Vertė Jaunutis-Nenuoram.

IS LATVIJOS.

Ryga. Dr. J. Rudis liko paskirtas prie I miesto ligoabūčio klinikos (Rie. g.) asistentu ir persikėlė ten gyventi.

Mūsų pramonė. Girdėjome p. A. Maciejauckio knygynė jau pasirodė džiovinčių Lietuvos obalių, kuriems tegal prilgti tik Amerikos fabrikatus. Mūsų žinomas inžinierius A. Maciejauckas, kaip jau rašėme šiemet Seduvoje inkūrė fabriką obaliams džiovinči, alyvai varyti ir ūkės mašinų sandelį. Malona, kad lietuvių inteligentų ir veikėjų vis daugiau apsigyvena mūsų tėvynėje.

Pažįstamas rygiečiams lakio-tas oru Kuzminskis dabar nuykęs Crinjon, kur atlikęs keletą pasekmingų lakiojumų dalyvaujant Chinijon valdžios atstovams ir po tuo gavęs pasiūlinimą, įstiegti Chinijoje oro flotą ir likti jo admiralu.

Lietgaliai. Rygoje įsikūrė savo pašalpos draugija „Lietgalė“, kurios pirmininku liko išrinktas J. Gasparavičius. Lietgalių Rygoje esa virš 10,000, daugiausiai darbininkai. Jie matyt pageidaujau veikti ir švieties atakirai nuo baltiečių latvių

P. Bražiūnas, Rygos centralinio kalėjimo viršininko vyriausis pagelbininkas liko paskirtas Veros apskrício kalėjimo viršininku. P. Bražiūnas lietuvis, kaip ir pats prisipažįsta, Rygoje ištaravo apie 10 metų ir kaipo inteligentas negalėjo nežinoti apie savo tautiečių vargus-vargelius, bet kad nors kuo būtų prisidėjęs prie mūsų visuomeniško darbo, nebuvė girdėti.

Valko apskrityje netoli Aahofos ties Aa upės krantu ištryško sėros šaltinis, kurs kasdien išmeta 12 tūkst. viedrų vandens. Nusistūtas inžinierius Katkins iširti chemiškos vandens sąstatas.

LIEPOJUS. Apgaulė. Kad garlaisvis „Kursk“ 30 spalį rengė plaukt Amerikon su emigrantais, šifkorėčių skyrtaus užveždėtojas Rusų-Azijos — bendrijos Gurviečė reikalaut nuo Tamosiaus

Kreivio ir jo dukters primokesnio po 30 rb. 75 kp. būk tai nesuimokėtu Janavos agentui Pokemper už keleivių atgabenimą. Tardymas tačiau parodė, kad Pokemper jau buvo išgavęs iš Kreivio 240 rub. už šifkorte iki Bostonui dviem asmenim, nors paprastai iškaščiai išneša tiktai 208 rub. Agentas Pokemper patrauktas a sakomybėn už apgaulę. Bet kiek tokių agentų lieka nesugautų ir čiuplia žmonių skatikėlius. („Rygos Garsas.“)

ANGLIJOS LIETUVIAI.

LONDONAS. Lapkričio 14. buvo pas mus „Rūtos“ draugijos susirinkimas. Susirinkimą atidengė draugijos pirmininkas. Iš pradžių buvo paskelbtas susirinkimo dienotvarkis. Išsiaiškino, kad narių draugijoje išviso yra 25; priegto draugijon per šį susirinkimą įrašė dar 5 nariai. Nesenai draugijos nariai (ne pati draugija Red.) surengė vakarą. Matyt, jisai žmonėms patiko ir patraukė draugijop, nes po vakaro pradėjo noriau žmonės stoti draugijon. Geistina būtų matyti tokių vakarų dažniau. Susirinkimo vienbalsiai nutarta išsirašyti sekantiems metams šie laikraščiai: „Viltis“, kaip tautiškas; „Teatras“, kaip reikalingas vakarams; „Pavasaris“ junuomėnei, ir, glop, „Lietuvaitė“ moterims. Sumanyta įtaisyti nedėliniai kursai, kuriuose galima būtų pasimokinti lietuviškai ir angliškai skaityti bei rašyti. Angliškai bus mokinama, idant nereiktu taip skursti nemokant vietinės kalbos.

Toliaus mūsų gerb. klebonas kun. K. Matulaitis ragino jaunomėn ir drauge visus mokinties amatu, aiškindamas, kaip naudingi ir reikalingi dabar geri amatininkai Lietuvoje, kur jie ždirba dvigubai daugiau, negu čia. Vertėtu mums visiems tai neužmiršti ir to mokinties, kiek galima. Ragino dar jaunimą lavinties dainose. Tuom susirinkimas užsibaigė. **P. Bulevičius.**

MANCHESTER. Nors tikro skaitliaus gyvenančių šiame mieste lietuvių paženklinti negalime, bet spėjama kad yra apie 500. Yra siuvėjų, dailiųjų, o taipgi ir kasyklose dirbančių. Uždarbiai čia nekokie. Ypač išnaudojama lietuvaiteis, dirba čios Jacobs'o kepurių bei skrybelių fabrike. Uždirba jos čia nuo 8 iki iki 10 ant savaitės; mokama joms po 10 pensų nuo tuzino kepurii.

Lietuviai, lenkai ir rusinai turi savo bažnyčią netoli Rochdale Road, vargingiausioj Manchesterio dalyj. Pamaldas jiems laiko kun. A. Foltin, paeinantis iš Pr.

sų Lenkijos, bet vokiškos kilmės. Kun. Foltinas kalba gana gerai lietuviškai ir lenkiškai. Nedėlidieniais laikomos dvejys misijos ir pamokslai trijose kalbose.

Kun. Foltinas taipgi neužmiršta ir vaikų. Mokina juos vakarais. Lietuviai vaikai susirenka panedėliais, o lenkų ir rusių vaikai utarninkais.

Yra čia trys klubai — du lietuvių ir vienas lenkų. Apie visus tris nieko gero pasakyti negalima, nes per daug girtuokliaujama. Laikraščių į klubus ateina šie: „Viltis“, „Vienybė“, „Šaltinis“, „Spindulis“ ir iš Amerikos „Saulė“. Kad būtų nors keletas apšviestųjų žmonių, gal ir čia lietuviai pabustų, bet ant nelaimės, ir tie, kurie šiek tiek moka skaityti, tartum nedrąsiai prie skaitymo kimba, o apie prikabinimą prie skaitymo ir savo draugų nėra nei kalbos. Taip ir bevargsta tamsybėje. O reikia neužmiršti, jog ir čia yra žmonių su prakilnesniais pobūdžiais, bet, ant nelaimės, ačiu neapsivietimui, ir prakilnesni norai išgaruoja lyg tas vanduo, puode bevirdamas...

Slapuks.

CRAIGNEUK BY WISHAW. Kun. Narbutas vaikštinėjo per lietuvių griebias, bet kuningo palydovo užmiršta su kuningu užėiti tūlo S. P. stubon. Labai itūzo ant palydovo S. P. ir kada palydovui 24 d. lapkričio prisiėjo rinkti kolekta, tai, užėjus jam pas S. P., pastarasis ant jo tuojaus užriko: „O tu gudragalvi — laukan!“ O S. P. moteris, pasigriebus šluota, kolektooriui: „Tu šioks, toks ir kitoks, pinigų rinkti ateini, o kuningo neatvedei...“ Ir bevanojanti kolektoorių, kas smūgis pridurdama: „Šia tau, šia tau, šia tau!“

Kad neužganabintų, kolektoorius išsinesdino iš stubos. Pusėtinai vyrą su šluotkočiu suvanujo. Apsiskundė žmogelis policijai, bet toji už dyką ne taip greit kišasi — negadijia... **Piemuo.**

BALKANŲ PUSSALIS.

(Tąsa.)

Juodos dienos atėjo į Bulgariją. Stambulovas tuojaus tvėrėsi geležinių pirštinių. Jis pasilikto diktatoriumi ir prie sekancio Bulgarijos kuningaikščio Ferdinando Koburgiško, sutikusio galų gale užimt Bulgarijos sostą, nežūrint į nepritarimą Europos viešpatysčių. Šali valdė panužes ir tvirtas Stambulovas. Kad užduosint jam nepakenčiamąjį demokratiskąjį judėjimą, jis nepraleido nei vieno įrankio. Nepraleido nei kankinimo užkabariu, nei peržengimo konstitucijos, net žymus į parlamentą padarė. Kokia tai komedija. Bepertrukiniai teismai, prigrūsti kalėjimai, ištremimai, uždengimai laikraščiu — tokis buvo paprastas atspindis valstijinio Stambulovo darbavietos.

„Tokį apsiareškimą salyje paprastai mes vadiname „baltoju teroru“. Taigi Bulgarijoje pasirodė baltasai teroras. Ant baltojo teroro bulgarai atsakė raudonuoju. Įvyksta čia eilė politiskų užmušimų, suokalbių, pasikėsinių.

1895 m. liko užmuštas ir pats Stambulovas.

Ir vėl charakteriskas bruožas: — ir naujasis Bulgarijos kuningaikščis persitikrina, kad bulgarams nieko nepadarysi, kad atėmimas nuo jų politiskos laisvės — neįvykdomas, ir jis da prieš užmušimą Stambulovo ban-

do taikintis su žmonėmis. Jis aiškiai pamatė, kad baltasis teroras, neikiak nenugazdino bulgarų. Taigi nors neaiškiai, bet stengiasi atsikratyti nuo Stambulovo, paskirdamas naują ministrą.

Vienok kuningaikščis Ferdinandas pasirodo nenuoseklum tvarkytoju. Beveik niekad jis neparodė tvirtų ir tikslingų pažiūrų. Jis kai-kada gretinosi prie konservatų ir pilnai palaikė Stambulovą, kartais už nugaros pastarajo darė derybas su liberalais. Kuomet, pagal Stambulovo norą teisė mirties bausme koki nors „politiskąjį prasikaltėjį“, kuning. Ferdinandas susikrausto savo daiktus ir pirmu traukiniu išvažiuoja iš Bulgarijos, ir, jam „neesančiam namieje“ Stambulovas pasirašydavo ant mirties bausmės nuosprendžio. Kartais kuning. Ferdinandas tikrino lūpomis viešo ministerio savo pilną atsidavimą ir priteliskumą Austrijai, o lūpomis kito ministerio tvirtino, kad Bulgarija pilnai Rusijos pusę palaikė, ir visuomet yra pasirengusi jai pagelbėti.

Tas dvilypinis lošimas kuningaikščio nepadarė jį populiariskiu tarpe Bulgarijos žmonių, bet užtai pagelbėjo jam palengvinti santykius ir su Rusija ir Austrija.

Daug judėjimų, daug susidūrimų ir suktybųjį pergyveno Bulgarija. Nesykį jos puki konstitucija buvo perdirbama ir sudarkoma. Bet visuomet ji, nelyginant feniksas iš pelenų, pasikeldavo vėl. Ir Bulgarijos žmonės mokėjo pernešt ir užlaikyt čia savo konstituciją per eiles sunkių periskadų, per eiles valstijinių permainų ir net per pragarą „baltojo teroro“.

Žinoma, daug laiko Bulgarijos konstitucija buvo apjuokiamą ir daug įvairių anekdotų apie ją yra surašyta. Vienok, istikrųjų naujojo Bulgarijos istorijoj, ši laisva konstitucija, — pagal kurią, lyg saulė išsimušė iš historisko kelio Bulgarijos žmonės, visuomet sugrįžo atgal į historiskas vėžes, — buvo puikiausiai pradinė mokykla, per kurią perėjo ir apsišvietė visi šalies gyventojai, per trumpą laiką pasiekdami tą, ką kitų šalių gyventojai pasiekė tik per šimtmečius.

Žymus Bulgarijos veikėjas Stojanovas, didis apgynėjas konstitucijos ir demokratiskumo, sako:

„Visas pasaulis žino, kad viską, ką tik mūsų žmonės turi, jie išgavo patis... Jeigu pas mus yra mokyklos, žmonės patis jas pastatė ir palaiko; jeigu yra tautiskoji šventinėčia, tai ją pataisė patis žmonės, o ne archiriejai ar kiti. Buvo ir vienybės, kurią Berlino Traktatas suardė, bet kurią mūsų žmonės vėlei išgaus“.

Yra keletas Bulgarijos rašytojų, bet jie visi labai myli žmones ir konstituciją, taigi nėra abejonės, kad ir juos žmonės myli“.

Dabartiniai dideli nuotikliai karės lauke mums da sykį parodė, kokią didelę rolę sulosė laisva konstitucija. Ar-gi be tosios abelnos politiskos mokyklos būtų galėjusi Bulgarija parodyti kovoje su Turkija tiek tautiskos pasiryžimo, susiliejimo ir vienybės? Net konservativiškiausius Bulgarijos sluogsnius dabartiniai nuotikliai pertikrina, kad laisvas žmonių valstijinis gyvenimas daug geriau žmones subrendina, negu biurokratiskas ir diktatoriškas režimas.

Audringa Bulgarijos istorija. Bulgarijos padangėje nebuvo pastovumo. Čia tamsus debesis vergovės, paskui spindulys konstitucijinės laisvės, vėliau baltasis teroras, toliaus valstijiniai perversmai. Paskutinį laiką galima buvo skaityt periodu aušros ir stiprėjimo. Sustiprėjimą galima patėmyti iš veiksmų karės lauke.

Bet paskutiniai pasisekimai neprivalo padaryt bulgarus trupmeregiais. Karė Bulgariją pastato vėl į sunkų periodą. Nereik užmiršti, kad, abelnai, Bulgarija yra šalis neturtinga, pusiau tamsi, neįrengta, kad bile karė, net ir laiminga karė neša su savim visuomet sunkias pasekmes, istuština šalies turtus ir ant ilgo laiko sulaiko kultūriškąjį plėtojimąsi.

Paskutiniais metais šio greitu žingsniu pirmyn, kaip iš kultūriškojo, taip ir ekonomiskojo atžvilgių. Miestai žymiai padidėję, geležinkelių taipgi padauginta; pramonė buvo pakilusi ir mokyklų skaitlius buvo padaugintas ir dauginas. Visą tą ramų progresavimą sulaikė dabartinis karės gaisras. Reikia manyti, kad kiekia-tik nebus tos karės išeiga, ji mažai gero atneš Bulgarijos žmonėms. Paprastai dabartiniame surėdyne, nors žmonės ir su geriausiais tiksliais sava ir su lieja kraują, bet laimėjimais pasinaudoja savo interesams grupą politikierių.

Vienok prisidėjimas bulgarų prie bendros Balkanų pussalio karės su turkais aiškiai parodė, kiek gyvos ir aktiviškos energijos, kiek gabumo kovoj už laisvę slepiasi Bulgarijos žmonėse. Tas gabumas pagelbėjo tos šalies žmonėms atstovėt savo tautiską neprigulmybę nuo išlaukinių turkų ir savo politiską neprigulmybę nuo vidurinių „turkų“.

Bulgarija — tai tipiska šalis taip vadinamą „smulkių žmonieliu“. Ji neturtinga, bet tas neturtingumas labiau lygiai padalintas, negu kitose šalyse. Bulgarijoj nėra didelių turčių ir mažiau negu kitur žmonių „ant dugno“. Abelnai, visi neturtingi, bet geresnis padėjimas auga žymiai augštin. Gal būtų geriau josios palaimai, kad šiandieninė karė būtų praėjusi pro šalį, bet, mat, istorija visų šalių bėgio nusprendė kitaip.

Toks tai trumpas žvilgsnis į Bulgarijos istoriją ir gyvenimą. Gal jis trumpas ir neaiškus, bet vis-gi parodantis nors mažą supratimą apie tos šalies stovį.

Bendroje Balkanų karėje tarp kitų viešpatysčių ima žymų dalyvumą ir mažinkė viešpatystė Juodkalnija. Todėl keliatą žodžių galima parašyti ir apie jos praėitį ir dabartį.

Juodkalnija ne pirmą sykį stovja pagalbon kalniniams slavėnams jų kovoje su ottomanais. Visa jos istorija, pradėdant nuo XIV šimtmečio ir baigiant šia valanda, — tai eilė karių, netik už savo neprigulmybę, bet ir už laisvę visų balkaninių krikščionių prieš turkiškąjį jungą.

Galima sakyti, kad dabartinė Juodkalnija yra neprigulminga tik pasidėkavojant tai kariškai dvasiai, tam nepaprastam karėgiškumui, kuom nuo senų laikų atsižymėjo gyventojai pietinių slavėnų kraštų. Užtenka pasakyt, kad gale XV šimtmečio turkų sultanas Muhamedas II priverstas buvo sutraukt prie Skutari visą savo armiją iš 300.000 žmonių, kad sulaukt pasipriešinimą sau-jalės Juodkalniečių iš 3.000 žmonių kuriais vadovavo tautiskas

karžygis ir uždėtojas Cetino miesto, Jonas Cerņojevič.

Niekados juodkalniečiai nepadėjo savo ginklo: jie naudojosi kiekviena patogia minuta, kad užduot mirtiną smūgį ottomanų viešpatavimui Balkanuose, matydami jame pavojų tautiskam gyvavimui visų pietinių slavėnų. Visose karėse Rusijos su Turkija Juodkalnija visuomet gelbėjo Rusijai ir visada veikė užpakalyje turkų armijos.

A. Bernotas.

(Toliaus bus).

TVIRTOS VALIOS FRANCIJOS GENEROLAS.

Francūzų generolas kankinosi La Force kalinyj. Jo imperatorius, Didis Napoleonas, prieš kurį jis taisė suokalbį ir už tai pateko į belangę, buvo toli nuo Francijos ir grumėsi Rusijos snieguose. Tamsoj ir tylumojo rymojo kariautojas ir mąstė. Jis buvo drąsus vyras. Jo vardas Claude Mallet. Jis troško, kad Francija būtų respublika, o ne monarchija po Napoleonui. Jis nekenė užsokusio ant sosto Napoleono ir geidė, kad Francija būtų laisva. Jis geidė taipgi pats būti liuosu.

Ir štai ką jis sumanė. Jis apsimetė sergančiu ir buvo nugabentas į lignonbūtį. Lignonbūtįje jis užtektinai buvo laisvas, kad pradėit vykinti savo planus ir pritraukti draugus jam tame prigelbėti. Tapo pagamintas dokumentas apreiškiantis, kad Napoleonas žuvo Rusioj ir kad jis aprinko generolą Malletą Paryžiaus komendantu; ant dokumento neteisingai pasirašyta senato prezidento. Begėdiesnio dokumento, regis, niekas negali primįslyti; vienok, su pagelba tos proklamacijos kalyns aiškėjosi pasinaudoti imperatoriaus nebuvimu ir pastoto imperijos valdovu.

Ir ką-gi? Vieną vakarą apie dešimtą valandą, pakilęs nuo stalo, prie kario ramiai sau lošė kortas. Claude Mallet apledo kambarį neva gultų eidamas, bet istikrųjų kaž-kur tamsumoj dingo. Savo kiseniune turėjo apie dvyliką frankų (apie \$2.40.); iš jo keturių suokalbininkų, kurie jį lydėjo, vienas buvo kuningas, o kitas kapralas. Taip aprapintas ir su tokiais palydovais drąsus vyras tikėjosi pasiekti ūmai augščiausios vietos Francioj.

Pirmaisiai nuėjo į kuningo namus, su kuriuo susipažino dar kalinyj esant. Ten jis rado, kaip ankščiau padavadijo, generolo mundirą ir kardą. Antroj valandoj, apsirėdęs kaip generolas, su kardu prie šalies ir savo nukaltu dokumentu rankoj, tas drąsus avanturistas persistatė prielovos tikrojo Paryžiaus komendanto. Senas kariautojas, nustebe, skaitė proklamaciją su senato prezidento parašu: joj matė parašytą, kad jo imperatoriaus žuvo, tam patikėjo ir tuoj stovjo prie vykimo paliepinų, išstatytu dokumente. Jis pavedė Mallet’ui žymią kariuomenės dalį. Tuo-pat tarpu ir kitiems augštesniems Paryžiaus valdininkams tapo įteiktos tos proklamacijos. Tuoj sienos sostinė tapo aplipintos pranešimais apie imperatoriaus mirtį ir įsteigimą liglaikinės valdžios.

Šeštoj valandoj generolas Mallet sur didžiū karievių skaičium pasirodė ties durimis savo buvusio kalėjimo La Force ir liepė gubernatoriui paleisti visus kalynus prasikaltusius valstijai. Prikasak tuoj tapo išpildytas. Kas-

gi gali priešintis senato paliepinams!

Antras begėdiskas aktas buvo tai suėmimas policijos ministerio ir prefekto. Tuomi jis užkirto kelią policijos veikimui ir kartu darė drąsiausį žingsnį. Mallet leidosi prie komendanto visos Paryžiaus kariuomenės ir perstatė pairesašymui dienos tvarką, kurią pats pagamino. Komendantas tą išpildyti griežtai atsisakė. Akymirksnyj Mallet ištraukė revolverį ir, papildęs žmogžūdybę, išėjo, palikdamas kraujuose aplūdusį komendantą. Tuome jis leidosi į nacionalį banką ir paėmė į savo globą visus jo pinigus.

Tai-gi, tas nepaprastas vyras, pabėgėlis iš kalėjimo į keletą valandų vadovavo didžia armija, užvaldė svarbiausius sostinės punktus, parengė tvarką naujai valdžiai ir buvo viskuom, tik dar neponu visos Francijos.

Liko dar vienas svarbus žingsnis. Jam reikėjo, kad generolas-adjutantas apreiškų jį viršinku visos Paryžiaus kariuomenės. Mallet pasirodė prieš tą didį žmogų ir įteikė jam senato proklamaciją ir dienos tvarką. Generolas-adjutantas skaitė raštą, apmasti-nėjo ir su neužsitikėjimu klausinėjo Mallet’ą. Nežinia — ar jis būtų sutikęs ar ne. Bet tuo tarpu prie jųdviejų išgysniavo kareiviu vardu Laborde, kurs buvo perdėtiniu La Force’o kalėjimo.

„Sveikas-gyvas! Kas-čia po šimts velniū! Juk tai mano kalynys! Kaip jis ištrūko!“ — šaukė nustebe Laborde.

Mallet griebėsi revolverio. Bet buvo jau pervėlu. Abu šoko ant jo ir apvaike. Keletą valandų visi kareiviai ir visi viršinkai dasižinojo, kad jie buvo apmulkinuti.

Kuomet-gi Mallet su kitais suokalbininkais tapo išvesti ant sušaudymo, jis parodė nuostabų drąsumą. Jis atsisakė, kad jam užrištų akis ir kartu prašė, kad jam būtų leista kamanduoti kareivius, kurie turėjo jį sušaudyti. Kiti jo bendrai buvo nusiminime. Mallet davė pirmą prisaką ir liko neužganėdintas išpildymu.

„Blogai“, — tarė jis, — „blogai! Išivaizdinkite, kad stovite prieš priešą. Bandykite išnauju. Atydos! Statyk!“ — Jis veizėjo į kareivius, kaip oficerias ant parodos. — „Geriau, — sakė Mallet, — „bet netobuliai“ — Tuomet pasakė: — „Dabar klausykite. Kuomet pasakysiu „Pli!“ visi jūsu šūviai turi būti kaip vienas. Jums bus gera lekcija pamatyti, kaip virsta drąsus vyras. Ir taip dar kartą. Atydos! Pli!“

Mallet susvyravo, bet sukniubo paskučiausiai.

Napoleonas, išgirdęs apie tą atsitikimą, tarė: — „Vyras, turime nustoti netikėjęjį stebūklus!“ Paskui karėiai išmėtinėjo, kad visas Paryžius pamiršo jo sūnyj-pėdinį. Tas tai buvo jam didžiausias smūgis. Iš to jis pamatė, kaip juda jo sostas.

Vertė Pr. Gudas.



SEIRIJAI, SUV GUB. Seirijų miestelis stovi apie 3 lietuviskas myles nuo geležinkelio stoties Alyto. Tą vietą galima pavadinti Džukijos centru, nes paprastai iš aplinkinių džukų parapijų žmonės čion suvažiuoja ant

turgų. Kokie šeši metai atgal galima buvo miestelis vadinti lizdu girtuoklystės ir tamsybės; bet kada čion pribuvo kun. Baltrušaitis, nors ir trumpai pagyvenęs, įsteigė „Žiburio“ draugystę. Po jo greito išvažiuoimo į Suvalkus, čion pribuvo kn. V. Tautkevičius, gabus darbininkas ant lietuviskos dirvos. Jis savo darbštumu ir švelniais žodeliais iš sakyklos ir kur-tik progą gavęs ragino visus priklausyti prie „Žiburio“ draugystės; paskui-gi jis įsteigė prieglaudamos namą, t. v. „elgetnamį“, sutvėręs „Blaiivybės“ draugiją, smarkiai agitavo jon prisidėti ir greit prisirašė apie 500 žmonių. Neperstodamas dirbti žmonių labui, po kiek laiko jis įsteigė arbatnamį, kuriam sekėsi neblogai ir kasoje atsirado keliolika šimtų rublių gryno pelno. Jo trūsus buvo įsteigta vakarinė mokykla, del suaugusių darbininkų — mokytojavo vietinis mokytojas, p. Sabas, ir pats kun. Tautkevičius. Prie to dar surengė keletą vakarų —kaip tai „Genovaitė“, „Ponas ir Muzikai“, etc.

Tas viskas keliems Seirijų „šlėktoms“ nepatiko, nes jie matė, kad lietuviams viskas gerai klojasi, o su jais net kalbėt „polskai“ jau niekas nenorėjo. Todėl jie sumanė įvairiais skundais indavinėti mūsų kuningėli, kaip dvasiškai, taip ir svietiška valdžioms. Tas viskas traukėsi apie visą metą, bet „šlėktos“ su savo intrigomis nieko nepešdavo. Vienok, rugsejo mėn. kun. gavo iš Seirijų paliepiną persikelti į Vonsos parapiją, Lomžos gub. apie 19 mylių nuo Seirijų. Koki-tai gaillestis buvo visiems mūsų, kada reikėjo persikirti su tokiu visų gerbjamų ir darbštum kuningu. Kur-gi ta teisybė, kad ir pas dvasišką valdžią? Kam-gi ji nubaudė jį ir mus atimdama mums tokį žmogų, kurio buvo pašvėstos spēkos del mūsų gero? | kun. Tautkevičiaus vietą pribuvo kun. Jonas Markelis (Markelis)-lietuvis; bet nežinia, ar jis seks kun. Tautkevičių. Kaip tik lietuvių negirdi jau jokio baidimo, pradėjo vėl dikėliai gerti ir mušties. Geria ir dainuoja. Daugelis sako: „Kodel mes negersim, juk mūsų vaikeliai Amerikoje ir parsiončia mums, kad turėtume išsigirti“.

Apie skaitymą kuningų ir laikraščių mažai kas kalbama, o nieko neskaitydamai vienintėlį užganėtinimą randa girtuokliavime ir tuščiose kalbose.

Taigi patarčiau broliams-lietuviams, gyvenantiems Amerikoje, kam yra miela mūsų tėvynė-Lietuva, užrašyti del savo tėvelių, brolių ir pažįstamų ant ateinančio 1913 meto koki-nors laikraštį, kuris suteiktų didžią protiška ir medžiagišką naudą, atitruaukdamas nuo girtuokliavimo. Tada pradėtų daugiau žingeidauti, kaip reikia ant svieto gyventi, kaip žemelę išdirbti, kaip savo gintinę šaleję godoti ir kaip tas laisvas nuo darbo valandas geriau sunaudoti. Skaudu matyti pūlangėnius vaikus, o kartais ir mergaites ar tai laike vestuvių ar šventomis dienomis kaip jie girti puldinėja, mušasi, susikruvina, paskui valkiojasi po teismus. Neužmirškime, kad mūsų broliai aukavo savo gyvastį ir kovojo už laisvę, kurią vis-gi del mūsų iškovojo: žinoma ta laisvė maža, bet ji labai mums yra brangi. Meldžiū jūsu, broliai-amerikiečiai, užprenumeruoti ir daugiau išsiųskite laiškus į Lietuvą — tegul kiekvienas skaito, o tada be abejonės pajus savyje geresnį supratimą ir mokės geriaus gerbti savo tėvynę, mokslą, dorą ir blaivybę.

V—vas Alkaninis.

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS...

„kultūrinis skonis“ kitų idealų gaiviniui, tų, kurie atsiekia pirmą kartą savo šaltinį XVII šimtmečiuje.

Iš-uz parko pasigirdo duslus ratų dundėjimas; tik tai kartais jis prabildavo garšiau, kasomet skardas įstengdavo pralėkti per medžių viršūnes, ar pradėsdavo lapų tankumą. Visi ištempė klausą, netikėtai svečio laukdami, ir kas sau atmintyje speiliojo, kas tai toks būti galėtų.

Apdulkėjęs išsūko vikriai iš vežimo jaunas, juodbrūvis studentas ir nusikreipęs vežėjui taip lietuviškai, kas žodį aiškiai pabrėždamas:

— Pasakysi dēdei, kad manęs greitai nelaukyt; sugrįšiu pats, kaip tik galėsiu... Gali važiuoti... — nusisuko prie gonkų ir mandagiai nusimėnę kepurę prieš išeinantį pasitikti šeimininką ir, lyg perspėti skubėdamas, prabilo lietuviškai:

— Atsiprašau, jog tamstas taip staiga ir tokiu vėlu laiku užpuolu...

— Prašom, prašom, — kvietė šeimininkas.

— Ar Vladas namie? — klausė atvykęs, gonkų laiptais lipdamas augštin, kurie invariausiais tonais šaukė šeimininkan pagalbos.

— Visi namie, ir Eimutis čia.

— Eimutis čia? — nustebė atvykęs. —

— Ką-gi jis čia veikia?

— Jurką muštruoja.

— O Vladas? o p. Marė? — stebėjos.

— Svetimi geriau prižiūri, — teisingo vaikų šeimininkas.

— Bet Eimutis... tamstų namuose! — stebėjos studentas prieškambarėje nusirėdydamas.

— Maištą kelia „ištikimų“ bajorų šeimynoje, — juokavo šeimininkas.

— Ehc! — sušuko svečias. — Visuomis bajorų tarpan skverbjasi, kaip saulės spindulys pro mažulytį plyšį.

— Koks Visuomis? — klausė šeimininkas, užleisdamas sveičiui kelią verandon, kur visa šeimyna susirinkus buvo.

— Rimkus! — sušuko Vladas, svetį pamatęs.

— Ir sumanymų vejamas, — pridūrė Eimutis, kurs gerai jo silpnasias puses žinojo iš bendro studentavimo meto.

— O ką-gi? Manai, taip kaip tu! Prisišlaidėi vasarai, — juokavo jis su visais sveikindamasis, — kaip rudenio užskristi šeštojo augšto padangėn ir žmogaus sanarių darinėti.

— Na sakyk, sakyk, kas tavyje nerimsta? — ragino jį Eimutis.

Marytė atidžiai klausė, nepratarama.

Ją begalo nustebino lengvas ir teisingas tėvo atsinešimas vaikų nuomoniumi atsimaityman.

Išsvajotoji lenkiškumo šeimyninė tradicija, tėvni atvirai pratarus, dingo kaip pūgos švaistomos snigulės. Atsivėrė platus, lygus takas, atveitin viliojās ir, savo nežinomų slėpinių slaptumu, jį nors vaidintuvės akimis pažvelgti gundās.

Studentai tuo tarpu jau svarstė Rimkaus sumanymą.

— Už trijų savaičių paroda. Reikia man tuo tarpu nuvykti į Raseinius, sujieškoti atsakomas būstas vaidinimams ir mūsų kuopelei apsigosti. Galime bent penkis spektaklius atvaidinti, — planavo Rimkus.

Vladas klausė ir tylėjo.

— Kuo padengsime išlaidas? — klausė Eimutis.

— Išlaidų bus į du šimtu. Trobai nusisamdyti, žmonėms užlaikyti, afišoms visiems penkiems spektakliams atspausti ir kitoms smulkmenoms užteks to, ką iš spektaklių iminsime. Galų-gale vietiniai lietuviai apsiima deficitą padengti.

— Jei taip, tai nėra ko svarstyti, bet reikia darbo imties. Reikia tik būstas užsiskirti, gubernatoriaus leidimas gauti ir žmonės surinkti.

— Leidimas yra dešimčiai spektaklių. Žmonių dar dviejų trūksta. Ot ir atvažiuau Vlado prašyti, bet jis blogas artistas. Tave radau, tai neišsisuksi, na žinoma ir p. Marė neatsisakys, — kreipėsi jį Rimkus.

— Aš! — sušuko nustebus Marytė.

— Palaukit, — prabilo Vladas. — Kad pas jus viskas taip gerai klojās. O man rodos, kad iš to nieko nebus.

— Kaip tai nieko nebus! — sušuko Rimkus iš vietos pašokęs ir akis pastatęs.

— Dvarponiai jums savo būstų neužleis, o kitų Raseiniuose nėra.

— O klubas? — karščiauos Rimkus.

— Klubas prikimštas vienu bajorų ir nieku būdu jus jį neįleis.

— O bajorų vado būstas?

— Jei bent... — paabejojo Vladas.

— Surasiu, surasiu! — degė Rimkus. —

Kad ir kluojime, by tik surengti!

— Jei suvaidintumėt kokį dalykėlį lenkiškai, tai dar gal šiaip-taip...

— Lenkiškai! — sušuko pabalavęs Rimkus. — Niekuomet! del jų nė pirštu nepajudinsiu...

— Karštakošiū būvai, tokiu, matomai, ir paliksi, — ramiu balsu atsakė Vladas.

— Ar-gi jau tokia nuodemė būtų, jei ką suloštumėt, — įsikūso senis Butrimas.

— Matai tamsta, — kiek ramiau kalbėjo Rimkus, — Panevėžio parodon komitetas kviesdinās net Namyslovskį iš Varšvos krakoviakų, polkų ir mazarukų tonais silpstantiems bajorų patriotiniams jausmams pekelti, arba lenkų teatrą iš Vilniaus ir nieku būdu neužleisčia vietos lietuviams nors vienam spektakliui atvaidinti, tai kam mes...

— Tai kuo čia kalti raseiniečiai? — klausė Vladas.

— Visur jie vienodi! — teisingos Rimkus.

— Bet sulošdami ką-nors lenkiškai, pritrauktumėt daugiau publikos ir praskintumėt kelią kitiems, — patarinėjo Butrimas.

— Man įsakyta kuopelės vien lietuviškiems spektakliams vieta surasti...

— Man rodos gana bus apie tai kalbėjus, — įsimaišė Eimutis. — Kaip bus taip. Sumanymas visiškai vykęs ir jam pritari darbu reikia.

— Ko tas jaunimas neprasimano! — dejuo motutė ir siuntė Jurką gulti, kurs visomis keturiomis spyrsi.

— Tamstos ketinai prašyti arklų rytojų ir Raseinius, — kreipėsi Rimkus Butriman.

— Gerai, duosiu. — Sunkiai pratarė senis, nors greičiau būtų sutikęs arklus pasamdyti, negu savuosius tokin kelian siųsti. Atsikėlė pamažu nuo stalo, paliepė Jurkai eiti gulti ir išėjo parūpinti rytojų arklų.

Motutė su Jurka, pasakiusiu visiems labanaktį, nuėjo sveičiui patalo parengti ir gulti.

Jaunimas dar kalbėjos, dar svarstė įvairius spektaklių reikalus

Marytė ilgai negalėjo nieku būdu įsivaizdinti save ant scenos su lietuvių kalbos žodžiais, tarpe tikrai dirbančių naudingą, didelį darbą. Baimė ją ėmė del paskirtųjų rulių atlikimo, del teisingos literatinės kalbos ištarimo. Drauge su baime jos krūtiniėje siautė kaž-koksai aiškus, užčiuoptinai imanomas noras būti ant scenos, pasirodyti viešai pažįstamiems tuo, kuo esama, kuo būti norima, kad išvengt nesamoningų aiškinimų ir intikinimų. Šaile to viso — pirmutinis žingsnis realinio darbo srityje. — kaip tai daug del jos pačios tautinio susipratimo, kiek įvairiausių teoretinių svarstymų tuo vienu žingsniu šalin atmetama ir vienu tuo žingsniu įstojama tvirtai susipratęs lietuvų inteligentijos tarpan.

Kaip neapsakomai dėkinga ji buvo Rimkui, kuris jos neužmiršo, neaplenkė, atsinešė jai kaip susipratusiai visuomeniniai-kultūriniai lietuvų visuomenės sanarin.

— Kad jis žinotų!... Kad jis žinotų, kiek jis man gero padarė! — šnabždėjo Marytė rėdydamasi gulti ir nuolatos kningutes vartydama ir veikiančiųjų asmenų sanrašus žiūrėdama, kur prie paskirtos jai rolės kaž-keno ranka dailiomis raidėmis užrašyta „p. Butrimaitė“.

— Butrimaitė! — pirmą kartą ištarė Marytė savin savo pavardę lietuviškai ir atidžiai klausėsi, lyg kažką nepaprasto, slėpingai dailaus ir galingai jai veikiančio pratarus būtų.

— Butrimaitė! — tyliu, vos girdimu balsu atkartojo savo pavardę ir nusišypsojo tokiu švelnučiu, lygiu, skaidriu nusišypsojimu, lyg likimo skirtosios meilės-laimės slėpinys būtų jai visus rytojaus giedros gy-

(T. b.)

J. WEYSSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

Ką tokį! — gyvai užklausė Mikolas — tai dar slapta mergaitė! nieko man nesakė!

— Ji jo kol kas gal ir nenor; bet vaikas geras ir iš pirmiausių: Juozas Trembelis.

— Anielkos brolis?... ne — juk ji neturi brolio.

— Pusbrolis — paaikino Stasius.

Greitai susimezgė Mikolo galvoje visi pastarųjų dienų pastebėjimai, bet pajuto podraug, jog susitiko gyvenime su rimtu padėjimu, reikalaujančiu pagalvoti ir vyriskai nutarti. Ir kas būtų manęs? ir tai per tą mažutę folvarkinę Uršulką! — Tečiau daili ji, o gundi, o slaptiną, kai tas miškas...

Kad išvengt ūmo gana sunkaus nutarimo, griežtai nukreipė kalbą:

— Na, o tu, Stasiu, ką padarysi su Anielka?

— Tai aš tau pasakysiu, kai metas bus. Aš su ja nežaidžiu.

Nutilo. Nekvodomai vienas kito, tiksliai atsargiai praskleisdami slaptuosius savo-jausmus, užtekimai išsipasakojo. Lengvaminčiai draugai gal būtų pajukoję pikta, per ką tūlas stengiasi parodyti savo pažvalgų gyvenimai viršenybę. Tiedu Lietuvių, palytėję lengvai savo širdis giliu jausmu virpančias, atitraukė nuo jų rankas.

Saulė taip glosto, lyg kad vasarą — atsiliepė mieguistas Stasius.

— Kad taip nuolatos čia gyvenus! — atsiduso Mikolas sekdamas savo svajonės — bet mano gyvenimas jau užkliudė tiek vietų, žmonių, prietikių...

X

ANT DIDŽIŲ VANDENŲ.

Atėjo liepos mėnuo toks skaistus savo žalsva ir toks turtingas javais, uogomis bei vaisiais Ežerų pavieta, kad rodės, jog žemė pirmą kartą pražydo ir gimto. Kad geriau viskas pamatyti, patogiausia pasileisti ežerų eile užsventosios jungiamų, ramiai plaukti luota po ajerius bei menders, arba išplaukus vėhriur ir luotą pasiroviui paleidus, slinkti, nors greitai, bet nežymiai, be irklo pagalbos. Tiksliai jais puošiamas kalnelis, arba paauge krantai, o dar labiau užnemas pakraštųjų bučius, duoda suprasiti srovės greitumą, nešanti luotą savo ridabro srove.

Tokį puikų kelią pasirinko sau Mikolas Rajekis antims — paūgliams — medžioti ir gimtojo krašto grožybės pamatyti. Išėdo luotan ankstybą rytą toli nuo namų, viršui upės, kad vakare nuvykti į Južintus. Rašos ežere besiveidindinūs. Luota turėjo dar naują, sąkais kvėpajanti, stiprų. Priskyje sėdėjo, vikrus sveikas Stasiulionis ir irklavo vienu irklui pervesdamas jį nuolatos tai vienon, tai kiton luoto pusėn. Mikolas sėdėjo užpakalyje ant suolelio, persvėtė savo sunkumu visą luotą taip, kad smailagalis iškilo iš vandens ir sukiodamasis, lyg nostė, kur čia ančių esama. Ištiesę-gi tuo rūpinos juodas pūdelis, Kukta, ančių žinovas. Stovėdamas paskutinėmis kojomis luoto dugne, o pirmutinėmis barto atsiremęs, virpėjo visu kūnu, jau kelis kartus šiandien suslėpusiu. Gudrią savo galvą laikė standžiai ištiestu kaklu, kartais nervingai kurion pūsen nukreipdamas. Akis kartais gašliai sužibėdavo iš-po užsmukusių kudų, tai prisimerkdavo jakinančio saulės atspindžio spiriamas.

Šventoji išplaukė lauku iš kalnelių, augalotu mišku paaugus, žemose vietose plačiais išsiliedama, darė dumburius pauksmingose vietose, o prie pievų nubalo sidabru. Neseniai išplaukė Mikolas iš miško. Išten-pat dabar atsiliepė sūvis ir nuriedėjo kalneliais garsia kanonada.

Turbūt kuningas Stulginskis mus vejasi — atsiliepė Mikolas lietuviškai žvejūn, kuris kitos kalbos nemokėjo.

— A jau ans — atsakė šypsodamas Stasiulionis, taikindamas tolen vanago akimis.

Bet dar nieko nebuvo matyti išskyrus lygų vandens sidabrą su mėlsu viduryje virpėjimu, kuris reišė už srovę. Srovės medėjas, ar pasislėpė nendrose su visu luotu — arba šauta dar ankščiau, miške, už upės inlankos. Tai buvo tikriau, nes skardas perplatus būtų kai nuo vandens. Mikolas paliepė Stasiulionini pasukti luotą kraštan, stovintin vandenin ir laukė medžioklės draugo, kuningo Stulginskio, su kurino susitaręs buvo. Buvo tai Antaliptų klebonas, atkaklus medėjas ir geras draugas.

Netrukus išlindo iš-uz kranto upės viduriu nedidelis luotas, lyg koks pagalys, o ant jo viename gale didelė pilka bulka — tai tikriausia klebonas medėjo rūbais — kitame nežymus juodas taškas.

— Kas tai per juodas kilnotojas prišakyje? — užklausė Mikolas Stasiulionį, kurs atidžiai tyrinėjo besiantinantį luotą ir linktelėjo galva:

— Kuningelis iš Antaliptų.

Besiantinąs luotas, patekęs upės srovėn, artinos greitai. Kuningas Stulginskis jau pamatė Rajekį ir suko sveikindamas šautuvu malūnā viršų galvos. Kuningelis sėdėjo susirietęs ir nejudrus juoda sutona apsilvilkęs. Iš-po šiaudinės skrybelės matyti buvo nuraudęs susimąsčiusio vaiko veidas. Irklā ir ilgā šautuvą laikė betvarkiai užsimetęs ant kelių.

Luotai susitiko vienas su kitu, net bartomis susidaužė, Kukta džiugiai cypė medėjams pasidauginus, o pažįstamieji jau išloto pradėjo pasakoties savo priepuoliūs.

— Labo rytė, Misiuk! Sveikas, Stasiulioni! — liuosai kalbėjo kuningas Stulginskis — ot susiradau medžioklei draugą, geriau jau būtų kaladė prie kojos prisirišus! Kuningas Leleika, jūsų tarnas — bet parapijos reikalamas, ne medžioklei. — Išsiverčiau, kad nuo kningų atsitraukti, nes akis jau kai pas trisų nuo to labo, norėjau išvėdinti ir paplukdyti, o čia nė luoto nemoka varyti, nė ant vandens sėdinių ančių nenor šauti. Ar-gi tai tavo artimieji, kunging kamendoriai, ar ką?

Jaunas kuningas tylėjo po tos kritikos plaukimo nuleistomis akimis ir net gestu neprisidėgė nuo užpuldinėjimų. Sėdėjo ramiai, nekaltai šypsojās, tykiai mergaitės beplaukiai skruostai brinko krauju.

O šnekusis klebonas nesiliovė kirtęs tylintį kuningą:

— Iškilusio senėn tai sovė — tiek to gero, kiek dūmū! Antis padėkim čia, o jis visu sieksniu už nuodegos beria šratūs ir man ant ausies, net apsvilino. Oi vargše! ko-gi veržiesi medžioklėn?

— Ambulare tantum volui... — sušnibzdė kuningas Leleika, pasigaudamas latynų kalbos savo rimčiai apsaugoti.

Net Mikolui pagailo vargšo ir užkalbinio kleboną:

— Ar-gi valia kuningams nusimesti sutana medžioklei, ar pats sau klebonas dyspensą suteikė?

— Ot! doctōr utriusque juris, bet dar nepriekštas. Aš visą sutaną į kelines sukūšau, o kad ji pilka, tai net Bažnyčios tėvai pataria tokias nuo kaitros. Jau tu kanonų manęs nemokyk, o nori sutaną pamatyti — žiūrėk! Manai, kad tai aš toks apskritas? ne aš, tik sutana.

Astrus ant žodžio buvo kuningas Stulginskis, bet nieks nepyko ant jo už priekaišus, nes jis buvo dirlingai geras žmogus. Lenkas bajoras senovinės rusies, gyvenė su lietuviams valstiečiais gražioje santaukoje. Ir kuningas Leleika, kilęs iš valstiečių, gerbė savo kleboną, tiksliai stebino jį, kam tiek daug sneka ant vėjo; valstietis nesugebėjo bajoro fantazijos suvokti.

— Ko-gi stovim ant vietos? — sušuko vėl kuningas Stulginskis — man reikia poros tuzinų ančių Utenos atleidams, o čia ligi pietų tik dvi suvian ir tai liesos pliužės.

— Aš jau septynes turiu — tarė pasigirdamas Mikolas: — senę, keturias paūgles, o dvi pliuži Kukta nusmaugė.

— Žinoma — atsakė klebonas kiek pavydžiai — ir kilnotojū turi gerą ir šunį; o mudu su kuningu kamendoriu medžiojau sau — latyniška.

— Negali Kuktos kuningui klebonui paskolinti, nes neis nuo manęs; bet pamk tamsta Stasiulionij, o aš kuning Leleika.

— Imkis jį nors į Južintus visai! — sušuko nudžingęs klebonas.

Bet pastebėjęs kuningelio sumišimą, paglostė jį lipšniu žodžiu:

— Kaip nori, carissime frater. Metus taikiai gyvenova, nors medžioklėje šuns nevertas, in ecclesia šventas iš tavęs žmogus. Tad palikiva jau drauge ant sausumos ir ant vandens...

Bet Rajekui tiko jaunās kuningas ir jis spyres:

— Jei kuningas kamendorius malonēs labai prašau pas save. Luotā aš pats mokėsiu varyti.

Jaunas kuningas noriai rengėsi prie Mikolo. Ir kadangi visi sutiko, tai ir persėdo vienas kito vieton. Stasiulionis vikriai persoko iš luoto luotan, vos abu besjudėjo. Bet kuningas Leleika, nors ir nesunkus, bet taip nusrvėrė Mikolo luotą, kad vos neišvertė jo ir pats be maž-ko neišsimaudė. Užsi baigė visas šlapjoms kojoms ir juoku. Išnouja susigėdinęs kuningelis atsisėdo ant lentos ir tyliai visas nuraudęs. Kuningo-gi Stulginskio veidas, pilnu patenkinimu nušvītęs, atkruto:

— Dabar aš savo kraštu, o tu Misiuk savo Južitniškių kraštu — ir bėda antims!

Klebono luotas, sumaniai Stasiulioniu vedamas nuplaukė toliman kairijūn šonan; upė toje vietoje skėtēs ežeran.

Rajekis ir Leleika stūmė savo luotą per dešiniojo kranto menders, kurios skyrēs lenkdamos bei sausai šnabždėdamos. Pasirodė, kad kuningelis, klebono tiranijos nusikratęs, visai neblogai irklavo: luotas vis-gi čiuožė pirmyn, o kad kiek sukiojās, tai dar geriau, nes baidė besislapstantāns antis. Kukta, nuolatos sergėdamas, gaudė vėją valkū juo-

(T. b.)

AITVARAS

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tąsa).

bus gilesnės ir ar tik neturės istorinio pagrindo; matomai kryžiuočių gadynės skerdynės neįsildoma dėme įsipaudė lietuvių psichijon ir net šiandien atsiliepa.

Karas, iš įvairiausių atžvilgių imamas, jokiū būdu neišsiaiškinamas ir jis propaguojamas kaip neišvengtinis, būtinos išvados iš gyvenimo apgynimo šurkščių priemonių, ar net kaip Maltuso įstatymų apie žmonių skaičiaus augimą. Kiti dar mato kare Augščiausios Apveizdos apsišėkimą, neišvengtinis ir protingos, su kuriuo net nuodėminga būtų kovoti. Šioms nesąmonėms bei klaidingiems protavimams prašalinti būtina reikėtų nurodyti tikrieji karų akstinai lygiai kaip ir tarptautinis nesuspriktimų taikus išrišimas.

Sunku čia išdėstyti visos priemonės kaip kovoti su augančiu militarizmu, ir kaip priaugančiosios kartos šiame atžvilgyje apšviesti. Galiu nurodyti kniugą, kuri iš šio atžvilgio daug gali pagelbėti, t. y. A. Mueller: Ein Ratgeber fuer Eltern und Erzieher, mit einem Vorworte von Bertha von Suttner. Tenais įdomiausias skaitytojas atras daug praktiškų nurodymų.

TAUTINIAI—PATRIOTINIS JAUNUOMENĖS AUKLĖJIMAS.

1.

Kiekviena tauta, kuri atgimė ir šioje įvairiausių varžytinių bei priespaudų gadyneje savimi išlikti nori, iš šį bei tą iš savo dvasinių turtų žmonių žinynan įnešėgėdžia, kad minėtina būtų kaip atskira vienata — turi visas savo pastangas bei jėgas nukreipti priaugančių kartų auklėjimui.

Pedagoginių įsikiškių amžiu, reikia atidžiai sekti visi naujosios pedagogijos prityrimai ir neatidėliojant gyvenimui inkūnyti ar kitokiu būdu. Spaudos sulyginamuoju laisvės metu, reikia daug plačiau apdarti visi naujaujieji pedagogijos prityrimai ir sveikas bei tinkamas sumanymas stengties realiniai vykinti.

Mūsų mokykla bene bus viena, labiausiai atsilikusių kultūrinio pasaulio mokyklų. Naujesnieji prityrimai jau visvien kaip ir „neištikima“ mintis. Visa tai, kas vyresnybės tinkamu nepripažinta, kas gyvenimui be apšvietos ministerijos antspaudo išgyvendinti stengtus — visa tai tos pačios ministerijos draudžiama net baudžiama už naujų kelių įsikiškumą.

Apie tautinį jaunuomenės auklėjimą atskirų tautų — jei bent pasvajoti telieka; apie tautiniai-patriotiņį apšvietimą — patydomis pamatyti tik leidžiama ir tai kaip apie neatsiektinas dadas.

Tuo tarpu gyvenimas, nesiskaitydamas su jokiomis ministerijomis, stato savo reikalavimus, į kuriuos save gerbjanti ir savo ateitimi rūpinančioji tauta turi atsilipti, privalo įsikiškoti kelių, kuriais tie gyvenimo reikalavimai patenkintini.

Tauta, be tautinės jaunuomenės auklėjimo sistemos, be įsikiškimo priaugančiai kartai sveiku ir teisingu patriotiņiu jausmų, turės ar užsileisti kultūringesniais kaimynais, ar skolinties dvasios turtų iš kitų ir tuo keliu savo skirtinai individualizmas pakeisti svetimosi ideomis ir ilgainiui teks visiškai ištautėti.

Kol tautos neišnyks nuo žemės paviršiaus su jų individualiniais skirtumais, su jų skirtiniais reikalais-rūpesniais, tol klausimas apie tautiniai-patriotiņį jaunuomenės, ir ne tik jaunuomenės, bet mūsų padėjime, ir visuomenės, auklėjimą svarbus ir svarstytinas reikalas. Ir nuo to klausimo išrišimo, ir nuo to, kokia prasmė minėtajin auklėjimui neša, prigulės pačio auklėjimo pasekmės. Mūsų gyvenimo sąlygose tasai klausimas dar painesnis, nes mes verčiame taikinties valstybinėn auklėjimo sistemon; mūsų jaunuomenė auklenama šiandien svetimu būdu, svetimomis ideomis, saveta kalba. Toliau mėginsime sutaiškinti valstybinius reikalus su tautiniais kiekvienos atskiros tautos reikalais, kaip vienatos valstybės tveriančios. Tačiau čia reikia jau išskirti valstybinis ir tautinis auklėjimas, kuris toli gražu nevienoda prasmė turi.

Tautinis auklėjimas, tai yra auklėjimas tautos dvasioje, gimtosios kalbos, istorijos, padavimų, įsitikimų bei papročių dvasioje, tautos kultūrinio uždavinii reikaluose, jos dvasinių tveriančių tautinių ideų prasmėje. Valstybinis auklėjimas tai yra auklėjimas valstybinių reikalų dvasioje, kurie, prie normalinio tautų padėjimo, valstijon ineanančių, apibendrina jų politinius, kultūrinis ir ekonominius reikalus.

Valstijoje, kurioje nėra nesuspriktimų tarp atskirų tautų, negali būti nė skirtumo tarp tautinio ir valstybinio auklėjimo. Dargi visiškai atžagariai.

Tokiame atsitikime abi auklėjimo sistemi tveria vieną bendrą sistemą, viena kitą papildo ir praskėčia, nes tautiniai atskiros tautos reikalai susitaiko su valstybiniais, istorija ir kultūra kiekvienos tautos įsilieja, lyg bendram latakam, valstijos istorijon ir kultūron, užlaikydama savo skirtinias žymes. Čia patriotizmas ir tautinis jausmas yra vienodais akstinais; čia patriotizmas tarnauja tautiniam jausmui, o šis pastarasis iš savo pusės — patriotizmui.

Rusijoje iš šio atžvilgio susitinkame su visiškai kitokia srove. Čia viena tauta yra viešpataujančia, kitų-gi tautų dar negalima skaityti susiliejusiomis su ja iš atžvilgio vienodo atsinešimo į valstybinius reikalus. Toksai padėjimas pačina iš daugelio priežasčių ne mums šiame straipsnyje svarstytinų. Tačiau iš šitų tai priežasčių ir kyla skirtumai tarp tautinio ir valstybinio auklėjimo.

Patriotiņio sumaišymas su tautiniu jausmu yra viena tų pamatinii klaidų, kurios, neva iš patriotiņio, veda prie slopinimo teisotų ir neikiak patriotiņiui neprieštaraujančių silpnusių ir valdomųjų tautų tendencių. Todel ir reikia abi auklėjimo sistemi svarstyti skirtinai.

2.

Tautinio auklėjimo pamatin reikėtų šie principai padėti:

1) Kokios-nors tautos jaunimo auklėjimo tikslai ankštai rišas su pačios tautos išsiplėtojimu ir jos būtybės tikslais.

2) Tautinis auklėjimas, taikinamas tauton, lygus individualiniam auklėjimui, taikinamam individuuman, t. y. toksai auklėjimas, savo uždavinius realinai gyvenimui vykindamas, turi remties visų tautinės dvasios ir būdo ypatingumų ir privalo taikinti savo programą ir įmones tan ypatinguman.

3) Kaip individualinis auklėjimas, taip ir tautinis turi du skirtinai, bet bendrai rišančius uždavinius: a) pirmasai iškiša iš tautinės saviužsilaikymo sąvokos plačiausioje prasmėje ir apima savimi rūpinimos fizinė, materialinė ir dorinė tautos sveikata, b) antrasai susitveria iš visų tautų solidariskumo bendražmoniško kultūros idealų siekiant ir verčia rūpintis tautinio genijaus išsiplėtojimu, tautinė tverija visose kultūrinio veikimo srityse.

Tokie tai tautinio auklėjimo principai, kurių besiremiant, galima plačiai iš pedagoginio atžvilgio teisingai aptarti.

Jei ir susitinkame su pamatiniais prieštaravimais prieš tautinio auklėjimo principus, jei, juos gyvenimui bevykinant, prisilaikoma iškraipyti mononijų, tai tas pačina visai ne iš to, jog šiems principams galima kiti priešpatyti, su jais nesutinka, bet iš to, jog tautinio auklėjimo klausimas statomas išskirtinai ant politinio, religijinio ar dargi ankštai-partijinio pamato, o ne pedagoginio.

Iš kitos pusės imant, reikia pripažinti, jog sumaišymas pedagogikos su politika tūlose atžvilgiuose neišvengtina, ypač tautinio auklėjimo klausime, ką parodo ir mūsų tautinio auklėjimo pamatin padėti principai (punktas 1), kur priaugančiųjų kartų auklėjimas indentifikuojamas su pačios tautos išsiplėtojimu ir jos būtybės prasmė. Tačiau šioji politika ir šioji pedagogika, kuriedvi vadovaujasi identiskiais tikslais, neturi nieko bendro su politika paprastoje, kasdieninėje prasmėje, o juo labiau su jokiū partiviskumu.

Tauta turi būti sveika ir stipri; jos medžiaginė gerovė, jos kultūra, jos dvasinė jėga turi nuolat augti ir plėtoties; jos ingintieji būdo individualiniai turtai privalo tobulinties, o neprietekliai mažėti — su šiaisiais bendrais tautinės pažangos tikslais, rodos, turėtų sutikti įvairiausių politinių įsitikrinimų žmonės. Tautinė-gi politika, tokių tikslų siekianti, ne tik kad neprieštarauja pedagogikai, bet gali tarnauti jai realinai, tvirtu pamatu, kuomet dienos, partijų, klasių politika, kad ir tautiškausiai obalsiais prisidengusi, nesutaikinama su pedagogika ir slovindama ją, naikina ir tikrai tautinį jaunuomenės auklėjimą.

Mūsų mokyklos gyvenimui viršui padarytosios išvados sunku bepirodyti, nes mes neturime tautinės mokyklos; tos-gi dvi-tris tautinės mokslo įstaiogos, kurios šiandien Lietuvoje randamos, dar nesuteikė medžiagos, kurios atsiremiant, šiosios ar tokios išvados padaryti galima būtų.

Vadinamasai tautinis auklėjimas Rusijos mokyklose toli gražu nepanašus tan tautiniam priaugančiųjų kartų auklėjimui, apie kurį šiame straipsnyje kalbama. Vaizdžiausiu rusų tautinės mokyklos priedodymu gali būti septyniodešimtųjų metų mokykla iš Tolstojaus laikų. Ką minėtoji mokykla davė Rusijai ir kokio ūpo visuomenės sąnarius sutvėrė gražiai matyti iš D. Ovsianiko-Kulikovskio rašinio „Itogi ruskoj hudožestvenoi literatury XIX veka“ glava XXVIII.

Septyniodesimtųjų metų tautinio auklėjimo pasekmės vaizdžiai apsišėkė ne tik visuomeniniame sutvarkyme. Siaurai egoistiškojo tautinio auklėji-

mo principai giliai įsisaknėję ir šiandieninėje valdiškoje mokykloje ir su tais apsišėkimais mes turime skaityties, nes mūsų jaunuomenė tose mokyklose auklenama. Dirbtinai skiepinamas lietuvių jaunuomenė netikusios rūšies rusų valdiškasi tautiškuomas tegali tik blogomis pasekmėmis būsimajame mūsų tautinės kultūros išsivystyme apsišėkti. Išsivystės priežasčių įsikiškimo pas mus vien ekonominio Lietuvos gyvenimo atsiremiant, užmirštama visiškai kokių auklėjimo principų produktu tapo anoji mūsų „pabėgėlių“ inteligentija. Vieton sveiko, kad ir rusiškojo tautiškuomo, skiepinama buvo dirbtinai palaikyti, rusų valdiškasi tautiškuomas. Aiškus gi dalykas, kad kiekvienas sveikas organinis jausmas reikalauja tyro oro, saulės šviesos ir laisvės augti; užtai jis nepakenčia apribojimū, jokiū ramsčių; perrūpestingai globjamas jis pradeda menkėti kol visiškai neišgema.

AŠ IŠĖJAU Į PIEVUŽĖ.

Aš išėjau į pievūžę,
kur daug gėlių buvo.
Margos gėlės tyliai verkė,
ašarėlėmis sruvo;
ir jų ašaros tos gailios
įstabajai žibėjo;
jose didis sielvartėlis
spindėte spindėjo.

Žmonės vargšai, žmonės broliai
ar taip verkti moka,
o jei juokiasi, tai skausmas
lydi jų, juoka.
Iš senovės jie dejuoja,
iš senovės rauda,
atsiminę tėvų skundą,
savo didžią skriaudą.

Kaip prisimenu aš žmones —
ir man liūdna tampa...
Kad galėčiau, tuojau lėkčiau
į gimtinį kampa.
Tėnai darže mergužėlės,
tėnai savo kaime
apdainuočiau sunkų būvį,
vargdienio nelaimę.

Gal ir man ramiau širdužė
tada sutvėkėsi,
gal ir vargšas savo dalį
labiau pamylėtu;
gal bent kiek perstotų skausmas
širdį laužęs pliekęs...
Apdainuočiau. — juk tai toksai
dainininko siekis.

Zigmas Gaidamavičius.

NAŠLAICIU!

Našlaiti vargšas, ant tėvelių kapo,
Nueik ant šaltų žolynų;
Palaistyk griauždžias ašaras ant lapo,
Nors tén nér rožių — jazminų...

Tén auga laukinės žolytės
Nesėtos tavo seserų,
Ir žiba rasotos galvytės
Nuo mėnesienos spindulių...

Nei sėga niekas, nei ravėja;
Bet auga jos tén taip gražiai!
Pravirk, našlaiti, ir idea
Pražydės tavo tén gražiai.

Užmirsi skausmus-vargus savo,
Ir muza tavo pabučios;
Iš grabo balsas, kur liūliavo
Tave varguose gal paguos.

Ir brangų kapą apkabinęs
Pasaulio skausmų nejudi,
Ir kūdikystę atsiminęs
Svajonių sparnais nuskrisi!...

A. Laibas.

NEGERIEJI TARP MŪSŲ APSIREIŠKIMAI.

Lietuviai senovėje, darydami kokias puotas — ar kai vestuves, ar krikštynas, neapsieidavo be visokių rūšies būrtų ir girtuoklybės. Tas viskas jiems dotvanotina, nes buvo dar tamsybės ir nesuspriktimo laikai.

Šiandien mūsų jaunuomenė skaitosi labai augštai pakilusi ir apšvietusi, bet jos — jaunuomenės — tie papročiai taip žemi, dar vis iš gilesios senovės var-

tojami. Prisižiūrėkime, o pamatysime, kad ta mūsų brangi jaunuomenė pasidalinus į dvi „rūši“, kūrėdvi žymiai skiriasi viena nuo kitos. Prie pirmųjų priskaitysiu jaunimą, kuris išsilavinęs, skaito moksliskas kningas ir dažnai protauja; o prie antrųjų — visus nesistengiančius protaut ir apsišviest, — proto nuskurėlius.

Jeigu daro kokius nesuspriktimus antrieji — proto nuskurėliai, — tai nėra ko taip nė stebėtis! Jiems malonus daiktas pasigirti, blevizgas visokios rūšies kalbėt, elgties kuošlykščiausiai, pačiuojanties kelt vestuves svetainėse kuotrukšmingiausiai ir žodžiu — „atleisk jiems, nes nežino ką daro“.

Man labai įstabu, nes aš jau senai į šitą tēmiju, kad mūsų susipratėliai — kitų mokytojai, visokių bažnytinii apeigų ir pačių kuningų niekintojai, katalikiškos tikybos keikūnai, — atėjus laikui pačiuoties, mergina andaroko padelkų pamosavimu nuveda tą „bedievį“ bažnyčion, pasiklupdo prie Dievo altoriaus ir padaro prisiekę stono moterystės. Po tam per kelias naktis staugia svetainėje vestuves keldami lyg indijonai baltąjį žmogų pasigavę.

Aš nesistebju, kad eina bažnyčion ir prieš altorių padaro stono moterystės priekę, tik stebjuosi iš bjaurių, dažnai atsintkančių tarp mūsų jaunuomenės, senovisčių ir visai negeistinių, protui kenkiančių papročių, kuriuos jau senai reikia prašalinti ir visiškai išlluoti iš mūsų tarpo.

Brangi jaunuomene! Apsvarstykite, o patys pamatysite, kad tie negerieji pas mus apsišėkimai — girtuoklystė, nesantaikos, tingėjimas prie visokios lavinimosi, tingėjimas lavint protą, nepaprastos ir visiems negeistinos triukšmingos vestuvės, — atneša vien tik bledį, neišsakytą skriaudą kaip kūnišką, taip ir dvasišką. Ne vieno nuo girtuoklybės akvė dryžos, per kelias dienas vaikščioja nesavėje aimuodamas jaunikas, kad per jo vestuves daug pinigų išleido.

Taip blogas paprotis skleidžiasi yt kokia liga ir labai sunku jį prašalinti, nes jis yra negeru apsišėkimu; bet mes stengkimės prašalinti visokius tuos negerumus ir kenktinus mūsų protui papročius. Ne vienas atsakys, kad negalima tas prašalint. Visados, geras gydytojas prašalina iš žmogaus kūno ligą ir tada tik ligonis stojasi sveiku, taip ir čia, tik reikia noro ir susitarimo su savo būsiančia moterimi, nes nuo jų tas labai daug priguli.

— Merginos! Jūs patraukiate prie Dievo didžianšį „bedievį“, jį nusivedat bažnyčion, pasiklupdot prieš altorių „bedievį“, jį priverčiat tą „bedievį“ vyrą, kiek tai metų neįsij išpažinties, eit ir atlikt ausinę, tai-gi šičia tik jį reikalaukite nuo save būsiančių vyrų, kad nekeltų tų triukšmingų vestuvių bei krikštynų, kurios atneša didelę skriaudą, jį pačios lavinklės-mokinkitės ir prašykite save vaikinių, kad jie mokintųsi, nes tasyk mes turėsime kuodidžiausią naudą.

Dar vienas negeras apsišėkimas įvyko ir tarpe mūsų gerbjamųjų draugysčių, kurių viršininkai, tartum susitarę, priverčia kiekvieną savo narį mokėti po 1 dol. įžangos į pikniką (daržą), o gėrimas buva veltui. Apsvarstykite visi, ar tai čia nėra masinimas žmonių prie girtuoklybės ir blogų papročių! Apsvarstykit, ar ne laikas ir šita dar neseniai įvykusį paprotį visiškai prašalinti ir iš tarpo mūsų išlluot.

Taigi, jaunieji broliai! Pirmoji mūsų pareiga — dauginti tų, gerai darančių, eiles, kovoti su negerais tarp mūsų apsišėkimais bei senoviniais, netikusiais papročiais. Ypač reikėtų atidžiai atkreipti mūsų jaunuomenės veikėjams, kurie privalo stengties prašalinti visus negerus apsišėkimus, ko ir tikimės sulaukti su ateinančiais Naujais Metais. Skruzdė.

KAZYS PUIDA.

LAISVOS MINTIS.

(Kritikos bruožai.)

(Žiur. „V. L.“ N51.)

Vienas begalo keistas ir indomus dalykas su tuo nelaiminguoju „Gintautu“.

Mūsų literatų stylių pažįstas skaitytojas pakliūs abejonėn. Skaitys ir raiškys — per daug jau išsitarimai, maniera ir istiesų sakinių konstrukcija primena L. Girą, kuomet ant kningutės turime atspaus-ta S. Paškevičienė.

Ką tai reiškia?

Paprastas dalykas. „Viltis“ — netekus mūsų rašytoju susirado S. Paškevičienė ir, liepus savo sandarbininkui L. Girai išversti tą šlamštą, padavė ir paskelbė jį kaip originalę apysaką! — Drąsiai, net per drąsiai pasielgta! — Bet man, kaip lietuvių rašytojui, būtų labai svarbu žinoti kokių eti-nų principų atsiremdama „Viltis“ šitaip pasielgė. Precedentas sektinas tūlį grauziaplunksniū, bet lietuviui rašytojui „Viltis“ ekcesas yra labai nemalonus. Gal „Viltis“ teiktų pasiaiskinti, pasiaikyti kuo vadovavos...

DOROS MERGAITĖS

Daina. Męs sesutes netekėsim, Kaip baltos rožės žydėsim; Rūtas sėsim ir sodinsim, Žalius vainikėlius pinsim. 2syk. Mums berneliai — niekai yra, Męs nežadam eit už vyro. Gerai pas mamą — tėvelj... Linksminties rūtų darželyj!... Nemylėsim bernužėliū — Neparduosim vainikėliū, Nei už kėsnj aukso kieta, Nei už turtus ant šio svieto! Nei už meilę ir lipšnumą — Nei už dvaro jo didumą, Nei už deimanto brangybes — Nei už sviatėškias linksmybes. Mūsų turtas — nekaltybė! Vainikėlis — mums linsmybė! Mūsų kaip kvietėliai dienos, Mums linksmybė pakol vienos... A. J. Našlaitis. Vadokliai 1893 m.

IS KAREIVIJOS GYVENIMO.

Kareivio užduotis. Būti gero veljanėiu ciesaui ir tėvynei (Rusijai), būti teisingu, vikriu; nusizeminti viršininkams, teisingai išpildyti visas savo priedermes, ir kantriai pernešt visas sunkenybes; branginti kareivišką draugiją; gelbėti draugams žodžių ir darbu, sulaukyti juos nuo blogų papratimų ir išgelbėti juos nuo nelaimių; labiausiai kareje, laike susirėmimų, nesigalint savo gyvasties. Atsimenant šitą, kareiviumi priedermę visur ir visada būti prigulinciai apsiirngusiam, turėti jauną kareivišką išveidą: greitai atkreipti atidžią kožname žingsnyje; visur save vesti prigulinciai, negirtuokliant, nekelti ginčus, neprisidėti prie peštyniū ir tt. Visados padėti policijai, jeigu ji tavęs reikalauja. Kareiviams uždrausta: 1. Lošti iš piningų; 2. Laikyti pas save kokius nors raštus be pasirašymo kapitono (potoš komandiero), kaip tai kningas, žurnalas, brošiūras ir laikrašėius, o taipgi ir neatsakanėius vietai paveikslus. 3. Nebūti nariu kokios nors organizacijos draugijos, ratelio ar susivienijimo. 4. Dalyvauti kur nors diskusijose, kur būna visuomeniški ir politikos klausimai. 5. Rūkyti ant gatvės, eiti po ranka su mergina, laikyti rankas kišeniuose arba užpakalyje. 6. Atsinešti į kazarmą alkoholinius gerimus, dalyvauti klubuose, maskaradose, vakaruškose, traktieriuose, restoranuose, bufetuose, abelnai visur, kur randasi svaigianėių gerimų, išskiriant trečia klase ant gelžkeliū stočių arba garlaivio. Eit į teatrus, cirkus ir kitokias viešas zobovas kareivis gali eiti tik su paveltijum rutos kamandiero ar garnizono viršininko. Kaslink sveikatos kiekvienas kareivis privalo: 1. Neslėpti ligu, kukios ji (kareivj) kankina, kuogrėičiausiai pranešti savo artimiausiam viršininkui. 2. Svariai nusilaikyti: ryte, vakare ir po darbui praustus, po valgyti plauti būrna, laikyti kojas švariai; nagus ir plaukus laikyti trumpais; barzdą gražiai susišukuoti arba skusti. 3. Pirtin eiti nemažiau dviejų kartų per mėnesj, o vasarą —

tankiau, pirtj nurodo vyriausybe. 4. Baltinius mainyti kas savaitę.

5. Juos mazgoti skalbtuvėje arba pirtyje, gerai išdžiovinti ir nesivilkti drėgnais.

6. Išeinant ant oro, prigulinciai apsiirngti, o šalty sušilusiam saugotis eiti ant oro.

7. Laike lytaus būti geriaus be rudinės, kad galėtum apsiivilkti sausa, kada nustoja lytus, o drapanos pradeda ant tavęs džiūiti.

8. Einant kelionėje, kvėpuoti per nosj.

9. Sušilus negerti šaltų gerimų; kelionėje nenusirengti, pakol neatvėsi, ir negulti ant drėgnos žemės kniupščiam.

Labiausiai kareivis turi rūpintis apie šautuvą.

1. Gerai žinoti numerj savo šautuvo ir kas dieną gerai jį apžiūrėti.

2. Išėjus ant užsiėmimo ar ant slūžbos, o taipgi ir sugrįžus į kazarmą, gerai apžiūrėti šautuvą, aptrinti dulkes, išvalyti vamzdžius kanala ir nušvaryti „zatorą“ su svaria skariuke.

3. Nenešti šautuvo iš šalčio į silumą, bet duoti jam išlengvo atsileisti, o paskui gražiai apvalius, atsakanėiai ištepti.

4. Sergėti šautuvą nuo trankymo ir mėtymo.

5. Sergėti šautuvą nuo dulkių, smilėių ir sniego; vamzdžio kanalą neleista užkišti.

6. Nešant šautuvą prie kojų, nedaužyti į akmenis kulba — šautavas ne pagaikštis, bet kareivišką ginklas, katrą reikia mylėti labiausiai už viską.

Daboti aprėdala šioكية tvarkoj:

1. Nešioti prigulinciai ir visados švariai, iš drabužių išimti plėtmes ir drėgną nepadėti, bet pirmiausia išdžiovinti.

2. Visas „kazionas“ ir savo drapanas laikyti savo skrynutej arba ten, kur prisakya, po tam tikru sarašu.

3. Batais apsiuoti visados švariais ir nesupelėjusiais.

4. Lovą laikyti švariai, išvėdinti ir išdulkinti nors vieną kartą per savaitę; lovon su batais negulti; skudurų ir kitokių daiktų jon nedėti.

5. Nešvarias juodas drapanas, batus ir visokius niekniekus laikyti atskiram kuferėlyj.

6. Duonos bulkj ir kitokių valgomų daiktų kuferėliuose nelaiikyti; del duonos yra žėdnam „gvode“ šapa, kurioje kareiviai laiko duoną krepšiuokuose.

Kiekvienas kareivis turi mokėti nekurias maldas:

Viešpaties maldą Tėve mūsų; maldą už ciesaoriū ir tėvyne (Rusiją) ir tt. J. Levandraskas.

Tev. Myl. Dr-tes reikauose.

Literatiškojo Komiteto pranešimas. Sulyg perėjusios tarp Literatiškojo Komiteto krivulės nutarimo, T. M. D. organo skyriaus redaktorium iki ateinančiam seimui pasilieka T. M. D. pirmininkas, taigi p. Pranas Butkus. To del jo visus raštus, skiriamus T. M. D. organui meldžiama nuo šio laiko siūsti šiom antrašu: Pranas Butkus, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Subėgusios nepatogios aplinkybės ir dabartinis T. M. D. reikalų stovis verčia Literatiškąjį Komitetą maudyti, kad draugijos organo skyrius bus gyvian palai komas (bent šiom laikn), esant jam artimiausioj preziden'o priežiuroj.

T. M. D. Literatiškojo Komiteto vardu B. K. Balutis.

Pataisymas. 50-me mūsų organo numermj patėmijau „TMD. nario“ iš Philadelphia, Pa., raštelj, kuriame yra įsiskverbusi žymi klaida. „TMD. narys“ stebiasi, kad buvęs TMD. prezidentas, V. Daukšys, „atsisakė nuo prezidentystės, o literatiškas komitetas (mano pabraukta B.) su noru priėmė V. Daukšio rezignaciją, tarytum, kad jis laukė to atsakymo.“

Kiek toliaus tas pats rašėjas stengiasi atminti priežastis, kurių delei p. V. Daukšys atsisakė ir mena, kad bene „Literatiškojo Komiteto mintjs nesuitaikė su mintimis pirmininko ir tas buvo priežastimi visai netikėtos jo rezignacijos.“

Čia yra klaida. Pirmiausiai, Literatiškasis Komitetas neturi galės priimti ar nepriimti pirmininko rezgnacijos. Tą gali padaryt tik veikiamosios Centro Valdybos nariai — vice-prezidentas, sekretorius ir išdininkas. Literatiškasis Komitetas nėra veikiamoji valdyba, tikroji to žodžio prasmėj. Jo veikimas yra greičiaus patariamiosios rūšies.

P. V. Daukšio rezignaciją priėmė Centro Valdyba ir apie tai pranešė Literatiškamjam Komitetui buvo nemažiaus stebėtinus prezidento rezignavimas. Kokios priežastis rezignaciją iššaukė, tikrai nežinoma, o jeigu ir dasiprantama, tai rodos neišpuola apie jas kalbėti, jeigu pats prezidentas rezignuodamas skaitė bereikaliniu apie jas pranešti.

P. Daukšys, be abejonės, dikiškai pasidarbavo TMD. naudai ir tokiū aplinkybiū, kokios susibėgo pastaraisiais metais nieks negalėjo daugiau nuveikti. Išleidimas svarbiū D-ro Garmaus ir Kuningo Žilinsko raštų (kuriū laidos, ant nelaimės, jam neteko užbaigti) bus geriausiu paminklu p. Daukšio darbavimosi.

B. K. Balutis.

Laiškai | Redakcija

Atsakymas L. A. V., Newark, N.J.

N49 „Vien. Liet.“ tūlas L. A. V. rašo, kad lapkričio 9. Jaunuomenės klubas turėjo vakariene, daug buvo laukta, bet mažai gauta. Nors p. L. A. V. negavo ko laukė, vienok susirinkusieji svečiai buvo užganėdinti ir apleido svetainę dėkingi minėtam klubui.

Toliaus L. A. V. kritikuoja p. Strumskj ir jo dainininkus — girdi, jie visada dainuoja jam žinomas dainas; matyt korespondentas pamiršo tą, kad dauguma svečių da pirmą kartą tur-būt jas girdėjo, o nekuriuos dainos nors ir girdėtos, bet jas vėl girdėt yra labai malonu, nes ne daina, bet dainininkas padaro įspūdį ant klausytojų. O tuom tarpu p. Str. ir jo dainininkai yra atsizymėję ir newarkiečiai visada yra linksmi juos girdėti. Paskui L. A. V. išgiria vietinį Sv. Ocellijos chorą, kaipo atsizymėjusj daugelyje vietų.

Teisybė, vietinis choras yra skaitlingas ir moka naujas dainas, bet kaip uždainuoja, tai ne labai gerą įspūdį padaro ant klausytojų. Pavieniū dainavimas ir vėl nekoksai. Prie to L. A. V. rašo, kad garbės vainikas priguli „Žiburėlio“ draugijai, nes ji parengė tokią vakariene pavasari, o ne klubas. Skirtumas tarpe

„Žiburėlio“ parengtos vakarienes ir klubo, toks, kaip tarpe dienos ir nakties — kurie lankėsi ant abiejų, tegul tie ir sprendžia. Ant galo L. A. V. sako, kad už parengimą šitos vakarienes reikia atiduoti garbę „Žiburėlio“ draugijai ir jos dainoriams. Tai čia jau stebėtinus pasigyrimas, nes Jaunuomenės Klubas neturi niekō beandro su „Žiburėliu“ ir jos dainoriams, ir „Žiburėlio“ draugijai niekuo neprisidėjo prie rengimos šitos vakarienes. Čia galiu dar kartą paminėti, kad Newarke tokiis pasilinksminimas pirmutinis, kuris buvo parengtas pasidarbavimu nariū Liet. Jaunuomenės K. P. Klubo, be jokios pagalbos iš šalies.

Mat, kas bloga — tai tau, kas gera — tai man. Mikolas Truska. Vakarienes komitetas. Nuo Redakcijos. Labai nemalonu, kad nekuri korespondentai paduoda neteisingas ir pilnas tenedneijos žinias, iš ko paskui kyla įvairūs nesupratimai ir bereikalingi pasiūksninimai laikrašėio skiltyse. Lietuviai, atsiminkite, kad laikrašėiai yra vien-tik suteiktumui grynai teisingū ir šviriū žiniū, o ne melans ir asmeniškiesiems dalykams; męs tas taisykles turime žinoti ir tvirtai jų prisilaikyti, — priešingai, parodome nepokultūriškumą.

Mat, kas bloga — tai tau, kas gera — tai man. Mikolas Truska.

Vakarienes komitetas.

Nuo Redakcijos. Labai nemalonu, kad nekuri korespondentai paduoda neteisingas ir pilnas tenedneijos žinias, iš ko paskui kyla įvairūs nesupratimai ir bereikalingi pasiūksninimai laikrašėio skiltyse. Lietuviai, atsiminkite, kad laikrašėiai yra vien-tik suteiktumui grynai teisingū ir šviriū žiniū, o ne melans ir asmeniškiesiems dalykams; męs tas taisykles turime žinoti ir tvirtai jų prisilaikyti, — priešingai, parodome nepokultūriškumą.

PRANESIMAS.

Scranton, Pa. Lapkričio 18. Čia tapo atidaryta akušerijos mokykla. Norinėjų mokinies yra daug moteriū. Tik bėda tame, kad nevisos tegali įstoti mokyklon, nes ten reikalaujama, kad įstojančios moters mokėtj bent skaityti ir rašyti, jeigu jau ne angliskai, tū bent savoje kalboje. Kita kliūtis, tai mokestis: mat, reikia įmokėt \$100.00. Tačiau negalima užmiršti to, kad mokslas visur ne pigiai atsieina. Juk tokią mokyklą nepalaiko nė tuotuočiai nė valstija, o tik privatiški dakarai.

Mokykloje išguldomi esti štai koki dalykai: sudėjimas moteriško kūno (anatomija), gėpalo ūgis, iki kūdikis gema (embriologija), apsiėjimai normaliam ir nenormaliam gimdymė, ligos nešėiū moteriū ir gimusių kūdikij.

Lietuvių literatūra yra labai neturtinga; tad neturime lietuviškoje kalboje nė rankvedžio pasimokymui gimdytojoms. Galbūt, kad su laiku toji mokykla įstengs tokią kniungą pagaminti.

Nuo Naujų Metų prasidės antiras mokymo kursas, ir moters, kurios nori akušerijos mokinties, gali pradėti mokslą. Reikia įsirašyti nuo pradžios, nes vėliaus įsirašančios tuo trukdo darbą.

Šiaip kasmet bus laikomu du kursu; vienas prasidės sausio 2., o kitas rugsėjo 2. Kiekvienas kursas traukiasi 4 mėnesius.

Įsteigtojai akušerijos mokyklos rūpinasi surengti gimdyklą, namą, kur moters, reikalui esant, bus priimamos palagai perleisti, ir šiaip moteriū ligoms gydyti. Dideliuose miestuose yra taip vadinamos „Maternitates“, bet Seranton'e iki šiam laikui tokio namo nebuvo.

Mokyklos pirmsėdiū yra d-ras J. Šliupas, išdininku — d-ras Kulėckas, raštininku d-ras Carlucci. Norinčios mokinties moters gali atsisaunki j bile-katrą iš jų ir gaus reikalingas informacijas.

Reikia pasakyti, kad iki šiolei lietuvs nė vienos neturime. Mokosi Lenkės, rusinės, slovakės.

Mat, lietuviai j mokslą nepaslanėius yra, taip-pat ir jų moters. Gal ir virs kuomet-nors kitoki laikai... Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main Av., Scranton, Pa.

KLAIIDOS ATITAIŠYMAS.

„V. L.“ N50. Korespondencijoje iš Rockford pasakya: „Naujaj susitvėrusi draugijėlė „Aidas“ dabar jau pavirto į „Katarinką.“ Turi būti — pavirto į „Kankles,“ o už mėnesio — gal ir į „Katarinką.“ Jonuks.

Nuo Redakcijos. Meldžiame viską rašyti aiškiau ir supranta miau, nes, priešingai, sunku sugauti, kame dalykas, iš to ir pasidaro klaidos.

APŠVIETIMAS INDIJOJE.

Indija šviečiasi labai palengva. Paskutinė statistika, padaryta Anglijos valdzios Indijoj ir pargarsinta Kalkutos laikrašėiuose, rodo, kad tik 6.345.584 ypatos lankno mokyklas, iš kuriū skaičiaus vos 200.000 mergaičių.

Pirma augštesnioji mokykla tapo įsteigta Anglijos valdzios Kalkutoj, 1781 m. Nuo to laiko baltieji valdininkai stengėsi visokiais būdais pakelti šios šalies apšvietimą, bet tas buvo nelengvas darbas, ir apšvietimas plėtojosis visai palengva. Pagal vietinių laikrašėiū nurodymų vos tik 106 vyrai ir 11 moteriū iš 1.000 moka skaityti ir rašyti savo kalba, ir tik 95 vyrai ir 10 moteriū iš 10.000 moka angliū kalbą ir raštą.

Tarpe Anglijos provinciejū Indijoj, pirmą vietą apšvietime užima Mombay, paskutinė — taip vad. Suvienytos Provincijos. Angliū kalbą daugiausia vartoja Madras'e.

Tarpe 1910—1911 m. Indijoj skaitėsi 256.820.616 gyventojų, iš kuriū vos-tik 6.345.584 lankė mokyklas. Nežiūrint to Anglijos valdzia vienok pasididžiudoda nurodo, kad apšvietimas Indijoj kyla augštin. Ką galima patėmyti metas nuo meto. Šis nurodymas remiasi ant paskutinių penkeriū metų statistikos, padarytos Indijoj. Tarpe 1906 ir 1907 m. Indijoj buvo 241.264.968 gyventojai, iš kuriū 5.388.632 lankė mokyklas; piningu ant to išleista 18.668.000 dol.; tarpe 1910—1911 m. skaitlius gyventojų siekė jau 254.820.616, o lankanėiū mokyklas — 6.345.584, išleista tam pilingu 23.956.000 dol. Taigi per penkiuos metus skaitlius gyventojų pasidaugino ant 13 millionų, motiniū — vienu mil., išlaidos — virš 5 mil. Proporcionališkai imant, apšvietimas per šiuos penkerius metus ištiesų šiek-tiek padidėjo. Vienok šviesti šią šalį ne-taip lengva, nes, kaip parodo statistika, vos-tik viename iš penkiū miesteliū randasi šiočia-tokia mokykla.

Blogiausia tai, kad tarpe 254.820.616 gyventojų 1910—1911 m. radosi tiktai 193.646 moterijs, lankanėios mokyklos. Jeigu iš 125. millioniū moteriū nei ketvirtos dalies mill. nėra gavusių jokio apšvietimo, tai galima matyt, kaip stebėtinai žemai stovi apšvietimas Indijoj. —Susimylėk, ponulj, ant manės pavargėlio, nors kapeikė! —Tokis sveikas, ar ne gėda tau prašinėti! —Ar tai gal norėtumėk, kad del jūsų kapeikios aš koją išsilauščiau, ar ką?

PATARIMAS JAUNIMUI.

Tas, kuris duoda gerą patarimą, tveria su viena ranka tas, kuris duoda gerą rodą ir pavyzdj, tveria su dviem rankom; o tas kuris duoda gerus pamokinimus, o blogus pavyzdžius viena ranka tveria o kita ardo. —Bacon.

„Jaunystė turėtj būti taupomasis bankas.“ Pirmas daiktas apie ką žmogus turėtj manyti, yra religija plačioje prasmėje to žodžio — ji turi pirmtakauti globėjimui jo laimės, bet joje neapsireikia galutinas suteikimas didelio teisingumo, kuris kiekviename karte turi būti praktikuotas.

Pašvėsk ryte savo principus mokslui; mokslas yra begalinis pasigelbėjimo vaistas bėgančiam gamtai; mokslas suformuoja širdj, sušvelnina protą ir lavina žmogų atlikime jojo priedermiū. Per mokslą galima pasiekti gerą vardą ir augštą vietą; mokslas sužadina ir gaivina mus, duoda mums suraminimą ir pasilinksminimus bėdose. Bet be stropaus panaudojimo bus tuščias mūsų mėginimas jį įgyti. Mokslas yra dukė darbo, o per darbą vien-tik ir galima pasiekti jos vietą. Stengkis aprūpinti ir papuošti savo protą visokiū spalvų pažintėmis. Ant įvairiū apsiirėskimū gamtoje mokslas buvo ir liksis labai naudingas ir reikalingu. Kaip neįmatuojamas yra tolumans tarp mokyto ir nemo-kyto! Skaiščiausia šviesa lyginasi su siauriausiu tamsumu, kaip gyvybė su mirtimi, būtybė — su panaikinimu. Nežinystė ir tamsumas — yra užnuodytas šaltinis, iš kurio teka visi nedorumai kurie užkrečia pasaulį visokiomis pik-tadėjįstėmis, kenksmingomis žmogaus kūnui ir sielai.

Nors įgijimas kalbų yra svarbus skyrius studijavimui, bet neturi būti pasvėsta visa tavo jaunystė vien tik tam tikslui. Kalbos yra tiktai plačios alėjos, kurios veda į dievnamj, kuriame mokslas turi savo rezidenciją.

Mokslas jau sykį įgytas, pri-trauks tave prie platesniū gamtos tyrinėjimū, prie logikos ir fizikos. Auklėk save protą ypatingai su skaitymu geriausių autoriū knigu. Ar gali paukštis be sparnų išdrįsti skrajoti po orą? Brangūs lukštgyvis, kuris susideda iš perlų, nesiranda ant viršaus vandens, bet visuomet ant jūriū dugno, ir tarp tūkstanciū pavojų turi būti stropiai įjėskomas.

Klaidingas žibėjimas bagotyštės, apjaka akis silpnų ir pelno godingū žmoniū; stengkis nedaisieisti apjakinėti savo akis. Bagotyštė be paliovos dejuoja apie daitkus, kuriū ji neturi; o jos nepri-sotinama širdj drasko pilni tuštumu geiduliai. Sergėkė jos nelaimiū. Ramumas ir liuksmumas gamtos susideda iš esybės, tarnaunanjios užganėdinimū kūno ir sielos reikalų. Dievas, kuris parstatė tave čia, nėra nežinėlis visu tavo reikalų. Pavesk viską su patitikėjimu Jo Dangiškai Apveizdai, o jis pripildys tavo nedatek-lijų. Kodel žmogus taip karštai myli auksą ir sidabrą? Tuodu metalu negali palengvinti jo alkį nei sumažinti troškulj. Taipgi juodu negali užvaduoti paprastą maistą. Tuodu metalu nera tikra bagotyštė. Juodu tik perstoato bagotumą.

Būk pastovus ir tvirtas savo prižadėjimuose; sykį ištaręs žodj, užlaikyk jį šventai, nes prižadėjimai yra žmoniū garbė. Panaikink išjuokimą, nes jis užgauna tuos, kurie prieštarauja jam. Tas, kuris tarnauja pašiepimui ir pažėnimimui kitų, yra ryk-

štė draugystės, visi bijo ir šalina-
si jo. Nei vienam žmogui neau-
kauk geidulį išsitarđamas apie
tai smailaprotiung priežodžiū:
kaip smaili vylčia smeigiiasi ir
dega jis jo širdyje, į kurią buvo
įšautas. **V. J. Budrikas.**
Nuo Redakcijos. Nekurie išsi-
reiškimai ir nurodymai šitame
straipsnyje yra gan neaiškūs ar-
ba visai suprantami; kiti-gi vien-
pūsikai savotiški, taip kad ne
kiekvienas gali su jais sutikti.
Vienok autorius jame užkliudo
daug klausimų ir duoda progą
plačiai apsvarstyti ir stengties
išristi juos.

New Yorko žinios.

Iš New Yorko uosto vieną iš
neseniai praėjusių savaitių liko
išvežta prekių už \$22,866,926, o
savaitė prieš tai buvo išvežta tik
už \$14,037,222; beveik 25% visų
prekių siunčiama į Angliją.

Akcijų kainos puola žemyn.
Nekurių akcijų kainos dėl svi-
ruojančio Europos valstijų padė-
jimo puolė žemyn ir abelnai ant
tos rūsies prekiviečių jaučiasi di-
dis neramumas.

New Yorko šuleriai sumanė į-
steigti Naujame Sviete antrą lo-
simui vietą panašią Monte Karlo.
Vietą tam išrinko Miramar hote-
lį Havanoj. Veberas, šalininkas
ir sandarbininkas tamsiuose po-
licijos leitenanto Bekerio darbuo-
se, yra čia žymiausiu vadu.

Illustruota paskaita. Gruo-
džio 15. Lietuvių Politikos Klubo
salėje po N 515 Hutson gt. ir 10-
ta gt. atsibuvo paskaita apie Ru-
siją su paveikslais. Paskaitą-
lekciją parengė Klubas. Paveikslus
rodė žinomas A. T. Račiūnas, o
plačius paaiškinimus davė I. M.
Danieliūs. Panaši lekcija apie Ru-
siją buvo laikyta Brooklyne, N. Y.

Pasibaigus paskaitai p-lė K.
Jankauskaitė (vietinė) padekla-
mavo eiles: „Yra šalis“ ir p-lė B.
Struogintė iš Brooklyno: — „Kur
namas mūsų — kur kraštas mū-
sų“ ir „Už giružės.“ Prie to buvo
visokios rūsies krutanti paveiks-
lai. Publikos buvo nelabai daug.
Gailu, kad lietuviai mažai lanko
tas naudingas lekcijas.

J. K. Miliauskas.

**Susitvėrė gyvenimų samdyto-
jų unija,** kurios užduotimi bus
apginti interesus 800,000 šeimynų,
neturinčių savo namų. Centra-
linė unijos Kontora bus po N 1164
Broadway. Unija stengsis pagel-
bėti neturinčioms šeimynoms už-
simokėti blogu laiku už kamba-
rius; įj kreipėsi prie visų tikėji-
mų miesto dvasiškių, kad jie baž-
nyčiose paaiškintų žmonėms apie
uniją ir jos tikslus.

Rusų atsikovas nuo kompani-
jos, įsiekiančios Amerikos kapita-
lų išardymui Dniperio „slenks-
čių“, daro tarybas su nekuriams
New Yorko kapitalistais. Tam
dalykui reikalinga apie \$150,000,
000.

**Tautiškai-pilietiška federaci-
ja** gruodžio 20. Metropolitan na-
me pradeda savo konferenciją
kas link išgavimo teisių, apsaugo-
jančių darbininkus. Bus taipgi
svarstomas klausimas apie darbi-
ninkų sužeidimą, jų apdraudimą
ir premijas. Konferencija tęsis
keletą dienų.

Nelaimingi atsitikimai. Per
lapkričio mėnesį ant New Yorko
gatvių tapo suvažinėtais automo-
biliais ir vežimais 56 žmonės mir-
tinai ir 177 sužeista. Tuo pačiu
laiku New Yorko valstijoje (be N.
Yorko miesto) suvažinėta 22 žmo-
nės mirtinai ir 153 sužeista.

Statistika parodo, kad kasmet

automobiliai suvažinėja daugiau
žmonių.

Mažinas mirimas. Laikė vie-
nos iš praeitų savaitių New Yor-
ke mirė 1,333 žm., o praėjusiais
metais tą pačią savaitę mirė 1,402
žm. Į dieną mirė 190 žmonių.

Sufragistės, skaitliuje 30.
gruodžio 16 keliavo iš New Yor-
ko į Albany su tikslu reikalavimo
moterims lygių tiesų; jas links-
mino muzikos orkestras.

PRANEŠIMAS.

„V. L.“ **Kalendoriai.** Šiomis
dienomis liko išsiuntinėti „V. L.“
skaitytojams sieniniai **lietuviški
kalendoriai;** kurie-gi iš kokios-
nors priežasties jų negavote ma-
lonėkite atsiskaityti į „V. L.“ ad-
ministracija, o jie greit bus pri-
siųsti. „V. L.“ administracija.

SIS—TAS.

Rusų nesąmonės. Visiems yra
žinoma, kad degtinė Rusijoje par-
siduoda vien tik monopolizuoto-
se valdžios įstaigose — „kazion-
kose.“ „Trecioji V. Dūma buvo
įnešusi projektą, kad „kazionko-
se“ parduotum ir cukrus, bet pro-
jektas liko atmetas. Mat, anot
nekurių Dūmos atstovų, jei
šnapšas, tai šnapšas — tegul tas
lieka aišku ir kad neivienas su
buteliuku kišeniuje negalėtų pa-
sakyti: cukrelio „kazionkoje“
pirkau. Dabar gi į ministerių ta-
rybą paduodami prašymai viso-
kių akcionieriškų draugijų, kad
„monopolkose“ parduotų ir
kningos. Piktintojai aiškina, kad
išsiplatinusios degtinės — krautu-
vės duos plačiąjai liaudžiai gau-
sį „dvasišką peną.“

Inėjei žmogus į „monopolką“
ir ot perki skistimų už 7 kap. ir
kartu kningutę už penktuką —
ir valdžiai nauda, ir kūnui ramu-
mas ir sielai išganymas. — Gera
vienok kombinacija.

Vienok šitė visi naujo būdo
kningų platinimo šalininkai ne-
atboja, kad visi tie, kurie neša į
„monopolką“ paskutinius savo
skatikus visai mažai mintija apie
savo sielos reikalus ar apie apš-
vietą, ir, be abejonės, geriau
jiems nusipirkti dar vieną bute-
linuką „carskavo dobra“, negu
imti kokią tēn kningutę. Iš to iš-
eina, kad kningas degtinės krau-
tuvės pirkis tik negeriantieji ir
mokyklų vaikai. Bet tankiai susi-
durdami su tą peklška smarve
negeriantieji ir vaikai pamažu
pradės krypti prie tų nuodų ir
galutiniai visai prie jų pripras.
Tai vienatinis vaisius, kurio ga-
lima tikėtis, jei degtinės parda-
vinyčiose bus įvesta liaudies
švietimui kningos.

Sunku atsėpti — ar bus atmes-
ti visi tie nesąmoningi projektai,
kuruos svarstys 4-toji V. Dūma.
Vienok juokų nestoka mūsų
„šventojų“ Rusijoje.

Elektrika užvaduos valgi.
Profesorius Bertoni iš Bordo
(Francija) prirūdinėja, kad val-
gis gal būti pamainomas elektrika
ir kad 1,000 voltų elektr. srovė,
išlengvo įvesta organizman,
yra lygi naudai iš geriausio bif-
steko su keptomis būlvėmis. Pro-
fesorius darė daug bandymų, ir
viskas nusidavė pasekmingai.
Nusilpnėjusius ir išlengvėjusius
ligonius tokiu būdu galima ūmu
laiku padaryti tvirtesniais ir dau-
giau sveriančiais. Prof. Bertoni
pranašauja, kad greit ateis lai-
kas, kada visos ligos, paeinan-
čios nuo prasto ir neatsakančio

valgio bus prašalinamos elektri-
ka.

Dirbtinis pienas. Jei tikėti
pranešimams iš Vienos, tai moks-
las ingijo dar vieną išradimą:
Austrijos chemikas Klauzenberg
išrado dirbtinį pieną. Su pagel-
ba tam tikrų mašinų jis padaro-
mas iš žolinių ir grūdų. Šitas pie-
nas taipgi naudingas žmogaus
kūnui, kaip ir tikras, o skilviui
jis da net geresnis; pienas jau
plačiai vartojamas Budapesto li-
gonbučiuose; prie to jis ant 50%
pigesis. Išradimas prof. Klau-
zenbergo yra labai svarbus — jo
ateitis neapsakoma, o išradėjas
iš to suras sau turtus.

Mirusi psalmes gieda. Neseniai
mirusi Amerikoje giedorė Bol-
son iškirto špōšą dalyvavusiems
pakastuvėse. Kada bažnyčioje
prasidėjo pamaldos, pasigirdo ste-
bėtini balsai, visai panašūs į bal-
są mirusios giedorės; girdėjosi
dvasiškos psalmės. Visi tēn buvu-
sijie neapsakomai persigando. Pa-
sirodo, kad Bolson prieš birtį
pripildė giesmėmis volielius gra-
mofono, kursai pagal jos noro bu-
vo pastatytas altoriaus užpaka-
lyj. Išgastis buvo teip didelė,
kad nekurie net apalpo.

**Nuopelnas sultano Abdul-Ha-
mido.** Vienas Anglijos keliau-
ninkas, tyrinėdamas Konstantino-
polio neturėtais apgyventus kvar-
talus, klausė jų kaip tankiai juos
kankina cholera; atsakyta, kad
labai retai. Mat Abdul-Hamidais,
apsireiškus mieste cholera prisa-
kydavo apsiąusti kareiviams ne-
turėčių kvartalus, iš kurių niekas
jau negalėjo išeiti — jie tēn sėdė-
jo be jokio darbo. Sultanas-gi
kas-dien prisiūzdavo jiems kiek
reikiant ryžių, dūonos svogūnų
ir kitų valgomų daiktų. Ir taip
būdavo iki galutinai pranykdavo
cholera. Tas turėjo didžią svarbą
apsaugojime miesto nuo ligos.
Tai, rodos, vienintelis nuopelnas,
padarytas sultano savo valstijai.

Vietinės Žinios

Francūzų revoliucija. Gruo-
džio 19. Tautiško Namo svetainėje
atsibuvo illustruota prelekcija
apie Didžiąją Francūzų Revolu-
ciją; paaiškinimus darė J. Lut-
kauskas; paveikslus rodė A. T.
Račiūnas. Žmonių buvo nemažai.

Šventakuprių vakaras. Kaip
sužinojome iš nekurių šventakup-
riškų šaltinių, sausio 18. 1913 m.
Brooklyne, N. Y. atsibuvo jų gene-
rališkas vakaras, kur kiekvienas
galės ne tik linksmi praleisti
laiką, bet geriau susipažinti su
pačiais šventakupriais ir jų veiks-
lumu... Kas dar mažai, ar visai
nežino apie šventakuprius, tai
bus gera progą susipažinti ir pa-
matyti, kas jie per pankščiai ir
kokios jų tos kupros.

Kalėdų balius. Antrą Kalėdų
dieną, gruodžio 26. Tautiško Na-
mo salėje 101—103 Grand str.,
Brooklyn, N. Y. bus rodomi spe-
ciališki paveikslai apie **Balkanų
ir Italijos su Turkija kares** su
paaiškinimais. Paskui bus illus-
truotos dainos ir deklamacijos ir
Kalėdų dovanos moterims ir vy-
rams. Paroda prasidės 7:30 va-
kare.

Mikas Petrauskas užkvietė į
mokytojus ant piano Povilą Čiurlionį.

Lietuvišką konservatorią bus
atidaryta tuoj po Naujų Metų;
tėnai bus mokinama dainavimo,
kompozicijos, smuikos, violončė-

lio ir visų kitų instrumentų.

TMD. 3-čios kuopos susirin-
kimas atsibuvo 20 d. gruodžio pas
Draugelį, 73 Grand str., Prieš
atidarant reguliarišką susirinki-
mą p. J. Lutkuaskas pasakė trum-
pą prakalbą, nurodęs mokslo ver-
tę ir šitos draugijos uždavinį ir
veikimą nuo jos susitvėrimo ir
dabar. Potam p-lė Ona Mažei-
kiūtė grojo ant smuiko ir p-lė
Aldona Karoliūtė skambino ant
piano; gana gerai atliko.

Atidarius reguliarišką susirin-
kimą, tarp ko kito klausimas inėš-
tas: ar nebūtų gerai parengti
prakalbą. Klausimas priimtas ir
išrinkta komisija iš trijų narių:
J. Lutkausko, J. Ambrozijaus ir
K. Miliausko, kurie tuo viskuo
rūpisis ir surengs vakarėlį su
prakalbotimis, dainomis, šokiais ir
taip toliau.

Drg. A. Strupas paaukavo \$1.00
kuris buvo permokėjęs pereitą
kartą, dėl draugijos labo, kuriam
įstare visi draugai aėiu. Ferų
rinkimo komisija atmeta, kaipo
be pasekmių; nutarta surinkti tie
daiktai, kurie yra suaukauta nuo
seniau. Išrinkta komisija iš dvie-
jų narių: K. Jankus ir I. Stankus,
kurie pasirūpys tuos daiktus su-
rinkti ir pristatyti kitam susirin-
kimui ir bus išparduota ar išlai-
mėta. Nauji nariai prisirašė šie:
J. Gabrys, P. Deveikis, M. Bibe-
ris.
Sėkr. **A. Lapinskas.**

**SAL. vietinių kuopų susirin-
kimas,** gruodžio 22. Tautiško Na-
mo svetainėje neįvyko iš priežas-
ties stokos publikos ir nepribuvi-
mo nekurių kalbėtojų. Susirin-
kimas-prakalbos atidėtos ant to-
lesnio laiko.

D-ro Kaškiaučiaus prelekcija.
LSS. 19-ta kuopa gruodžio 22.
Tautiško Namo svetainėje suren-
gė moklišką paskaitą iš medicinos;
kūlbėjo visiems žinomas Dr.
Kaškiaučius iš Newark, N. J. apie
„galvos skaudėjimą“. Žmonių
ant lekcijos buvo gan daug.

Siuvėjų konferencija. Tą pa-
čią dieną kitoje Tautiško Namo
svetainėje atsibuvo lietuvių-siu-
vėjų konferencija kas link nubal-
savimo generališko siuvėjų strei-
ko.

IŠ AMERIKOS.

Statinių dirbtuvės gaisras.
Bayonne, N. J. sunaikino pačią
fabriką ir padarė blėdies ant

\$150,000.

Gaisras Brown City, Mich. su
naikino visą miestelį; jame gyve-
no apie 900 šeimynų.

Gaisras Paterson'e, N. J. sunai-
kino didžius smulkių daiktų są-
dėlius; nuostoliai siekia \$500,000.

Nuos skilvio tifuso Suv. Valst.
kasmet miršta 16,000 žmonių, iš
ko pasidaro ekonominis nuosto-
lis valstijai ant 100 mil. dol.
Išvengimui to gydytojai pataria
visiems vartoti tik virintą vande-
nį, kur bus sunaikintos blėdingos
bacillos.

**Ką Suv. Valst. duoda žemdirby-
stė?** Pagal atskaitos žemdirbystės
ministerio matome, kad laikė pas-
kutinių 16 metų fermeriai atnešė
karštū 3/4 viso jo turto, t. y.
\$105,000,000,000. Vienok vidu-
siniškai imant fermerių padėji-
mas turėjo pasigerinti 140 kartų.

Iš didžio pertekliaus. Washing-
ton, D. C. Federališkas biuras
praneša, kad daiktų, be kurių
žmonės visai galėtų gyventi, t.
y. daiktų pasilinksminimui ir už-
ganėdinimui išleptų jaustmų į-
vežama kasdien už millioną dol-
lerių. Taip, nuo pradžios metų
iki lapkričio tokių daiktų įvež-
ta į Suv. Valst. už \$49,000,000;
praieitais-gi metais tame pat lai-
ke buvo įvežta tik už \$14,000,000.

Kiaušiniai atpigę. Philadelphia,
Pa. Moterų produktų liiga 43
miesto stotyse parduoda kiaušini-
nius po 24 centus tuziną. Tą ma-
tydami, nekurie pašaliniai kiaušini-
jų pardavėjai taipgi pažemino
kainas, kiti-gi laikosi po senovei.
Moteris tvirtina, kad jos veiks
iki tol, kolei kainos produkto bus
visiems prieinamos. Vietos, kur
parsiduoda papiginti kiaušiniai
apstotos ddžia minia moterijų.

**Sudėgė historiškos vertės na-
mas.** Watertown, Wis. Historiš-
kas Carolio Schurz'o namas liko
galutinai sunaikintas ugnimi.
Šimtai turistų suvažinodavo kas
metą, idant pamatyti paminklus
senos ir garsios Suv. Valst. pra-
eities, nes uždėtojas to namo p.
Schurz, pastatęs jį 1852 m., su-
rinko labai daug historiškos me-
džiagos iš Suv. Valst. praeities.

9 kandidatai ant valdininkų.
Kaip praneša iš Stebensville, O.
liko pašaukti ant prisiekusiųjų
teismo už sulaužymą rinkimų tie-
sų, paperkant balsus ir agituojan-
tį įvairiais nešvariais būdais.

Uždarbis akcijų maklierų.
Washington, D. C. Kongreso Ko-
fabetas, išrinktas prižiūrėjimui

„piningų trusto“ praneša, kad
parduotojai akcijų New Yorke
kasmet uždirba apie \$50,000,000;
parduodami 196,000,000 akcijų.

Richmond, Va. gubernatorius
gavo peticiją su 100,000 — vyrų,
moterų ir vaikų parašais, kad at-
mainytų mirties bausmę Fl. Alle-
nui ir jo sūnui; gubernatorius su-
laikė mirties bausmę, peticiją per-
davė valstijos prokurorui.

Nauja rusų kolonija. Arti Me-
bile, Ala. įsteigta nauja rusų-žem-
dirbjų kolonija „Novorusija“,
kur nuo pradžios gruodžio prasi-
dėjo reguliariški darbai.

Moteris teisėjais. Eldorado,
Kans. Teismas pakvietė į prisie-
kusius teismo atstovus vien-tik
moteris. Pirmsėde liko išrinkti
senesnioji, kuri tuoj pakvietė vi-
sas pasimelsti ir 12 moterijų atli-
ko pamaldą, o paskui jau strop-
jai ėmėsi už darbo.

**Koncentracija Amerikos kap-
talo.** Jeigu visą Suv. Valst. tur-
tą lygiai padalyti tarp visų gyven-
tojų, tai kiekvienas gautų \$1,318;
1850 m. kiekvienam prisiejo tik
\$307. Sulyg aprokavimo tautiš-
kas Suv. Valst. turtais 1850 išne-
šė 7 milliardus dolerių, 1860 —
16 milliardų, 1890 m. — 65 mi-
liardų, o 1900 m. — 95 miiliar-
dus; dabar-gi siekia 100 miiliar-
dų dolerių.

Rooseveltas Chicagoj per tau-
tišką progresistų partijos konfe-
renciją nominuotas į prezidentus
1916 metams. Konferencijoje da-
lyvavo 1200 ypatų — vyrai ir
moteris.

Ar turi jau Severos Kalendorių
1913 m? Pareikalauk jo nuo ap-
teikoriaus. Jis duos vieną dykai.

Draskantis Kosulys

drasko plaučius ir daro jus
pasiduodančiais r u s t e s n ė m
plaučių ligoms. Nelauk, kad
kosulys bus pavojingas tavo
sveikatai. Imk

Severos Balsama Plaucziams

(Severa's Balsam for Lungs)
o tuojaus išvysi palengvinimą,
teip kaip išvydo tiekia kitų
ligonių, kurie ėmė per pasku-
tinius 32 metus.

SEVEROS GYDUOLĖS NUO INKSTU ir KEPENU

(Severa's Kidney and Liver Remedy)
padeda gamtiškai pašalinti iš
kraujo užtaršas, kurios orga-
nizme pasilikę butų priežasčia
užplūdimu, paerzinimo ir už-
degimo inkstų, kepenų ir pu-
slės.
Taiso jos visokius tų organų
suirimus. 50c. ir \$1.00

Jai tik tavo virškinimo organų
veiklumai nėra normaliais, jai
skilvys, kepenis ir žarnos sugenda
— nieko nelaukiant pradėk imti

Severos Gyvasties Balsama

(Severa's Balsam of Life)
75 centai.
Tavo aptiekininkas pardavi-
n'ja Severos vaistus. Neimk
kitokių. Jai negali gauti jų
ant vietos, rašyk pas mus.
Laikūs gydytojo patarimams
adresuok:

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Rengėjų Komitetai užkviečia į du
MIKO PETRAUSKO
KONCERTU
kurie bus, pirmas:
28 gruodžio (December) Brooklyne
Berry Street, kamp. So. 2-nd St., BROOKLYN, N. Y.
McCaddin Hall,
Pradžia 8 val. vakare.
Dalyvauna šie artistai:
ALBERTA SCHLAGATER, smuikininkė;
ETTA SCHLAGATER-MIKUTIS, pianistė;
ALDONA ŠLIUPIUTE-JANKAUSKIENE,
pianistė;
POVYLAS ČIURLIONIS,
pianistas ir
KSAVERAS STRUMSKIS, pienistas.
Tikietai 25c., 50c., 75c. ir box \$1.
Tikietai žaunami pas koncerto rengėjus ir „Vienybės Lietuvininkų“, 120
Grand St., prieš koncertą—vakare tai McCaddin Hall
ir antras:
29 gruodžio (Dec.) 1912. Waterbury, Conn.
Tautiškoje Svetainėje, 103 Green Str.
Dalyvauna šie artistai: **POVYLAS ČIURLIONIS;**
PETRE PRISEVIČIUTE, soprano; **VINCAS ir**
PETRAS BAGDANA VIČIAI, klarnetistai.
Pradžia 8 val. vakare. Tikietai po 25c ir 35c

Jeigu kam gero darei, lauk nuo jo blogo užmokėsio. Kas gero nepažįsta, tas blogo visai nemato. Kas dorybę ir dailę myli, tas jai visados užjaučia. Blogas greit įvyksta, gerągi įvykinti — reik daug triūso.

J. K. Mikas.

Užsirašykite Vienybę Lietuvinku

KALĖDŲ PAVEIKSLUOTOS BALIUS!

Atsibus Antrą dieną Kalėdų, December 26-tą Tautiško Namo svetainėje, 101-103 Grand str., Brooklyn, N. Y. Speciališkai paveikslai bus rodomi apie Balkanų, Italijos su Turkija kares Ilusorutos Dainos. Dainuos viesiems gerai pagarsėjęs dainininkas K. Kriaučiūnas. Ilustruotos deklaracijos. Deklamuose Birutė Strogaitė ir K. Januškaitė. Kalėdų dovanos Moterims ir vyrams. Laibai žingėdū kiekvienam pamatyti. Puiki muzika. Išanga tikiai 15ct. Duris bus atdaros nuo 6:30. Paroda prasidės 7:30 vakare. Visus širdingai kviečia Judantių Paveikslų Operatoriai.

1-mas METINIS BALIUS. Draugystės Sv. Vincento, atsibus Subatų, 28 Gruožio (Dec.) 1912 m. Lietuviškam Tautiškam Name, 101-103

Grand str., Brooklyn, N. Y. Pradžioje nuo 7:30 vakare. Išanga su padėjimu drabužių ir tikietu del išlaimėjimo Vyrams 25c. Moterims — 15c. Yra 6 puikus daiktai del išlaimėjimo. Užkvieta KOMITETAS.

25-tas METINIS BALIUS. Sv. Juozapo draugystės, atsibus 31 d. gruodžio, 1912 m. Svetainėje Lietuviško Tautiško Namo, 101 Grand str., Brooklyn, N. Y. prasidės 7:30 val. vakare. Muzika po vadovyste V. Bedikevičiaus. Užprašome visus lietuvius ir lietuvės iš visos apylinkės ant to puikau balius atsilankyti. Išanga vyrams 25 c. moterims 15c. su padėjimu drapanų. Užprašo KOMITETAS.

BALIUS. Parengtas Lietuviškos draugystės Sv. Jono Krikštytojaus, atsibus Subatų 4 d. sausio (Jan.) 1913 m. Turn Hall svetainėje, 95 Elm str., Yonkers, N. Y. Išanga tikiai 25c. Užprašom visus lietuvius iš aplinkinių miestų ir miestelių, kadangi bus labai smagu praleisti linksmas vakaras. Maloniai užprašo KOMITETAS.

KRAUTUVĖ ANT PARDAVIMO. Valgomų daiktų krautuvė parsiduoda; geroj išdirbtų tarp lietuvių, lenkų ir rusų apgyventoj vietoj — 108—N. 5th str. Priežastis pardavimo — turiu apiešti Suvenytas Valstijas. Norintieji plačiau dazišioti — kreipkitės į „Vien. Liet.“ kantarą, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

DELICATESEN ANT PARDAVIMO. geroj tarpe lietuvių vietoj, išdirbtas biznis, parsiduoda pigiai. Priežastis pardavimo — keliauju į kitą miestą. Jonas Uzinsky, 216 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

JONINĖS.

Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramų rašytojo G. SUDERMANO, versta K. Puidos. Pust. 143. Čienia 45 centai.

Si drama lošiama jau beveik visų civilizuočių tautų teatruose. Ji yra gilaus turinio ir nepaprastai svelnaus stiliaus. Biednos lietuvis mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus dazišino, kad jos motina yra girtuoklė ir vaikata. Reiktų rodos sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsieikiška žmogaus silpnybė: Mariutė išsižada savo motinos, išsižada savo numylėtinio ir pasilieka pas vokiečių kuriam turi atitarnauti už išauklėjimą. Tai gi Mariutė seka didelį principą, būtent išpildo savo pareigą linkui žmoniškumo, nors per motinos kraują peržengia. „Joninės“ bus lietuviškos scenos papuošalu, kur jas tinkamai ir prisirengę suloš.

DRAMOS.

Jaunas mūsų dramų rašytojas, K. PUIDA, davė šiame veikle tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Čienia 30 centų.

Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai historijos. „Rūtų vainikas“ gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatizuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė prazuvo už pražūdydymą mergaitės nekaltybės. „Mirga“ yra jau žinomas historiškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalejimo. Kaslink „Undinė“, tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran.

VISUOTINOJI HISTORIJA

Satyriškai parašyta senoj ir naujojo pasaulio historija. Čienia 60 centų.

Šitą storoką kningaitę galės su nauda perskaityti net ir studentai. Bet jau šiaip skaitytojai, tai ją skaitydami turės ir naudą ir linksma zobovą. Čia satyros ir juoko formoje yra paminėti visi svarbesni pasaulio atsitikimai, tautų karės, perversmai. Užgriebta kiek ir „lietuvių politika“. Tekstas padabintas paveikslėliais. Skaitytojau! Skaityk tą kningą, juokis, nors daugeliui kam ir netikėk, nes atmink, kad tai juokas. Bet historiškus vardus įsidėk. Jau jie tai tikri.

J. J. PAUKŠTIS & Co. 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieskau pusebrolio Jono Zinko, paėina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Gaigalų kaimo, šimonių parapijos. Jisai pats ar kas kitas žinantis apie jį prašu pranešti, nes turiu svarbų reikalą.

Juozapas Bironas, 404 Park ave., Wilkes Barre, Pa.

Pajieskau savo pažįstamą Stanislovą Saknevičių, paėina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Linkuvos parapijos. 1908 m. abu gyvenom ant burdo pas J. Singūdą, ant Melon str., Philadelphia, Pa. Dabar gi neinau, kur jis yra. Kas man apie jį praneš, būsiu didžiai dėkingas.

Taipgi pajieskau Karalinos Repšietės, Ukmergės pav., Užpalių parapijos, Girdėjau jinau gyveno Brooklyn, N. Y., apsidevus.

Antanas J. Neris, 192 Sitgreaves str., Phillipsburg, N. J.

AR GALI ATSAKYTI ANT SITU KLAUSIMŲ?

Ar esi lietuvių? Ar esi sveikas ant kūno ir dvasios? Ar priguli į savitarpinę pašalpos draugiją?

Ar skaitai kokį lietuvišką laikraštį? Ar manai kada nors sirgti ar mirti? Ar esi vedęs?

Ar tavo moteris ir vaikaičiai priklauso prie kokios nors pašalpinės organizacijos?

Jeigu eis lietuviu, o neturi aprūpinęs save ir savo moters bei vaikelių, jeigu mįsijoi sirgti, tai nelauk ilgiau, dabar tau lakas apsirūpinti, pakol esi sveikas tau ir laimė tanauja. Rašykis prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, o tavo laimė nepraus, SLA. moka ligoj pašalpa r atsitikus mirčiai išmoka apsauga tavo likusiai šeimynai.

Kreipkis prie savo mieste gyvuojančios SLA. kuopos viršininku, o jeigu kuopos nesiranda, rašyk tiesiog Centro Sekretoriui klausdamas informacijos, kaip prisirašyti prie SUSIVIENIJIMUI LIETUVIŲ AMERIKOJE šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, 307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L.“ skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavote paraginimą, malonėkite atnaujinti, nes kitaip būsime priversti sulaukyti laikraščio siuntinėjimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortele, šis numeris yra siunčiamas paskutinis, iki atnaujinimo. Pasargai: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaishkiausiai vardas, pavardė ir gatvės arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsite daugelio nesupratimų. „Vien. Liet.“ Adm.

Telephone: Greenpoint 8. **Daktaras A. S. Jankaukienė** Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagu. VALANDOS: Nuo 12-2 po piet. nuo 7-8 vakar. 265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J. 200 Marshall St., ir kamps Second St. Licenzijos prima: is ryto nuo 8-9 ir vakare nuo 6-8 Telephone 1537 R. Elizabeth.

Tarptautiškoji Akuserių MOKYKLA.

Moteris, norinčios išmokti akneriauti, dabar turi le-cališką mokyklą Scrantone, Pa. Moksals prasidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomus, valdžios pripažintais visoje šaite. Inisti mokyklai gali moteris, turinčios nemažiau 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi \$100.00. Mokyklon Lietuvs prima „The International College of Midwifery“.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius Geras darbas. Vidutiniška čienia. **G. BENSON,** 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

PILNAS POSMERTINIS eilių ir prozos rinkinys, jau atspauostas. **Kaina tik \$1.00.** Tuos, mūsų jaunučio poetas, poezijos žiedus, galima gaut pas: **AL. STEPONAITIS** 745 Glenmore Ave. Brooklyn, N. Y.



Amerikos Lietuvių Kalendorius 1913 metams, sutaisytas J. ILGAUDO. Iš turinio kalendoriaus reikia paminėti keletą svarbesnių straipsnių: Kodėl viskas brangsta, Kaip ir ką mokintis, Dailė ir proletarijatas, Chronika revoliucijos judėjimo Rossijoje, Vilnys, Gyvenimo Tikslas. Ar bus blogi metai 1913, ir daugybė įvairiausių statistikų ir šiaip gyvenime reikalingų žinių ir informacijų. Šitas kalendorius yra labai naudingas ir butinai reikalingas kiekvieno lietuviu namuose. Puikiai iliustruotas. Prisišk mums 25c pinigais ar stempomis, o mes prisimsime šitą KALENDORIŲ tamstai į namus kartn su 36 puslapių KIŠENINIŲ KALENDORIUMI 1912, 1913 ir 1914 metams dovanai. **AGENTAMS** pusė kainos. Kas ims už \$10.00 ant karto, tam prisuitimo lėšas mes apmokame. Pinigai siunčiami iš ka no. **J. ILGAUDAS** 1841 So. Halsted St., Dept. 4. CHICAGO, ILL.

Prašome parsišydinti 1913 m. geriausį juokų, kritikos, muzikos ir dailės paveiksluotą laikraštį **„TARKA“** Eina kas mėnesis 16 pust. su viršeliais. Čienia: metams tik \$1.00. — pusei metų — 60c. Pasiziūrėjimui vieną numerį siunčiame dovanai. Pinigams ir laiškamis adresas: **TARKA, P. O. Box 103, LAWRENCE, Mass.** „Tarka“ leidžia jan antruosius metus užsitikėjimo bendrovė „SATYRAS“.

Dr. J. S. Message (Misevičia) 272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Specialistas širdies ir plaučių ligų. OFFICE HOURS: 8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

ILIUSTRUOTAS KATALOGAS DOVANAI, kuriame talpinasi daug visokių puikiausių daiktų, reikalaudamas prisitšk už 2 centus stam. pa.

K. J. Krauchelun, 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak. Servedomis 8-11 ryte. 152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

VISŲ ATIDŽIAI! Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

- Mūsų uždavinys . . . 90
- Slaptinga žmogaus didybė . . . 30
- Mirtis ir kas toliaus . . . 25
- Gimdymo slėpiniai . . . 40
- Žmonijos kelias . . . 20
- Visatos saranga . . . 20
- Likimo kilmė . . . 40
- Apšvietimas . . . 30
- Kur protas? (vieno veiksmo komedija) . . . 25
- Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija) . . . 20
- Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija) . . . 20
- Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas) . . . 20
- Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas) . . . 45
- Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu: **J. J. PAUKŠTIS,** 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Digrys, „VIEŠYBĖS LIETUVŲNINKŲ“ Keliaujantis Agentas. Šiomis dienomis lankosi po Brooklyną ir New Yorko apielinkes. Užsirašykite „Vien. Liet.“, aplaikysit puiku sienini kalendoriu 1913 metams. „Vien. Liet.“ išleistų knygų **Katologas.**

- Adomas Miekevičia . . . 15
- Ar socialistas gali būti kataliku? 10
- Angis darbininkų judėjimo Lietuvoje . . . 15
- Apuko sapnai . . . 15
- Anatemos knygelė . . . 10
- Apie kūno išlavimą . . . 15
- Albumas lietuviškas, parodos Pasiuje 1900 m. . . . 40
- Apieka Dievo (Aprašymas iš pavimo XVIII amžiaus . . . 50
- Baltus Turcoris. (Drama trajuose veiksmuose) . . . 20
- Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astronomijos . . . 10
- Davatkų gadzinkos . . . 10
- Dangaus augstumas ir žmogaus sumas. Anykščių šilelis . . . 20
- Darbininkų kalendorius 1904 m. 15
- Eglė žalėji karalienė. (Drama 5-ose apsiareikimuose) . . . 15
- Emigracija. Apsyaka iš emigrantų gyvenimo . . . 20
- Gyvenimas Genavaitės . . . 50
- Gudri našlė. (Juokafaišalė dviejose veiksmuose) . . . 15
- Ggutė. (Eilės) . . . 10
- Girtuoklių Adynos . . . 10
- Graudys Verksmai . . . 10
- Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozophijos . . . 15
- Istorija Septynių Mokytojų . . . 50
- Idėja ant mēlyno. Apsyaka mūsų dienų . . . 10
- Istorija apie gražią Katruką . . . 10
- Istorija katalikų bažnyčios . . . \$1.00
- Iš po budelį kalavijo ir Kajimas (Dvi apsyakos) . . . 30
- Išgriovimas Kauno pilies. (Drama 4-ose apsiareikimuose) . . . 20
- Iš bažnyčios istorijos . . . 10
- Iš kur atsiranda nusidėjėliai? . . . 10
- Intekmė dantų ant žmogaus gyvenimo . . . 10
- Juozas Arch. Sodiētis—deputatas Anglijoje . . . 10
- Jonas Krikštojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) . . . 30
- Juozapas Koniusėvskis arba kankinimas Unijotų . . . 25
- Kur mūsų išganymas? . . . 25
- Kunigija ir ašvietiška valdžia . . . 15
- Keletas mintių apie mirties bausmę 10
- Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę . . . 15
- Kaip apsiesti ir laimingai gyventi . . . 15
- Kaip darbo žmonėms išsiluosoti 10
- Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai . . . 15
- Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje . . . 10
- Kabalas . . . 10
- Kėkštų Simas. (Apsyaka iš ūkininkų gyvenimo) . . . 10
- Kainas. (Misterija. Trijuose aktuose) . . . 25
- Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas . . . 10
- KIŠENINĖ KNYGA. dėl kirpėjaus arba siuvėjaus pajymui kvornų ir kirpimių vyriškų irabužių. 50 puslapių. Gražiai apdaryta. Prekė \$4.00
- Tokia pat knyga del moteriškų drabužių. Prekė \$4.00.
- Lietuvių tauta. Tomas I . . . \$1.50
- Apdaryta . . . \$2.00
- Lietuvių tauta. Tomas II . . . \$1.75
- Apdaryta . . . \$2.25
- Abu tomai apdaryti į vieną . . . \$4.25
- Lengvas dūdas, pačiam per save pramokti rašyti . . . 20
- Laima ir planetos . . . 25
- Lietuvos Istorija Knyga I . . . \$1.50
- Apdaryta . . . \$2.00
- Lietuvos Istorija. Knyga II . . . \$1.50
- Abi drūtai apdarytos į vieną tomą . . . \$4.00
- Mythai, pasakos ir legendos žemaitių . . . 50
- Mokslinėius Tvardauskas . . . 50
- Miškas vis smarkiau degė . . . 15
- Maskalioi 1612 metuose arba Jurgis Mikalovskis . . . 50
- Našlaitė. (Apsyaka eilėmis) . . . 10
- Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
- Parsidavimas ir pelnas . . . 10
- Paveikslai (Dvi apsyakos) . . . 15
- Palemonas ir Giržduta. (Apsyaka eilėmis) . . . 20
- Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apsyakos) . . . 10
- Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apsyakos) . . . 25
- Pirmoje Gegužės Sapnas . . . 15
- Ponas Bartkus. (Eilės) . . . 10
- Pažvelgus atgas. (Romas) . . . \$1.00
- Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių . . . 20
- Sausis devinta . . . 15
- švedų liandies švietimas . . . 25
- Senkaus Jurgis . . . 15
- šviesa Dievo dienos tamsybėje 35
- Tamsybė Guolis . . . 10
- Užsistanavik ant to gerai . . . 15
- Vargdieniai. (Apsyaka iš baudniavos laikų) . . . 50
- Vilfus Tell. (Drama 5-ose aktuose) 30
- Valkata . . . 10
- Vilkų Lizdas. (Apsyaka iš Kryžiuočių laikų) . . . 35
- Vytis prisieka. Paveikslas, diadumas 27½x21½ . . . 30

J. J. Paukštis & Co. 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekviena įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exemplorių.

Šno adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

RUPTURA.

Yra išgydoma Chemiško-Elektro Metoda. Be peilio. Be Operacijos.

Dekingumo palidijimai nuo dėkingų žmonių:

Abneris Welshas sako:

Kad po daug metų inkirnos rupturos jis visai buvo išgydytas per Dr. O'Malley ir dabar visai nenešioja raiščių, nes jau nėra reikalo. P. Welshas yra Superintendentu Jackson Woodin Car Works, Berwick, Pa., ir jo žodis daug reikšmingas, kurie turi panašius kentėjimus. Jis nebuvo atitrauktas nuo jo kasdieninio užsiėmimo, kuomet buvo gydomas, išskiriamas, kuomet turėjo būti Dr. O'Malley ofise, kur buvo gydomas nauja metoda, nevartojant nei peilio, nei operacijos. Simtai palidijimų galima matyti ofise nuo išgydytų.

Dr. O'Malley'o nauja gydymo metoda tikrai yra linaua nuo visų pavojų. Nėr pjaustimų, nė skaudėjimų, nėr operacijų. Nereikia apelsių darba.

Nereikalauja raiščių kada jau išgydytas.

Skaityk, ką sako išgydyti pacientai apie Dr. Malley'ą.

Unijos Dokų užveidėtojas Rausbo kasyklų, Luzerne, Pa., sako:

Courtdale, Pa., Nov. 26, 1911.

Brangus Dr. O'Malley:

Aš rašau Tamistai šį laiška, kad prašėsi Tamistai, kiekvienam Ruptura sergančiam: kadangi aš buvau baisiam padėjimui, bet nuo Tamistos vaistų likau visiški išgydytu. Aš duodu pavilijimą pavartoti mano varda, kad ir kiti ligoniai gali būti išgydyti.

Ad. Kutenberger, Box 131, Luzerne, Pa.

Prisiųski 2c. marke, o gausi iliustruotą knygą apie RUPTURĄ.

Dr. Alex'r O'Malley
158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.

Ten kur galite rašyti ir kalbėti lietuviškai.

ATIDAEYTA

Didžiausias pasaulėje teatras. Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags“ (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika prista tyta per Mr. Manuel Klein. Scena dar neįspasakyta įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip auščiausias lošimo namas New York'e ir geriausias turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su atlankymu visokių žeme su p. laikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations“ (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Atyda visiems kelianjantiems LIETUVON.

Kurie kelijate į Lietuvą galite pas mane gauti nakvynes ir palydžiu ant laivo, nes tik keli blokai iki prieplaukų. Laikau

HOTELI,

reikale kreipkitės pas savo tautietį, vietoje kad pas kokius žydus, o viešame busit užganėdinti.

SIMON KALAN,
110 Grand Str. HOBOKEN, N. J.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta). 35c

Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgaršimą iš „Vienybės Lietuvninkų“ ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolajis
Box 62 New York City

Konkursinis Geografijos Vadovėlis
Kaina 75c.
Apdaryta \$1.00.
I. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Dalina Turta

Sveikatą ir Dratumą DOVANAI! 7,000 egzempliorių tos garsios knygos „DAKTARAS“!

Kiekvienas aptuėtas tą knygą, kuris tik atsiųs kelis centus už prisuntimo kaštus. TA KNYGA kiekvienam reikalinga, kaip jaunam, taip senam, žemietims ir nevedusiems, vyrams ir moterims; ji būtina reikalinga turėti kiekvienam užaugusiam lietuviai kaip Amerikoje, taip Canada, Anglijoje ir Lietuvoje, biznieriems ir visiems darbininkams žmonėms!



Kad esi nesveikas, ir vargina kokios silpnybės, bet nori pasiluosoti nuo ligos jungo, kad nerekigtų vikiti, tad atsiųsk lietuvišką knygalu.

NORS GYDEISI su kokiais patentuotais vaistais, arba bobbiškais daktaravimais kaip ir pas šundaktarius lupikus gydytojus, kurie nupiešia didelius pinigūs, o ligą dar labiau užsindina ir arčiau padaro!

BET NENUŠIMINK, kad jau buk yra išgydytas liga. Tikram mokslininkui, specialistui daktarui ir paliausias ligos yra išgydomos. Jei tik teisingai nori būti išgydytas, tad kreipkis į Dr. Alex'r O'Malley'ą ir rasiu kilmant rėdos prie:

PHILADELPHIOS M. KLINIKO.

Jei tu Kliniko daktaras specialiai pripažins, kad Tave gali išgydyti, tad gali tikėti, jog aptuėsi nuo profesionalio daktaro gydymą ir priatikytas, specialiai sutaisytas liekarstas, kurios kaip tukstantus taip ir tave gali paluosuoti nuo ligos jungo, sveičiai užpuolusių arba ir užsėntų visokių ligų, taip pat nuo: išbėrimo spuogais, niežėjimo kuno, negero kraujo, silpnų ir nesveikų nervų, skaudėjimo ir svajimo galvos, nedirimo ir užkrečimo vidurių. Nuo sauzgystės skrisio nūbėgimo, nerimast, nerimo abeja ir lytiško nusilpėjimo, skaudėjimo strėnos, kolos bei rankos ir sparnuose, kosėjimo, skrepliaivimo - bronchitų, visokių slogų, inkstų ir užkrečiamų paslapčių ligų ir kitų, kurios tik varginimt žmonių užpuola, visas išgydomas ligas. **BE PEILIO. BE OPERACIJOS.**

UŽ TAI Philad. M. Klinika geriau ir greičiau už kitas testingai visokias ligas gali išgydyti, kad vargia kiekvienam ligonini specialiai sutaisytas liekarstas iš naujusių ir seniausių, didžiausių mokslinčių profesorų ir visus medikamentų.

Philadelphios M. Klinika yra oficialiai paties gubernatorių legalizuota.

VYRAI ir MOTERIS, reikalaudami kokios nors rėdos, ateimant arba rašant visada adresuotus reik teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.
Ateimantiems asabiškai ofiso valandoms yra šios:
Nuo 10 1/2 ryto iki 4 po piet. Nedėl. nuo 10 iki 3. U. r. ir P. r. nuo 6 iki 8 vak.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vientautius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnų.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų patyrimu išrado daugybę specialiausių gyduolių, sutaisyti iš švediškių ir geriausių medikamentų ir labai pasekingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	\$1.00	Del išvaymo soliterio	\$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c ir \$1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir \$1.00	Nuo Reumatizmo	50c ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių	50c ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	\$1.00	Antiseptiškas mostis	25c
Pigulkes del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantių	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c ir 25c	Nuo kosulio del vaikių	25c
Nuo dantių gėlimo	10c	Kastorija del vaikių	10c ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir \$1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpių Naikintojas	10c

Speciališkai tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c
Taip pat iš Lietuvos pargabintos visokios Lietuviškos gydančios žolės, saknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.
Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje laigoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiskas progresyviskas laikraštis

„Russkoe Slovo“

Leidžiamas du kartu per savaitę, redagojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams \$2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:
Russkoe Slovo
108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephones 2320 Greenpoint.
Lutkauskas ir Garšva
Graboriai ir Laidotuvių Direktoriai.
Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.
PARSAMDOME KARIETAS
veselioms, krikštyms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatingai ar per teleponą.
227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMĄ!
Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaip kaulinio, muskulinio, sciaticos taip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siunčia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. Mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbime ir išsigydymą mano vaistuose.
— Vaistai kaštuoja vieną dolerį (\$1.00), o su prisuntimu 25 centai daugiau.
Su guodone
FRANAS URBANAS, Aptiekorius,
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasiilkti Amerikos piliečiu.
Knygute Lietuviškoji ir Angliškoji kalbose. Turims įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išimti popieras, Siuvenčių Valstijų konstitucija, nepriklausybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvių Ukesu Klubas, matydama reikala, išleido virš minėtų knygų kelias cienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigūs siųskite per Money Orderį arba krasos čekliu, ant šio adreso:
LITHUANIAN AM. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.
P. BUTKUS
LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker).
Išbalsmuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laiduovams, veselioms ir krikštyms Lietuviai, krikškitės reikale pas lietuvi.
Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.
213 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

TIKRAS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.
Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiajioj.
Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Atsišauksiuems iš toliaus per laiškus suteikia daktarišką rodą dovanai. Atėjusiems į ofisą ištria geriausiai ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi gerą medikaliską praktiką, kaip tai: pagelgės Medikaliską Universitetą, buvo mlaštavu daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir turėjo praktišką mokslą didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektra.
PASARGA:
Jeigu mislį gydysis per laiška, tai šaukis tiesiog pas mane, nes aš, budamas lietuvis, suprantu kalba ir jusų rašymą. Kas iš to, jeigu atsišauksi per laiška pas kokio svetimitaučio daktaro, juk jis jusų kalbos nesupras ir jusų laiška neperskaitys. Teisybė, toksai daktaras atsims jums keliatą butelių su farbutu čistu vandeniu, kuris jums nei blogo nei gero nepadarys, o užmokestį atims, kaip ir už tikras gyduoles. Užtai nemėtyk darmais savo sunkiai užprocejuotus pinigūs. Aš neilkaik savo ofise nei tūmočiu nei raštinku ir nei aptiekoriu. Jei kas atsišaukia laišku pas mane, tai aš pats perskaitau tą laiška, ištria ligą ir jeigu reikalinga, tai tada pasiunčiu gyduoles.
Turiu šimtus padekavonių. Kelias čionai talpinu:
Aš, Juozapas Sviba, 1011 Carlton st., Philadelphia, Pa., dang daktaru atliankian, o nei vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagelba X-ray mane išgydė. Istariu širdinga ačiū.
Petras Sallus, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ilgal sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skrepliaivimą, skaudėjimą pasirdžiū ir krutinę. Kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasuntimu gyduoliais. Dabar didžiai širdingai ačiū už geras gyduoles. Dieve duok jam ilgą amžiu, kad galētu ir kitas sergančius gelbėti.
Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo veido, silkinimo plaukų, greitio supykimo ir išgėlo. Julė Daillidenlūtė. Tos padekavonės yra įdėtos su pavilijimu pačiu pacientu.
Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad st., Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: Nuo 9 iki 11 dieną, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Ne šiomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

Telephone 2427 Greenpoint
VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA
—AGENTURA—
Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigūs.
Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES kelianjantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstams į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia ir kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už preinamą prekę. Kurie pas mus pirkio Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežį.
Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.
Ofiso valandos:
šlokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)
PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.
Sinnėname pinigūs į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.
Teipgi išmalnom ant ruskių ir vokiskių.
Parduodam Tikietes ant geležinkelių ir pietines ir vakarines valstijas.
Persinėiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.
Padarom aktus rejaltnus dėlėi žemės ir kitokių priklausantių savasių. Tą riską darom su Konsulio palidijimu.
Užsilname provomis Europiškomis ir Amerikoniskoms išskolektavojime mokesčių.
Darom daviernastis, išjėskom dales Lietuvoje ir atliam į Ameriką.
„VIENYBE LIETUVNINKU“
Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.
Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybės Lietuvninkų“ Amerikoje prekuoja metams \$2.00, pusė metų \$1.00. Užrubežiuose prekuoja metams \$3.00, pusė metų \$1.50.
Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir kitas baliams, popieras laiškam rašyti ir kitokius spandos dalykus. darba atliekam greitai ir pigiai.
DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.
Čia visokias knygas galima gant, kokios tik yra išėję iš po spandos, kaip visiškas taip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.
J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Pigiausios kainos. Didžiausia apsauga \$100.000

Skaitykite atydziai! Nesidukite apgaudinėti triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jūs užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstybos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pastatymui Tėvynei, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždribta skaitikla. Sudėjan Valstijos kason šimtą tukstančių dolerių kaip jo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas datyruosis Agentas, kuris Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortų kainų. Aisakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karjeros laidotuviams, veselioms ir krikščionoms.
Ofisas ir gyvenimasis: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių / minutę. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierę 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Sudėda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir į ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikata naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ŽMIJEČNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant sviesto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENU, SŪPES, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neišleisk rodoms pas kokius ne mokintus žydėjus ar kryžkopus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locnį vienatūti, reikalaujamas tikrų, gryną ir gydantių vaistų.

— pas **ALBERTA G. GROBLEVSKI,**
Plymouth, Pa.

garsų dirbėjas „Lenkiškų ir Lietuviškų gydytojų“, o persitikrinsi, kad neišskieisi veltai ir ant apgavysčių savo sunkiai uždribto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikta randasi ant sviesto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kūdikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padare sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojų pagalbos, aprašyk savo negrovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet ne nesigailėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du kart nedėlinis laikraštis žmagžiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.

ISEINA kas UTARNINKA ir PĒNYCIA Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketvėrtėio meto 65c.

EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusose 15 markų.

MĒNESINIS RAŠTAS

Linksmā Valanda

ISEINA APĪE 15 D. KOŽNO MĒNESIO. Talpinasi visokių grazių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULE“ ir „LINKSMĀ VALANDĀ“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Amerika, in Rosijā \$4.50, in Anglijā 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję akatytojai kas metas gauna DOVANĀ puikų Kalendorių

W. D. Boczkowski & Co.
620-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI

Skanus alus, gardi arietka, elius, visokis vynas, kvėpanti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiūrima. Užteikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Teisingiansia Lietuvizka Agentura

PARDOUDU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis sviesto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stočių po kaučija \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausios visokių gėrimai, per tai visados svečių pilni, kiekvieną drauziškai ir maloniai visados pavašina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone S—R)

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktikę Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu būdu ligas vyrų, moterų ir kūdikių. Specialistas prie ligų chroniškų (sisenėjusių).

Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. Send model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. HARB-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents. What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors.

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 385 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arietka, elius, porteriai, visoki vynai ir kvėpanti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavė iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dyprą

KINEMOTOGRAFŲ KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuve Jundantių Paveikslų Amerikojė.

Užlaikome visokių gatunki APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Įstatk užlaikome suvirš 1000 ratų filmos. Importuotų iš visų šalių sviesto, specialikali turime padary daug Lietuviškų Iliustracijų dėl Daug, Deklamacijų, Referatų ir Pralokcijų, dirban ant ordery labai pigiai. Kuris užsimat arba nori užsimai Suomii bizniu, reikalaujanti pagalbos šaukiūsi prie:

American Film Exchange
A. T. Račiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3386 W. Bedford.

"No Work-No Pay" The Workingman's Problem

Jis tik įsenino šaltį ir paskni turejo gulėti per savaitę

DR. RICHTERIO Pain-Expelleris

prašalys pavojingus susirgimus jeigu vartosi su laku pagal nurodymų, ant dėžutės; 25c. ir 50c. už bonką. Žiūrėk ant Inkaro ir vardo ant dėžutės.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Conco Pills yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Nepamirškite Tautiško Namol!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrims ir baliams. Gardi degtinė, svežias alus, kvėpią cigarai, skausų užkandžiai ir kavinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsiskaukia **Seniausį Bankinį Namą. Uždėta 1848 m.**

\$100.000 (šimtas tukstančių dolerių) yra mūsų kaučija sudėta į redišką kasą. Pinigus stundėme į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus primame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų ir iš Krajus už pigiausių kainą. Pasportus dėl keliaujančių į Krajų parpiname. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejeentališkas popieras su palidėjimu Konsulio. Atjiesiojimą dalių atliekame kvoteisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Nedėltoje nuo 10 iki 12 val. ryte. Subatoje iki 8 val. vakare.

H. B. ROSENSON,
112-110 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1102 Williamsburgh

WHISKY

PRIETELIAI LIETUVIAI!
12 didėiu ir 12 mažū.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelėi Europos keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiskųjų laivų. Nebrangiai penlavineja vazažą ir perveža kasdienius.

The Road of Anthracite

(Aietųjų auglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo, Tiesiai į Scrantony ir Anglijų Britų. Tapo New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vašary keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvaarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punkty nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių bogojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen,** Passenger Traffic Man' 90 West Street, N. Y.

14 metų senas laikraštis KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštiniukų ir - visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Surzyentose Valstijose Šiaurinė Amerikoje:

Metams \$2.00, pusei metų \$1.00
Rusijoje, Liet. oje ir kitose užraubežinėse viespatytestose Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike. Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderj arba pinigų registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuross veltui.

Rusizkai Amerikonizska Linija. Vienatinė be persėdimu Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8 d. į Rotterdamą	11 dienu į Liepoją	Išplaukimas iš New Yorko.
III klasa \$31	III klasa \$33	Russia Dec. 28th Kursk Jan. 11th
II " 45	II " 50	
I " 60	I " 70	

Uel smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą **A. E. JOHNSON & CO.** General Passenger Agents. 27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas — Jona Kulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, — KVEPIANT: CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampas Wythe Ave.)

VISIEMS DEL GEROVES!

Mūsų viengenčiai skaito visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitaiko, kad randasi suvisai neuprantami žodžiai, kurių reikšmę tikro vadovėlio jo kiti būna negalima suistodėti kiekvienam patarnavimui ir pirkimui reikalingų žodžių žodyne, kuris skaitytojui gali būti daug pagalbėti, susitūsus nesuprantamus žodžius. Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co.
120 Grand st. Brooklyn N.Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rūpestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turui už garbę apreikšti guodintiems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus angliu pamintus daigtus **PIERIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsimdama išdirbiniais įėjau geriausiajį praktika ir dėl to galu viską padirbi pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensilvanijos Universitetą), užsilima vartyrną provy visuose teismuose.

Ofissas rmmose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 87
Bell 47
Residence Peoples 1100

ATYDAI KRIAUCIUM!

Lietuviška knyga, kirptiniai vyriškų drabužių, su 25 brėžiniais ir 15 paveikslų, 20 pusl. Prekė \$4.00. Tokia pat knyga—moteriškų drabužių. Prekė \$4.00.

Užsirašant abi knykas, prekė \$7.00.

Šios knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaucius. Neturėjimas drabužių knygos—reikiama nustatimui nuo savęs gerosios uždėbio ir pusekūnis pamonytė.

Duoda Lekteljas Kirptinai.
Pinigus siųsti per "Money Order". Reikalaujant atsakymo visados priglauti už \$6. Stamp **J. TOPILIS**
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.